

คู่มือการดำเนินงานตามพ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสาร

ของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข

คู่มือการดำเนินงานตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสาร

ของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ของ

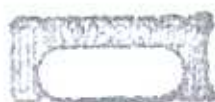
หน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

คู่มือการดำเนินงานตาม

พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐

ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

จัดพิมพ์โดย	:	กองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
พิมพ์ครั้งแรก	:	สิงหาคม ๒๕๔๓
จำนวนพิมพ์	:	๑,๐๐๐ เล่ม
พิมพ์ครั้งที่ ๒	:	กันยายน ๒๕๔๔
จำนวนพิมพ์	:	๑,๐๐๐ เล่ม
ออกแบบรูปเล่ม	:	กองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
พิมพ์ที่	:	บริษัท ไหลทอง มาสเตอร์พริ้นท์ จำกัด

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	๕
บทที่ ๑ บทนำ	๗
บทที่ ๒ แนวทางดำเนินการ	๑๑
บทที่ ๓ สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ	๒๑
บทที่ ๔ ความเกี่ยวพันของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ กับกฎหมายอื่น	๓๓
บทที่ ๕ ข้อจำกัดในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ	๓๙
ภาคผนวก	
- ขั้นตอนในการดำเนินการเมื่อมีผู้ขอข้อมูลข่าวสารของกระทรวงสาธารณสุข	๔๒
- การดำเนินการตามมาตรา ๑๑ (ส่วนกลาง)	๔๓
- การดำเนินการตามมาตรา ๑๑ (ส่วนภูมิภาค)	๔๔
- การจัดองค์กรและการดำเนินการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ	๔๕
- ขั้นตอนการเปิดเผยข้อมูล (ส่วนกลาง)	๔๖
- ขั้นตอนการเปิดเผยข้อมูล (ส่วนภูมิภาค)	๔๗
- ตัวอย่างการพิจารณาเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ	๔๘
- ตัวอย่างคำถามคำตอบเกี่ยวกับการปฏิบัติตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสาร	๔๙
- ตัวอย่างแบบคำร้องขอข้อมูลข่าวสาร	
- แบบคำร้องขอใช้บริการข้อมูลข่าวสารสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	๕๔
- แบบคำร้องขอใช้บริการข้อมูลข่าวสารตัวอย่าง ๑	๕๕
- แบบคำร้องขอใช้บริการข้อมูลข่าวสารตัวอย่าง ๒	๕๖
- แบบคำร้องขอใช้บริการข้อมูลข่าวสารกรมอนามัย	๕๗
- บัญชีผู้ขอใช้บริการข้อมูลข่าวสารของกรมอนามัย	๕๘
- แบบคำร้องขอข้อมูลข่าวสาร ร.พ.พระนั่งเกล้า	๕๙
- คำร้องขออนุมัติเปิดเผยประวัติการรักษาของผู้ป่วยของ ร.พ.พระนั่งเกล้า	๖๐
- หนังสือยินยอมให้เปิดเผยประวัติการรักษาของผู้ป่วยของ ร.พ.พระนั่งเกล้า	๖๑
- คำร้องขออนุมัติถ่ายภาพในโรงพยาบาลพระนั่งเกล้า	๖๒

- ใบคำร้องขอค้นข้อมูลข่าวสารของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย	๖๓
- แบบรายงานการติดตามประเมินผลการปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐ	๖๔
- ตัวอย่างผังห้อง พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสาร	๖๗
- บัญชีเอกสารตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารฯ ประเภทเปิดเผยได้ก่อน ๙ ธ.ค.๕๐	๖๙
- บัญชีเอกสารตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารฯ ประเภทเปิดเผยไม่ได้ก่อน ๙ ธ.ค.๕๐	๗๐
- บัญชีเอกสารตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารฯ ประเภทเปิดเผยได้หลัง ๙ ธ.ค.๕๐	๗๑
- บัญชีเอกสารตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารฯ ประเภทเปิดเผยไม่ได้	๗๒
- พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๕๐	๗๓
- กฎกระทรวง ประกาศ และระเบียบที่ออกตามความในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๕๐	
- มติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๕๐	
- คณะกรรมการ และคณะอนุกรรมการที่แต่งตั้งตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารฯ	
- รายงานสรุปการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๕๐	
- ระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยการปฏิบัติงานตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ	
- ประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขเรื่องโครงสร้างและการจัดหน่วยงาน อำนาจหน้าที่และสถานที่ติดต่อเพื่อขอรับข้อมูลข่าวสารของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	
- รายชื่อกฎ ประกาศ และระเบียบกระทรวงสาธารณสุขที่ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษาตามมาตรา ๗ (๔) แห่ง พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารฯ	

คำนำในการจัดพิมพ์ครั้งที่ ๑

คู่มือการดำเนินงานตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขฉบับนี้ สรุปสาระสำคัญมาจากพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๔๐ คู่มือการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย สรุปคำบรรยายของวิทยากร และเอกสารจากสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

ในการประชุมสัมมนาเพื่อการพัฒนาเครือข่ายประชาสัมพันธ์และการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๔๓ ณ โรงแรมเจ้าพระยาปาร์ค กรุงเทพฯ ได้มีการนำร่างคู่มือฉบับนี้เข้าพิจารณาในการประชุมกลุ่ม โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วยผู้บริหารและผู้รับผิดชอบงานด้านประชาสัมพันธ์และพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร จากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และโรงพยาบาลศูนย์ / ทัวไป ซึ่งได้มีการนำข้อคิดและข้อเสนอแนะที่ได้รับมาปรับปรุงคู่มือฉบับนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการจัดทำคู่มือการดำเนินงานตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข เพื่อให้หน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขนำไปปรับใช้ในการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน สามารถอำนวยความสะดวกในการให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเสริมสร้างความมั่นใจของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติตามกฎหมายฉบับนี้ได้อย่างถูกต้องต่อไป

ในการจัดทำหนังสือเล่มนี้ ได้รับความอนุเคราะห์จาก รศ.ดร.ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขปรับปรุง ข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อให้เกิดความถูกต้อง ชัดเจน และเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการทำ ความเข้าใจ และการดำเนินงานตาม พ.ร.บ.ฉบับนี้ กองกลาง จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

กองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

สิงหาคม ๒๕๔๓

คำนำในการจัดพิมพ์ครั้งที่ ๒

หนังสือคู่มือการดำเนินงานตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ ฉบับนี้ได้มีการจัดพิมพ์ขึ้นใหม่เป็นครั้งที่ ๒ เนื่องจากหนังสือที่จัดพิมพ์ครั้งแรกเมื่อเดือนสิงหาคม ๒๕๔๓ ได้แจกจ่ายให้หน่วยงานต่าง ๆ หมดแล้ว และยังมีความต้องการหนังสือเล่มนี้เพื่อนำไปใช้ประกอบการอบรม และการดำเนินงาน นอกจากนี้ ในรอบปีที่ผ่านมา มีการออกประกาศ และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน ตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารฯ เพิ่มขึ้น รวมทั้งมีข้อมูลที่เป็นประโยชน์เพิ่มเติมจากหนังสือคำอธิบายพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาประชาธิปไตย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

กองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข จึงได้จัดพิมพ์คู่มือการดำเนินงานตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ ขึ้นเป็นครั้งที่ ๒ และขอขอบพระคุณแหล่งที่มาของข้อมูลที่น่ามาเพิ่มเติมในคู่มือฉบับนี้เป็นอย่างยิ่ง

กองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

กันยายน ๒๕๔๔

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมา

สิทธิของประชาชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการแต่เดิมนั้นเป็นไปอย่างจำกัดโดยถือว่าการดำเนินงานของรัฐเป็นกิจการภายในของระบบราชการ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ ซึ่งมักจะปกปิดเป็นหลักและเปิดเผยเป็นข้อยกเว้น

กฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการฯ เกิดขึ้นในยุครัฐบาลของนายอานันท์ ปันยารชุน ซึ่งได้แต่งตั้งคณะกรรมการร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการขึ้น แต่กฎหมายฉบับนี้ผ่านการรับรองจากสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๔๐ ซึ่งตรงกับรัฐบาลของ พล.อ. ชวลิต ยงใจยุทธ โดยลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา (เล่ม ๑๑๔ ตอน ๔๖ ก หน้า ๑) เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๔๐ และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๔๐

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาจากแนวคิดการปฏิรูประบบราชการ ระบบการเมือง การปกครองให้มีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน รวดเร็ว มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ป้องกันการทุจริตได้ ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการทำงานต่าง ๆ ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ (ธรรมาภิบาล = good governance) ขณะเดียวกันก็คุ้มครองสิทธิของประชาชนไปในเวลาเดียวกันด้วย

พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ให้สิทธิประชาชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือในความดูแลของรัฐ สอดรับกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่ตราขึ้นเมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๐ ซึ่งรับรองสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคลไว้หลายประการ และรับรองสิทธิของประชาชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารสาธารณะ

วัตถุประสงค์

เหตุผลสำคัญของพระราชบัญญัตินี้ตามหมายเหตุท้ายพระราชบัญญัติมีดังนี้

๑. เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสดำเนินการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการต่าง ๆ ของรัฐเพื่อจะได้สามารถแสดงความคิดเห็น และใช้สิทธิทางการเมืองได้โดยถูกต้องกับความเป็นจริง อันจะส่งเสริมให้มีความเป็นรัฐของประชาชนมากขึ้น

๒. เพื่อให้ประชาชนได้รู้ถึงสิทธิหน้าที่ของตนอย่างเต็มที่ จะได้สามารถปกป้องรักษาส่วนได้เสียของตนได้

๓. เพื่อกำหนดข้อยกเว้นการเปิดเผยข้อมูลให้จำกัดโดยจำกัดเฉพาะข้อมูลข่าวสารที่หากเปิดเผยแล้วจะเกิดความเสียหายแก่ประเทศชาติ หรือประโยชน์สำคัญของเอกชน ซึ่งการไม่เปิดเผยดังกล่าว เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องให้เหตุผลประกอบด้วย

๔. เพื่อคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลในส่วนที่เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของราชการ มิให้หน่วยงานของรัฐนำไปเปิดเผย

ขอบเขตของสิทธิในการได้รับข้อมูลข่าวสาร

บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะที่อยู่ในครอบครองของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น เว้นแต่การเปิดเผยข้อมูลนั้นจะกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยของประชาชน หรือส่วนได้เสียอันพึงได้รับความคุ้มครองของบุคคลอื่น ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ (รัฐธรรมนูญมาตรา ๕๘)

บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับข้อมูลคำชี้แจงและเหตุผลจากหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ก่อนการอนุญาต หรือการดำเนินโครงการ หรือกิจกรรมใดที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดที่เกี่ยวกับตน หรือชุมชน ท้องถิ่น และมีสิทธิแสดงความคิดเห็นของตนในเรื่องดังกล่าว ทั้งนี้ ตามกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่กฎหมายบัญญัติ (รัฐธรรมนูญมาตรา ๕๙)

อย่างไรก็ตาม สิทธิของบุคคลในครอบครัว เกียรติยศ ชื่อเสียงหรือความเป็นอยู่ส่วนตัวย่อมได้รับความคุ้มครอง

การกล่าวหรือโฆษณาแพร่หลายซึ่งข้อความ หรือภาพ ไม่ว่าด้วยวิธีใดไปยังสาธารณะชน อันเป็นการละเมิด หรือกระทบถึงสิทธิของบุคคลในครอบครัว เกียรติยศ ชื่อเสียง หรือความเป็นอยู่ส่วนตัวจะกระทำมิได้ เว้นแต่กรณีที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะชน (รัฐธรรมนูญมาตรา ๓๔)

หลักการข้อนี้ แสดงถึงสิทธิพื้นฐานของประชาชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารราชการ โดยไม่คำนึงว่าเขาจะมีประโยชน์ได้เสียกับข้อมูลข่าวสารนั้น ๆ หรือไม่ก็ตาม ดังนั้น การจำกัดสิทธินี้ จะทำไม่ได้ เว้นแต่มีกฎหมายจำกัดไว้ และการจำกัดสิทธิตามกฎหมายดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญด้วย

เหตุจำกัดสิทธิที่สำคัญมีด้วยกัน ๔ ประการ คือ

๑. ความมั่นคงของรัฐ รวมถึงสถาบันพระมหากษัตริย์ ความลับทางทหาร ข้อมูลที่สำคัญทางเศรษฐกิจ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เป็นต้น

๒. ความปลอดภัยของประชาชน หมายถึงประชาชนโดยส่วนรวม มิใช่คนใดคนหนึ่ง เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับการคลังของชาติที่หากเปิดเผยแล้ว ประชาชนจะตื่นตระหนกจนเกิดเหตุทำให้ไม่มั่นใจในระบบเศรษฐกิจของประเทศ อาจทำให้รู้สึกไม่ปลอดภัยในทรัพย์สินจนอาจเกิดการขนย้าย ภัยเททรัพย์สินออกนอกประเทศจำนวนมาก หรือข้อมูลเกี่ยวกับโรคระบาดที่หากเผยแพร่ออกไป ทำให้ประชาชนตื่นกลัวจนเกินเหตุ จนอาจทำให้การแก้ไขสถานการณ์ไม่เป็นผล

๓. ส่วนได้เสียอันพึงได้รับความคุ้มครองของบุคคล ส่วนได้ส่วนเสียนี้ไม่จำเป็นต้องเป็นทรัพย์สินเงินทอง เช่น การป่วยเจ็บ หรือรายงานการสอบสวน หรือข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำความผิด เป็นต้น แต่การวินิจฉัยในข้อนี้คงต้องนำเอาประโยชน์สาธารณะในการรับรู้ และการคุ้มครองบุคคลเข้ามาพิจารณาด้วย เช่น บุคคลที่เป็นโรคเอดส์ แพทย์ไม่ควรเปิดเผยแก่คนทั่วไป แต่อาจต้องเปิดเผยแก่ผู้เกี่ยวข้องต้องดูแลผู้ป่วยนั้น เช่น บิดา มารดา สามี ภรรยา หรือแพทย์พยาบาลผู้ต้องเกี่ยวข้องดูแลโดยตรง เพราะเป็นผู้มีส่วนได้เสียอยู่ด้วย

๔. ความเป็นส่วนตัวของบุคคล ย่อมได้รับความคุ้มครอง แต่ก็มีข้อยกเว้นสำหรับผู้ที่เป็นบุคคลสาธารณะในบางเรื่อง เช่น บุคคลธรรมดาที่มีกรรยาหลายคนเป็นเรื่องส่วนตัวแต่หากรัฐมนตรี ปลัดกระทรวง หรืออธิบดี มีกรรยาหลายคน หรือได้ข้าราชการเป็นภริยาแล้วให้ความดีความชอบบุคคลเหล่านี้เป็นพิเศษ หรือเลื่อนตำแหน่งให้ได้ดี ดังนั้นไม่ใช่เรื่องส่วนตัว เนื่องจากความเป็นอยู่ดังกล่าวกระทบต่อการทำงานอันเป็นประโยชน์สาธารณะเพราะเป็นการใช้อำนาจหน้าที่ในตำแหน่งโดยมิชอบ เป็นต้น

บทที่ ๒

แนวทางการดำเนินการ

การปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๑ ให้นโยบายของรัฐถือเป็นนโยบายสำคัญที่จะต้องเร่งรัดให้มีการปฏิบัติ ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ ให้ได้ผลอย่างจริงจัง ดังนี้

๑) ให้กำหนดเป็นนโยบายสำคัญ หรือนโยบายเน้นหนักในปีงบประมาณ ๒๕๔๒-๒๕๔๓ ในการเร่งรัดปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดผลอย่างจริงจัง สามารถให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารได้อย่างเป็นรูปธรรม

๒) จัดให้มีโครงการประชุม สัมมนา หรือฝึกอบรมเพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติอย่างถูกต้อง

๓) แต่งตั้งผู้รับผิดชอบเป็นการเฉพาะ โดยอาจแต่งตั้งบุคคล หรือคณะกรรมการประจำหน่วยงาน เพื่อกำกับดูแลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติของหน่วยงาน

๔) ให้มีการคัดเลือกหน่วยงานตัวอย่างในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติของแต่ละกระทรวง/ทบวงและรายงานต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการภายในปีงบประมาณ ๒๕๔๒ ถ้าหน่วยงานใดไม่ได้รับการคัดเลือกจะต้องแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ในระดับรองอธิบดีหรือรองปลัดกระทรวงเป็นผู้ดูแลประสานงานเพื่อเร่งรัดให้มีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๒ มีดังนี้

(๑) เมื่อคณะกรรมการฯ ตามมาตรา ๒๘ ใช้อำนาจสอดส่องดูแล ให้คำแนะนำ หรือให้ความเห็นเรื่องร้องเรียน ต้องถือปฏิบัติตามเป็นกรณีด่วนที่สุด

(๒) เมื่อสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการขอความร่วมมือ ให้หน่วยงานเร่งรัดจัดส่งเอกสารหรือให้ข้อเท็จจริง

(๓) เมื่อมีคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ให้รับดำเนินการภายใน ๗ วันนับแต่วันที่ได้รับทราบ

(๔) หากมีปัญหาอุปสรรค ให้แจ้งเหตุผลต่อสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ หากไม่ปฏิบัติตามและไม่มีเหตุผลที่สมควร ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาลงโทษทาง

วินัยทุกกรณี

แนวทางดำเนินการ

ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารกำหนดว่า ข้อมูลข่าวสารสาธารณะที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานใด หน่วยงานนั้นมีหน้าที่ต้องเปิดเผย ดังนั้น ในส่วนของกระทรวงสาธารณสุขจึงได้กำหนดแนวทางและการรายงานผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้เป็นขั้นตอน ดังนี้

๑. การจัดเตรียมบุคลากร

๑) ตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเพื่อทำหน้าที่กำหนดแนวทางในการดำเนินงาน มาตรการ แผนปฏิบัติการ กฎระเบียบข้อบังคับ โดยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดต้องเป็นหน่วยงานหลักในการวางแผน และบริหารจัดการระบบการดำเนินการของหน่วยงานในสังกัดให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการฯ ไปจนถึงการประเมินผล

๒) ตั้งคณะกรรมการวินิจฉัย เพื่อทำหน้าที่วินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารกรณีที่เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ โดยมีคณะกรรมการในระดับต่าง ๆ ได้แก่ ๒.๑) ระดับสาธารณสุขจังหวัด ๒.๒) ระดับ สาธารณสุขอำเภอ ๒.๓) ระดับโรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป และ ๒.๔) ระดับโรงพยาบาลชุมชน

๓) กำหนดตัวบุคลากรผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ

๔) พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกันในตัวกฎหมาย ระเบียบ ข้อปฏิบัติ และมีจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ เช่น การประชุมชี้แจง การจัดอบรมสัมมนา การเชิญวิทยากรมาบรรยาย การส่งเจ้าหน้าที่ไปอบรมดูงาน

๕) กระตุ้นให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานมีความตื่นตัว และให้ความสำคัญต่อการดำเนินการตาม กฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ รวมทั้งให้ความร่วมมือและสนับสนุนข้อมูลข่าวสารเมื่อได้รับการติดต่อร้องขอจากเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง

๖) ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญ และเป็นผู้นำในการปฏิบัติตามกฎหมายฉบับนี้

๒. การจำแนกข้อมูล

สำรวจและรวมข้อมูลข่าวสารที่มีทั้งหมด แล้วแยกข้อมูลว่าอยู่ในประเภทใดตามมาตราต่าง ๆ โดยอาจแบ่งกว้าง ๆ เป็น

มาตรา	ข้อมูลข่าวสาร
๑. ข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยเป็นการทั่วไป ๑.๑ มาตรา ๗	ข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐต้องส่งลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา ๑. โครงสร้างและการจัดองค์กรในการดำเนินงาน ๒. สรุปอำนาจหน้าที่สำคัญและวิธีการดำเนินงาน ๓. สถานที่ติดต่อเพื่อขอรับข้อมูลข่าวสารหรือคำแนะนำในการติดต่อกับหน่วยงานรัฐ ๔. กฎ มติคณะรัฐมนตรี ข้อบังคับ คำสั่ง หนังสือเวียน ระเบียบแบบแผน นโยบายหรือการตีความ ทั้งนี้เฉพาะที่จัดให้มีขึ้นโดยมีสภาพอย่างเป็นกฎ เพื่อให้มีผลเป็นการทั่วไปต่อเอกชน ที่เกี่ยวข้อง ๕. ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด
๑.๒ มาตรา ๘	ข้อมูลข่าวสารที่ต้องลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษามาตรา ๗ (๔) แต่ยังไม่ได้นำลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา จะนำมาใช้บังคับในทางที่ไม่เป็นคุณแก่ผู้ใดไม่ได้ เว้นแต่ผู้นั้นจะรับรู้ถึงข้อมูล ข่าวสารนั้นตามความเป็นจริงมาก่อนแล้วเป็นเวลาพอสมควร
๑.๓ มาตรา ๙	ข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด ได้แก่ ๑. ผลการพิจารณาหรือคำวินิจฉัยที่มีผลโดยตรงต่อเอกชน รวมทั้งความเห็นแย้งและคำสั่งที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาวินิจฉัยดังกล่าว ๒. นโยบายหรือการตีความที่ไม่เข้าข่ายต้องลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา ตามมาตรา ๗ (๔) ๓. แผนงาน โครงการ และงบประมาณรายจ่ายประจำปีของปีที่กำลังดำเนินการ

มาตรา	ข้อมูลข่าวสาร
	๔. คู่มือหรือคำสั่งเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีผลกระทบทถึงสิทธิหน้าที่ของเอกชน ๕. สิ่งพิมพ์ที่ได้มีการอ้างอิงตามมาตรา ๗ วรรคสอง ๖. สัญญาสัมปทานที่มีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน หรือสัญญา ร่วมทุนกับเอกชนในการจัดทำบริการสาธารณะ ๗. มติคณะรัฐมนตรี หรือมติคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยกฎหมาย หรือโดยมติคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ให้ระบุรายชื่อรายงานทางวิชาการ รายงานข้อเท็จจริงหรือข้อมูลข่าวสารที่นำมาใช้ในการพิจารณาไว้ด้วย ๘. ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด (มาตรา ๙) ปัจจุบัน คณะกรรมการได้กำหนดให้ประกาศประกวดราคาจัดซื้อจัดจ้าง และประกาศสอบราคาของหน่วยงานของรัฐที่หัวหน้าส่วนราชการ ลงนามแล้ว ต้องจัดให้ประชาชนตรวจดูได้ และให้จัดทำสรุปผล การพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างเป็นรายเดือนทุก ๆ เดือน พร้อม รายละเอียดเกี่ยวกับงานที่จัดซื้อจัดจ้าง วงเงินงบประมาณ วิธีซื้อหรือจ้าง รายชื่อผู้เข้าเสนอราคาและราคาที่เสนอ ผู้ที่ได้รับ การคัดเลือกและราคา เหตุผลที่คัดเลือก ผู้เสนอราคารายนั้นโดย สรุป นอกจากนี้ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อ ๖ มกราคม ๒๕๔๑ เห็นชอบมาตรการป้องกัน หรือลดโอกาสในการสมยอมกันเสนอ ราคาเฉพาะกรณีการกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง โดยให้ส่วน ราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติในเรื่องที่ เกี่ยวกับการกำหนดให้ต้องมีการประกาศเปิดเผยราคากลางและ หน้าที่ในการคำนวณราคากลาง
๑.๔ มาตรา ๑๐	บทบัญญัติมาตรา ๗ และมาตรา ๙ ไม่กระทบถึงข้อมูลข่าวสารของ ราชการที่มีกฎหมายเฉพาะ กำหนดให้มีการเผยแพร่หรือเปิดเผยด้วย วิธีกรอย่างอื่น

มาตรา	ข้อมูลข่าวสาร
๑.๕ มาตรา ๑๑	ข้อมูลข่าวสารอื่นใดของราชการนอกเหนือจากข้อมูลข่าวสาร ตามมาตรา ๗ และมาตรา ๘ แล้วประชาชนขอเป็นการเฉพาะราย
ข้อมูลประวัติศาสตร์ ๑.๖ มาตรา ๒๖	ข้อมูลข่าวสารของราชการที่หน่วยงานของรัฐไม่ประสงค์จะเก็บรักษาไว้ หรือข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๑๕ เมื่อมีอายุครบ ๗๕ ปี และข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ เมื่อมีอายุครบ ๒๐ ปี นับแต่วันที่เสร็จสิ้นการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารนั้น ให้หน่วยงานของรัฐส่งมอบให้แก่หอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากรหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา เพื่อให้ประชาชนศึกษาค้นคว้า
๒. ข้อมูลข่าวสาร ส่วนบุคคล ๒.๑ มาตรา ๔	ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่ง เฉพาะตัวบุคคล เช่น การศึกษาฐานะการเงิน ประวัติสุขภาพ ประวัติ อาชญากรรม หรือประวัติการทำงาน บรรดาที่มีชื่อของผู้นั้นหรือ เลขหมาย รหัสหรือสิ่งบอกลักษณะอื่นที่ทำให้หมายความว่ารวมถึงข้อมูล
๒.๒ มาตรา ๒๑	ข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของผู้ที่ถึงแก่กรรมแล้วด้วย บุคคลหมายความว่า บุคคลธรรมดาที่มีสัญชาติไทยและบุคคลธรรมดา
๒.๓ มาตรา ๒๓	ที่ไม่มีสัญชาติไทย แต่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย หน่วยงานของรัฐต้องจัดระบบข้อมูลข่าวสารตามที่กฎหมายกำหนด
๒.๔ มาตรา ๒๔	และวางระบบคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลของตน ต่อหน่วยงานรัฐแห่งอื่นหรือผู้อื่น จะกระทำมิได้ เว้นแต่ตามที่กฎหมาย กำหนดไว้

มาตรา	ข้อมูลข่าวสาร
๔. ข้อมูลข่าวสารที่ไม่ต้องเปิดเผย ๔.๑ มาตรา ๑๔	ข้อมูลข่าวสารของราชการที่เปิดเผยไม่ได้ คือ ข้อมูลข่าวสารที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อสถาบันพระมหากษัตริย์จะเปิดเผยมิได้
๔.๒ มาตรา ๑๕	ข้อมูลข่าวสารของราชการที่เจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผย โดยคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของประชาชนที่เกี่ยวข้องประกอบกัน

๓. การจัดเตรียมสถานที่

๑) จัดเตรียมสถานที่ที่ประชาชนสามารถใช้ในการค้นหาและศึกษาได้โดยสะดวกตามสมควรติดป้ายชื่อให้ชัดเจน เช่น ศูนย์บริการให้ข้อมูลข่าวสารตาม พ.ร.บ. อาจจัดห้องหรือมุมใดมุมหนึ่งของห้องขึ้นอยู่กับความพร้อมแต่ละที่เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนที่เข้ามาดูข้อมูลข่าวสาร จัดที่นั่ง เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ตู้แฟ้มข้อมูล แฟ้มบัตรดัชนีสำหรับการค้นบัญชีรายชื่อ และอาจมีการจัดเตรียมเอกสาร จัดแสดงข้อมูลที่น่าสนใจไว้ด้วย ดังตัวอย่าง “ผังห้อง พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสาร” ของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (ตามผนวก) ทั้งนี้ส่วนใหญ่จะใช้ห้องสมุดและฝ่ายประชาสัมพันธ์ที่หน่วยงานของรัฐมีอยู่แล้ว

๒) อาจแยกข้อมูลข่าวสารบางส่วนไปเก็บที่อื่นก็ได้ แต่ต้องมีเจ้าหน้าที่ของรัฐอำนวยความสะดวกในการนำข้อมูลข่าวสารที่เก็บไว้มาให้ประชาชนตรวจดู

๓) สร้างระบบจัดเก็บข้อมูล หรือสำรวจ แก้ไข ปรับปรุงระบบจัดเก็บข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีอยู่เดิมให้สามารถทราบถึงวงจรเอกสาร ขั้นตอนการจัดเก็บ ส่วนงานที่จัดเก็บ และสถานที่จัดเก็บให้สามารถค้นหาหรือหยิบใช้ได้โดยสะดวกหรือให้บริการแก่ประชาชนได้อย่างรวดเร็ว จัดเตรียมข้อมูลข่าวสาร สถานที่ให้ประชาชนตรวจดู พร้อมทั้งกำหนดรายละเอียดการดำเนินการด้านต่าง ๆ (มาตรา ๙) และจัดเตรียมเอกสารที่จำเป็น เช่น ใบคำร้องขอค้นข้อมูลข่าวสารของราชการ บัญชีรายชื่อเอกสารที่เปิดเผยได้ บัญชีรายชื่อเอกสารที่เปิดเผยไม่ได้รวมทั้งดัชนีของข้อมูลข่าวสาร

ที่มีความละเอียดเพียงพอเพื่อให้ประชาชนสามารถค้นหาได้เอง

๔) อาจมีการจัดแสดงข้อมูลข่าวสารด้วยสื่ออื่น เช่น การจัดแสดงโดยคอมพิวเตอร์ หรือ จักระบบสืบค้นด้วยคอมพิวเตอร์ไว้เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวก

๕) จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น เครื่องถ่ายเอกสาร และสามารถเก็บค่าบริการตามที่ให้มีประกาศกำหนดไว้

๖) วางระเบียบ หรือกำหนดแนวทางการให้บริการข้อมูลข่าวสารต่อประชาชน ขั้นตอน วิธีการ และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ กำหนดค่าธรรมเนียม ระเบียบปฏิบัติเพื่อรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยหรือความปลอดภัยของหน่วยงานของรัฐ จะต้องคำนึงถึงความสะดวกของประชาชนด้วย ตัวอย่างบัญชีรายการเอกสารของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยตามผนวก

๔. ข้อพิจารณาในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการให้บริการข้อมูลข่าวสารของราชการแก่ประชาชน มีประเด็นการพิจารณาในการเปิดเผยข้อมูล ดังนี้

๔.๑ คำขอข้อมูลข่าวสารนั้นเป็นคำขอตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการหรือไม่ (มาตรา ๑๑)

คำขอเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารอาจมีได้โดยอาศัยฐานแห่งสิทธิหรืออำนาจหน้าที่ตามกฎหมายได้หลายประเภท และอาจเกี่ยวข้องกับกฎหมายหลายฉบับที่มีลำดับชั้นแตกต่างกันได้ ซึ่งต้องพิจารณาว่าคำขอตามกฎหมายใดเป็นกฎหมายเฉพาะหรือไม่ และคำขอใดอาศัยฐานแห่งกฎหมายทั่วไป นอกจากนั้นคำขอข้อมูลข่าวสารหรือคำขอความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐย่อมเป็นไปตามกฎหมายเฉพาะหรือมติคณะรัฐมนตรี ตัวอย่าง เช่น

คำขอตรวจสอบเอกสารที่จำเป็นต้องรู้เพื่อการโต้แย้งหรือชี้แจงหรือป้องกันสิทธิของตนในการพิจารณาทางปกครอง ตามมาตรา ๓๑ พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๙

คำขอรับทราบข้อมูลข่าวสารของราชการเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ตามมาตรา ๖ (๑) พ.ร.บ.ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๓๕

คำขอตรวจสอบเอกสารเกี่ยวกับสมาคมที่นายทะเบียนรักษาไว้ หรือขอคัดสำเนาเอกสารตามมาตรา ๑๐๘ ปพพ.

คำขอตรวจหลักฐานหรือคัดสำเนารายการเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชน ตามมาตรา ๑๐ พ.ร.บ.บัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ.๒๕๒๖

คำขอตรวจดูข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของเจ้าของข้อมูลตามมาตรา ๒๕ พ.ร.บ.ข้อมูล
ข่าวสารของราชการ

๔.๒ ผู้รับคำขอเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายหรือไม่ (มาตรา ๔)
หน่วยงานของรัฐผู้ครอบครองข้อมูลตามอำนาจหน้าที่มีหน้าที่ปฏิบัติตามกฎหมายโดย
ผู้มีอำนาจหน้าที่ในฐานะผู้มีอำนาจทำการแทนหน่วยงานของรัฐตามกฎหมายปฏิบัติ หรืออาจ
มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติตามสายการบังคับบัญชาก็ได้

๔.๓ ข้อมูลข่าวสารที่ขอเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการหรือไม่ (มาตรา ๔)
ข้อมูลข่าวสารที่ขอได้จะต้องเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่แล้ว และอยู่ในความครอบครองหรือ
ควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ

๔.๔ ข้อมูลข่าวสารที่ขออยู่ในความควบคุมดูแลของผู้รับคำขอหรือไม่ (มาตรา ๑๒)
ในกรณีที่ข้อมูลข่าวสารที่ขอมีได้อยู่ในความควบคุมของหน่วยงานที่รับคำขอหน่วยงานของ
รัฐต้องให้คำแนะนำเพื่อไปยื่นคำขอต่อหน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้นโดยไม่ชักช้า
ถ้าเป็นข้อมูลข่าวสารที่จัดทำโดยหน่วยงานของรัฐแห่งอื่น และระบุนำเปิดเผยไว้ตาม
ระเบียบรักษาความลับของราชการ ให้ส่งคำขอไปยังหน่วยงานของรัฐผู้จัดทำข้อมูลข่าวสารเพื่อมีคำ
ส่งต่อไป

๔.๕ ผู้ขอข้อมูลข่าวสารเป็นคนต่างด้าวหรือไม่ (มาตรา ๔ มาตรา ๙ วรรคสี่ มาตรา ๑๑
วรรคห้า มาตรา ๒๑)

คนต่างด้าวที่ไม่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทยหรือนิติบุคคลต่างด้าวอาจมีสิทธิขอข้อมูลข่าวสาร
ตามมาตรา ๙ หรือมาตรา ๑๑ ได้ตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง คนต่างด้าวที่มีถิ่นที่อยู่ใน
ประเทศไทย มีสิทธิได้รับความคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลเช่นเดียวกับคนไทย

๔.๖ ข้อมูลข่าวสารที่ขอเป็นข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่รักษาเป็นความลับ
หรือไม่ (ป.อาญา หรือกฎหมายเฉพาะมาตรา ๑๕)

ข้อมูลข่าวสารบางประเภทมีกฎหมายเฉพาะกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงาน

ของรัฐรักษาไว้เป็นความลับ เช่น ความลับของผู้อื่น ซึ่งเจ้าพนักงานล่วงรู้มาตามหน้าที่หรือในฐานะ
ผู้ประกอบวิชาชีพ

๔.๗ คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารจะต้องระบุอะไรบ้าง (มาตรา ๑๕ มาตรา ๔๐ พ.ร.บ.
วิธีปฏิบัติราชการฯ)

ต้องระบุว่าที่เปิดเผยไม่ได้เพราะเป็นข้อมูลข่าวสารประเภทใด และเพราะเหตุใด และต้อง
ระบุว่าผู้ขอข้อมูลข่าวสารอาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้ภายใน ๑๕
วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง โดยยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ

๔.๘ การพิจารณาคำขอข้อมูลข่าวสารจะต้องดำเนินการให้เสร็จภายในเวลานานเท่าใด
(มาตรา ๑๑ วรรคแรก)

หน่วยงานของรัฐต้องจัดหาข้อมูลข่าวสารนั้นให้แก่ผู้ขอภายในเวลาอันสมควร

๕. การรายงานผล

ให้สถานื่อนามัย โรงพยาบาลชุมชน โรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป สำนักงาน
สาธารณสุขอำเภอ สรุปรายงานผลการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ
ส่งให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เพื่อรวบรวมผลในภาพรวมส่งจังหวัดและสำเนาส่งให้กองกลาง
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขเพื่อสรุปรายงานผลการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติ ฯ
ส่งให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการทราบตามแบบรายงานและห้วงระยะ
เวลาที่สำนักงานฯ ขอความร่วมมือ เพื่อรวบรวมรายงานต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
และคณะรัฐมนตรีต่อไป

บทที่ ๓

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ

๓.๑ กลไกในการควบคุมดูแลการปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ

๑) คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- สอดส่องดูแลและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานของรัฐในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

- ให้คำปรึกษาแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ตามที่ได้รับคำขอ

- เสนอแนะในการตราพระราชบัญญัติ กฎฎีกา และการออกกฎกระทรวง หรือระเบียบของคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัตินี้

- พิจารณา และให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนต่าง ๆ

- จัดทำรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้เสนอคณะรัฐมนตรีเป็นครั้งคราวตามความเหมาะสม แต่อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

- ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

- ดำเนินการเรื่องอื่นตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

๒) คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการสาขาต่าง ๆ มีอำนาจหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร หรือคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านและคำสั่งไม่แก้ไข เปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ปัจจุบันมีการแต่งตั้ง ๕ คณะ ดังนี้

- สาขาต่างประเทศและความมั่นคงของประเทศ

- สาขาเศรษฐกิจและการคลังของประเทศ

- สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย

- สาขากฎหมายและสาธารณสุข

- สาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมและการเกษตร

๓) สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการสังกัดสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ทำหน้าที่ปฏิบัติงานทางวิชาการและธุรการให้แก่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ มีภารกิจหลัก คือ

- ประสานทำความเข้าใจกับหน่วยงานของรัฐในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ
- ปฏิบัติงานด้านวิชาการ ได้แก่ การออกกฎระเบียบข้อบังคับ
- ปฏิบัติงานด้านธุรการ และในฐานะเลขานุการคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ

- ให้คำปรึกษา คำแนะนำ และพิจารณาเรื่องร้องเรียนของประชาชน และหน่วยงานของรัฐ
เมื่อมีเรื่องเข้ามา สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารฯ จะต้องดูว่าเข้ามาถูกต้องตามขั้นตอนหรือไม่ ถ้าไม่จะต้องให้คำแนะนำ เจ้าหน้าที่จะแยกเรื่องร้องเรียน และเรื่องอุทธรณ์ออกจากกัน เพราะมีคณะกรรมการต่างกัน แล้วสอบสวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติม และเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการ

(๑) ถ้าเป็นเรื่องร้องเรียนคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะพิจารณาและตอบได้เลย

(๒) ถ้าเป็นเรื่องอุทธรณ์ต้องส่งให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณา และตอบผู้อุทธรณ์

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการตั้งอยู่ที่ชั้น ๔ อาคารสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล ถนนพิษณุโลก กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐ โทรศัพท์ (๐๒) ๒๘๑๘๕๕๒-๓ โทรสาร ๒๘๑๘๕๕๓ E-mail address : Infothai@a-net.net.th หรือ WWW.Thai.net/oic, หรือ www.oic.thaigov.go.th

๓.๒ วิธีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ข้อมูลข่าวสารของราชการหมายถึงข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐทั้งเรื่องเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐและข้อมูลข่าวสารของเอกชนหรือข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ข้อมูลเฉพาะตัว เช่น การศึกษาฐานะ การเงิน ประวัติ สุขภาพ ฯลฯ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต้องเป็นข้อมูลข่าวสารที่ทำเสร็จเรียบร้อยแล้วพร้อมที่จะให้ได้ หากยังไม่เสร็จเรียบร้อยก็มีสิทธิที่จะปฏิเสธการให้ได้ ไม่จำเป็นต้องจัดทำขึ้นใหม่ ทั้งนี้การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารมีวิธีการต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

(๑) ส่งข้อมูลข่าวสารไปลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา ๗) โดยส่งตรงไปที่สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล ดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐ เป็นเอกสารเกี่ยวกับโครงสร้าง การจัดองค์กร อำนาจหน้าที่ วิธีการดำเนินงานของหน่วยงาน กฎ ระเบียบ คำสั่ง ที่มีผลกระทบเป็นการทั่วไปต่อเอกชน และสถานที่ติดต่อเพื่อขอรับข้อมูลข่าวสาร หากเป็นกฎระเบียบ

คำสั่งแต่ยังไม่จัดพิมพ์ลงราชกิจจานุเบกษา จะนำมาบังคับใช้กับประชาชนไม่ได้

ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวนี้ นอกจากจะต้องลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาแล้ว อาจจัดพิมพ์ไว้เผยแพร่ เพื่อขาย หรือจำหน่ายจ่ายแจก และวางหลักเกณฑ์การเก็บค่าธรรมเนียมไว้ด้วย ทั้งนี้ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๗ ต้องไม่กระทบถึงข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีกฎหมายเฉพาะกำหนดให้มีการเผยแพร่ หรือเปิดเผยด้วยวิธีการอย่างอื่น

(๒) จัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ในสถานที่เฉพาะไว้ให้ประชาชนตรวจดู (มาตรา ๘) หน่วยงานของรัฐต้องจัดเอกสารที่สำคัญอื่น ๆ ไว้ในห้องหรือสถานที่ที่เหมาะสม เพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้โดยสะดวก ได้แก่

- ผลการพิจารณาหรือคำวินิจฉัยที่มีผลโดยตรงต่อเอกชน รวมทั้งความเห็นแย้งและคำสั่ง ที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาวินิจฉัยดังกล่าว

- นโยบายหรือการตีความที่ไม่เข้าข่ายต้องลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา
- แผนงาน โครงการ งบประมาณรายจ่ายประจำปีของปีที่กำลังดำเนินการ
- คู่มือหรือคำสั่งเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีผลกระทบถึงสิทธิและหน้าที่ของเอกชน

- สัญญาสัมปทาน สัญญาที่มีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอนหรือสัญญาร่วมทุนกับเอกชน ในการจัดทำบริการสาธารณะ

- มติคณะรัฐมนตรี หรือมติคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยกฎหมาย หรือโดยมติคณะรัฐมนตรี สิ่งพิมพ์ที่มีการอ้างอิงถึงในราชกิจจานุเบกษา ฯลฯ

ประชาชนแม้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง หรือไม่มีส่วนได้ส่วนเสียในเรื่องหรือเอกสารของราชการที่มีคำขอให้เปิดเผย ย่อมมีสิทธิเข้าตรวจดู ขอสำเนาหรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ในกรณีที่สมควร หน่วยงานของรัฐโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จะวางหลักเกณฑ์เรียกค่าธรรมเนียมในการให้บริการข้อมูลข่าวสารนี้ก็ได้ โดยให้คำนึงถึงการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยประกอบด้วย เว้นแต่จะมีกฎหมายเฉพาะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

ส่วนราชการต้องจัดสถานที่ เป็นห้องมีที่นั่งให้ประชาชนเข้ามาตรวจดู ขอสำเนา หรือขอให้รับรองสำเนาได้ ต้องมีการจัดตั้งนี้ คัดแยกประเภทข้อมูลให้เป็นระเบียบเรียบร้อย มีระบบรักษาความปลอดภัย มีบุคลากรเข้ามาดูแล ประชาชนเข้ามาค้นคว้าเองได้ วางระบบ และอำนวยความสะดวกให้ประชาชนเข้ามาดู

การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๙ ต้องไม่กระทบถึงข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีกฎหมาย เฉพาะกำหนดให้มีการเผยแพร่ หรือเปิดเผยด้วยวิธีการอย่างอื่น

(๓) เปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่เอกชนเป็นกรณีเฉพาะราย (มาตรา ๑๑) สำหรับกรณีที่มีผู้มายื่นคำขอโดยระบุข้อมูลข่าวสารที่ต้องการในลักษณะที่อาจเข้าใจได้ตามควรให้หน่วยงานของรัฐรับผิดชอบจัดหาข้อมูลข่าวสารนั้นให้แก่ผู้ขอภายในเวลาอันสมควร เว้นแต่ผู้ยื่นขอจำนวนมากหรือบ่อยครั้งโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร โดยข้อมูลข่าวสารที่จัดให้มีลักษณะดังนี้

(๓.๑) เป็นข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่แล้วในสภาพที่พร้อมจะให้ได้มิใช่เป็นการต้องไปจัดทำวิเคราะห์ จำแนก รวบรวม หรือจัดให้มีขึ้นใหม่ เว้นแต่เป็นการแปรสภาพเป็นเอกสารจากข้อมูลข่าวสารที่บันทึกไว้ตามที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการกำหนด แต่ถ้าเห็นว่ามีใช้การแสวงหาผลประโยชน์ทางการค้า และเป็นเรื่องที่จำเป็นเพื่อปกป้องสิทธิเสรีภาพสำหรับผู้นั้น หรือเป็นเรื่องที่จะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ หน่วยงานของรัฐจะจัดหาข้อมูลข่าวสารนั้นให้ก็ได้

(๓.๒) กรณีข้อมูลข่าวสารมีสภาพที่อาจบอบสลายง่ายหน่วยงานของรัฐจะขอขยายเวลาในการจัดหาให้หรือจะจัดทำสำเนาให้ในสภาพอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ข้อมูลข่าวสารนั้นก็ได้

(๔) กรณีมีผู้มายื่นคำขอข้อมูลข่าวสารของราชการ แต่เป็นข้อมูลข่าวสาร ที่หน่วยงานมิได้ครอบครองหรือควบคุมดูแล ให้หน่วยงานของรัฐที่รับคำขอให้คำแนะนำเพื่อให้ไปยื่นคำขอต่อหน่วยงานของรัฐที่ครอบครองหรือควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้นโดยไม่ชักช้า (มาตรา ๑๒) หรือหากเป็นข้อมูลข่าวสารที่ระบุห้ามการเปิดเผยไว้ตามมาตรา ๑๖ ให้ส่งคำขอไปให้หน่วยงานเจ้าของเรื่องพิจารณา

(๕) สั่งเปิดเผย หรือมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ (มาตรา ๑๕) ข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่ทั้งหมด หลังจากจำแนกข้อมูลตามมาตรา ๗ และมาตรา ๘ ออกแล้ว ซึ่งหน่วยงานต้องเก็บรักษาไว้เพื่อการปฏิบัติงานตามภารกิจแยกได้เป็น ๓ ประเภท คือ

(๕.๑) ข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยแก่เอกชนที่มายื่นคำขอ ได้แก่ ข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานเก็บรักษาไว้ โดยไม่มีลักษณะข้อมูลตามมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ รวมกับข้อมูลที่มีลักษณะตามมาตรา ๑๕ แต่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐพิจารณาแล้วมีคำสั่งให้เปิดเผยได้

(๕.๒) ข้อมูลข่าวสารที่ไม่ต้องเปิดเผย (มาตรา ๑๔) คือ ข้อมูลข่าวสารที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

(๕.๓) ข้อมูลข่าวสารที่อาจไม่ต้องเปิดเผย (มาตรา ๑๕) คือ ข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงาน

ของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ อาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยก็ได้ โดยคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกัน โดยมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ คือ

ก. การเปิดเผยจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือความมั่นคงในทางเศรษฐกิจหรือการคลังของประเทศ

ข. การเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ไม่ว่าจะเกี่ยวกับการป้องกัน การป้องกัน การปราบปราม การทดสอบ การตรวจสอบ หรือการรู้แหล่งที่มาของข้อมูลข่าวสารหรือไม่ก็ตาม

ค. ความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใด แต่ทั้งนี้ไม่รวมถึงรายงานทางวิชาการ รายงานข้อเท็จจริง หรือข้อมูลข่าวสารที่นำมาใช้ในการทำความเข้าใจ หรือคำแนะนำภายในดังกล่าว

ง. การเปิดเผยจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด

จ. รายงานการแพทย์หรือข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร

ฉ. ข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผยหรือข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ให้มาโดยไม่ประสงค์ให้ทางราชการนำไปเปิดเผยต่อผู้อื่น

ช. เรื่องที่ยังไม่สิ้นสุด ยังไม่ได้ข้อยุติ

คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้ แต่ต้องระบุไว้ด้วยว่า ที่เปิดเผยไม่ได้เพราะเป็นข้อมูลข่าวสารประเภทใด และเพราะเหตุใด และให้ถือว่าการมีคำสั่งเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นดุลยพินิจโดยเฉพาะของเจ้าหน้าที่รัฐตามลำดับสายการบังคับบัญชา แต่ผู้ขออาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้ ทั้งนี้หน่วยงานของรัฐต้องใช้ดุลยพินิจว่าจะเปิดเผยหรือไม่โดยพิจารณาในเรื่องของประโยชน์สาธารณะประโยชน์ของเอกชนประกอบกัน

ในอนาคต คณะรัฐมนตรีจะมีหลักเกณฑ์ให้หน่วยงานของรัฐวางระเบียบว่าข้อมูลของรัฐแบบไหนเปิดเผยได้ แบบไหนเปิดเผยไม่ได้ ถ้ามีข้อขัดแย้งต้องส่งเรื่องไปยังคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการว่าข้อมูลนั้นจะเปิดเผยได้หรือไม่แล้วให้เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติตาม โดยยึดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนดว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ (มาตรา ๑๖)

๓.๓ ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

หน่วยงานของรัฐต้องปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลดังต่อไปนี้

๑) มีเก็บไว้เท่าที่เพียงพอและจำเป็นเพื่อการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐเท่านั้นและยกเลิก เมื่อหมดความจำเป็น ทั้งนี้เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคล

๒) การเก็บข้อมูลให้พยายามเก็บจากเจ้าของข้อมูลโดยตรง เพราะการจัดเก็บข้อมูลผ่านบุคคลอื่น หรือจัดเก็บจากเอกสารอื่น ๆ อาจผิดพลาดคลาดเคลื่อนได้ง่าย และอาจทำให้เจ้าของข้อมูลได้รับความเดือดร้อนเสียหาย ในกรณีที่ไม่สามารถจัดเก็บข้อมูลได้โดยตรง จึงจะใช้วิธีการอื่น

๓) ต้องแจ้งให้เจ้าของข้อมูลทราบถึงวัตถุประสงค์ที่จัดเก็บลักษณะของการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ เพื่อที่เจ้าของข้อมูลจะได้ทราบถึงผลที่เกิดจากการให้ข้อมูลด้วย

๔) ต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้ประชาชนทั่วไปสามารถรับรู้และตรวจสอบได้ว่าข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของตนอาจถูกจัดเก็บไว้ที่หน่วยงานใดบ้าง ตามหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

- (๑) ประเภทของบุคคลที่มีการเก็บข้อมูลไว้
- (๒) ประเภทของระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล
- (๓) ลักษณะการใช้ข้อมูลตามปกติ
- (๔) วิธีการขอตรวจข้อมูลข่าวสารของเจ้าของข้อมูล
- (๕) วิธีการขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูล
- (๖) แหล่งที่มาของข้อมูล

๕) ต้องตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความรับผิดชอบให้ถูกต้องทันสมัยอยู่เสมอ

๖) ต้องจัดระบบรักษาความปลอดภัยให้แก่ระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามความเหมาะสมมิให้มีการเผยแพร่หรือถูกนำไปใช้โดยไม่เหมาะสม หรือเป็นผลร้ายของเจ้าของข้อมูล ต้องจัดทำบัญชีไว้ด้วยว่าได้เปิดเผยข้อมูลเหล่านี้ให้ใครบ้าง เพื่อป้องกันมิให้เกิดผลเสียหายแก่เจ้าของข้อมูล

๗) คุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลไว้ตามระบบรักษาความปลอดภัย จะเปิดเผยได้เฉพาะกรณีได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูล (ซึ่งอาจให้ไว้ล่วงหน้าหรือให้ไว้ในขณะนั้น) เว้นแต่เข้ากรณียกเว้น ต่อไปนี้ (มาตรา ๒๔)

- (๑) ให้กับเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานเพื่อใช้ตามอำนาจหน้าที่
- (๒) การใช้ข้อมูลตามปกติ

- (๓) ต่อหน่วยงานทำงานด้านแผน/สถิติ
- (๔) การใช้เพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัย
- (๕) ต่อหอจดหมายเหตุฯ เพื่อการตรวจดูคุณค่าทางประวัติศาสตร์
- (๖) ต่อเจ้าหน้าที่เพื่อป้องกันการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย
- (๗) กรณีจำเป็นเพื่อป้องกัน/ระงับอันตรายต่อชีวิต/สุขภาพ
- (๘) ต่อศาล และเจ้าหน้าที่ หน่วยงาน/บุคคลที่มีอำนาจตามกฎหมาย

มาตรา ๒๔ หน่วยงานของรัฐจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความดูแลของตนต่อ หน่วยงานของรัฐแห่งอื่นหรือบุคคลอื่นไม่ได้หากเจ้าของข้อมูลไม่ยินยอม เช่น เวชระเบียนในโรงพยาบาล

มาตรา ๒๕ บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตน และเมื่อบุคคลนั้นมีคำขอเป็นหนังสือ เช่น ผู้ป่วยมาขอเวชระเบียนของตนเอง หรือมอบอำนาจให้ผู้อื่นมาขอหรือดำเนินการแทน ซึ่งเป็นการใช้สิทธิแทนเจ้าของ โรงพยาบาลต้องให้ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้ขอ

กฎหมายคุ้มครองความเป็นอยู่ส่วนตัวของบุคคล ผู้ที่จะเข้าถึงข้อมูลข่าวสารในส่วนนี้ได้ โดยหลักจะต้องเป็นเจ้าของ หรือผู้ที่เจ้าของอนุญาต หรือผู้ที่กฎหมายกำหนดไว้ ข้อมูลส่วนบุคคลที่เจ้าตัวไม่ยอมให้เปิดเผย แต่ถ้การเปิดเผยจำเป็นเพื่อป้องกัน หรือระงับอันตรายต่อชีวิตหรือสุขภาพของบุคคล ก็สามารถให้ได้ เช่น ถ้าผู้ป่วยติดเชื้อเอดส์ คู่สมรสขอทราบข้อมูล หน่วยงานต้องถามผู้ป่วยว่ายอมให้เปิดเผยหรือไม่ ถ้าไม่ยินยอมก็เข้าข่ายกรณีนี้

ผู้กระทำการแทนผู้เยาว์ ผู้ไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ หรือแม้แต่เจ้าของข้อมูลที่เสียชีวิตไปแล้วก็สามารถมีผู้กระทำการแทนมาขอได้ ซึ่งได้แก่

- ๑) บุตรหรือบุตรบุญธรรมที่ถูกต้องตามกฎหมาย
- ๒) คู่สมรส
- ๓) บิดา มารดา
- ๔) พี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน
- ๕) ผู้สืบสันดานเลยบุตรไป คือ หลาน เหลน
- ๖) คณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร

๓.๔ เอกสารประวัติศาสตร์

หมายถึงข้อมูลข่าวสารบางอย่างที่พ้นสมัยไปแล้ว เก็บมานานแล้ว หน่วยงานของรัฐไม่

ประสงค์จะเก็บรักษา หรือข้อมูลข่าวสารที่พ้นอายุการเก็บ ต้องส่งมอบให้หอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร (มาตรา ๒๖) เพื่อคัดเลือกไว้ให้ประชาชนศึกษาค้นคว้า คือ ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๔ ที่มีอายุครบ ๗๕ ปี และข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ ที่มีอายุครบ ๒๐ ปี ทั้งนี้อาจขยายเวลาอายุของข้อมูลข่าวสารดังกล่าวได้ แต่ต้องไม่เกินคราวละ ๕ ปี

๓.๕ การร้องเรียน

ผู้ที่ไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานของรัฐหรือไม่ได้รับการอำนวยความสะดวกในการติดต่อ ขอข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๗ มาตรา ๙ และมาตรา ๑๑ มีสิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และคณะกรรมการฯ ต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับการร้องเรียน แต่อาจขยายเวลาออกไปได้โดยรวมเวลาทั้งหมดแล้วไม่เกิน ๖๐ วัน

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมีอำนาจตรวจสอบในหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องได้ (มาตรา ๓๓) หน่วยงานของรัฐต้องยินยอมให้เข้าตรวจสอบข้อมูลข่าวสารในความครอบครองทั้งหมดไม่ว่า จะเป็นความลับหรือไม่ก็ตาม

๓.๖ การคัดค้าน

แจ้งให้ผู้มีประโยชน์ได้เสียในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการเสนอคัดค้านภายในเวลาที่กำหนด มาตรา ๑๗ กำหนดว่า

- หากการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารใดอาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของผู้ใดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ แจ้งให้ผู้มีนั้นคัดค้านการเปิดเผยภายในเวลาที่กำหนด ซึ่งไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

- ผู้ที่ต้องการคัดค้านต้องทำเป็นหนังสือถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบ

- เจ้าหน้าที่ต้องพิจารณาคำคัดค้าน และแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้คัดค้านทราบโดย

ไม่ชักช้า

- กรณีที่มีคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้าน เจ้าหน้าที่จะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารไม่ได้จนกว่าจะพ้นกำหนด เวลาอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๘ (ภายใน ๑๕ วัน นับแต่ผู้คัดค้านรับทราบผลการพิจารณาคำคัดค้าน) หรือจนกว่าคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารมีคำวินิจฉัยให้ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นได้ แล้วแต่กรณี

๓.๗ การอุทธรณ์

มาตรา ๑๘ กำหนดว่า กรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารใดตามมาตรา ๑๔ หรือ มาตรา ๑๕ หรือกรณีที่มีคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านของผู้มีประโยชน์ได้เสียตามมาตรา ๑๗ ผู้ขอ ข้อมูลข่าวสาร หรือผู้มีประโยชน์ได้เสีย อาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการภายใน ๑๕ วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

ประชาชนมีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการในกรณี ที่ขอข้อมูลส่วนตัวและไม่ได้รับ หรือข้อมูลส่วนตัวผิดพลาด ขอให้แก้ไข แต่ถูกปฏิเสธจากหน่วยงาน ไม่แก้ไขให้ โดยยื่นอุทธรณ์ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งไม่ยินยอมแก้ไขเปลี่ยนแปลง

๓.๘ บทกำหนดโทษ

กรณีที่เกิดการฟ้องร้อง เจ้าหน้าที่ของรัฐจะได้รับความคุ้มครองจากกฎหมายหากเป็นการ ปฏิบัติตามหน้าที่ และไม่มีเจตนาหรือจงใจที่จะละเลยไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ การปฏิบัติ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๐ ซึ่งเป็นข้อยกเว้น เจ้าหน้าที่ต้องกระทำโดยสุจริตและ เป็นไปตามหลักเกณฑ์ หากเกิดปัญหาขึ้นมาเจ้าหน้าที่ไม่ต้องรับผิดชอบตามกฎหมายใด

หากเจ้าหน้าที่ไม่ปฏิบัติตามที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารขอไป มีความผิดตามมาตรา ๔๐ ถึงขั้นจำคุก หรือทั้งจำทั้งปรับ กรรมการสั่งให้เปิดเผยข้อมูลจะต้องปฏิบัติตาม เช่น กรณีการขอข้อมูล สอบเข้าโรงเรียนสาธิตเกษตรจะต้องถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เป็นที่สุด ในทางบริหาร ถ้าไม่ปฏิบัติตามถือว่าไม่ปฏิบัติตามคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย มีความผิด ทั้งทางวินัยและอาญา ซึ่งหน่วยงานพึงระวัง กรรมการวินิจฉัยให้เปิดเผยผลสอบทั้งของผู้ร้องเรียนและ คนอื่น จะเห็นว่าแม้จะเป็นข้อมูลส่วนบุคคลปนอยู่ในข้อมูลสาธารณะ แต่ถือว่าเป็นข้อมูลที่เป็น ประโยชน์สาธารณะจึงมี คำวินิจฉัยให้เปิดเผย

หน่วยงานจะไม่ทำตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการก็ได้หากเห็นว่าเป็นการวินิจฉัยที่ไม่ สุจริต แต่จะต้องยื่นฟ้องศาลโดยทันที จะถ่วงเวลาไม่ได้

การยื่นคำขอข้อมูลข่าวสาร การพิจารณา การมีคำสั่ง การลงโทษ เป็นไปตามพระราช บัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๙ พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของ เจ้าหน้าที่ พ.ศ.๒๕๓๙ และพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ.๒๕๒๒

ถ้าสั่งการแล้วมีการอุทธรณ์ ขอให้พิจารณาใหม่ได้ เจ้าหน้าที่อาจยืนยันคำสั่งเดิมหรือแก้ไข คำสั่งก็ได้ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ เป็นกฎหมายกลาง ถ้ากฎหมายอื่น

ไม่ได้ เขียนไว้ การขอข้อมูลข่าวสารให้ใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ กฎหมายฉบับนี้ไม่ได้สร้างกลไกในการบังคับให้เป็นไปตามกฎหมายไว้โดยเฉพาะ เมื่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารพิจารณาสั่งการไปแล้วเจ้าหน้าที่ไม่ปฏิบัติตาม คณะกรรมการก็ไม่มีอำนาจที่จะบังคับได้ ต้องใช้กลไกทั่ว ๆ ไป เช่น ความรับผิดชอบทางวินัย ทางแพ่ง ทางอาญา

ข้าราชการระดับ ๖ เป็นผู้ใช้ดุลยพินิจตามมาตรา ๑๕ หากเป็นไปโดยสุจริตจะพ้นจากความรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง วินัย และอาญา แต่ถ้าเจ้าหน้าที่ละเมิด จงใจไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ ต้องมีความผิดทางวินัย หรือทางแพ่งหรืออาญา หมายถึงเจ้าหน้าที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายโดยทุจริต เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด ความรับผิดการละเมิดของเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ทั้งนี้หากมีการละเมิดของเจ้าหน้าที่ทำให้เกิดความเสียหายแก่เอกชน ต้องแยกจากการกระทำความผิด เป็นการปฏิบัติหน้าที่ หรือเป็นเรื่องส่วนตัวของเจ้าหน้าที่

- หากเป็นเรื่องส่วนตัวให้ฟ้องตัวเจ้าหน้าที่ได้เลย
- หากเป็นการปฏิบัติหน้าที่ให้ฟ้องหน่วยงานชดใช้ แล้วหน่วยงานจะมาเรียกเก็บจากเจ้าหน้าที่ในกรณีที่จงใจ หรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

๓.๙ สิทธิของประชาชนตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร

๑) สิทธิในการขอคำปรึกษาการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้กับสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สังกัดสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีในฐานะเป็นหน่วยงานทางวิชาการและธุรการให้แก่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

๒) สิทธิที่จะได้รับรู้ตรวจสอบ ขอสำเนา หรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารของราชการ ไม่ว่าจะมีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวข้องหรือไม่ก็ตาม

๓) สิทธิขอข้อมูลข่าวสารอื่นใดของราชการนอกจากข้อมูลข่าวสารของราชการที่ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาแล้ว หรือที่จัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้แล้วเป็นการเฉพาะราย โดยคำขอนั้น ต้องระบุข้อมูลข่าวสารที่ต้องการในลักษณะที่อาจเข้าใจได้ตามสมควร ซึ่งหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ต้องจัดหาให้ หรือเปิดเผยให้แก่ประชาชนที่ขอ ทั้งนี้ เว้นแต่จะเป็นเหตุผลตามกฎหมายที่จะปกปิดไว้

๔) สิทธิที่จะรับรู้ขอข้อมูลส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตนเอง ซึ่งหน่วยงานของรัฐครอบครองอยู่

เมื่อบุคคลนั้นมีคำขอเป็นหนังสือ หน่วยงานของรัฐต้องให้แก่บุคคลผู้นั้น หรือผู้กระทำแทนได้ตรวจดูหรือได้รับสำเนาข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลส่วนที่เกี่ยวกับบุคคลนั้น

๕) สิทธิในการขอให้หน่วยงานของรัฐแก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือลบข้อมูลข่าวสารของตนที่คลาดเคลื่อนไม่ถูกต้อง

๖) สิทธิในการดำเนินการแทนผู้เยาว์ คนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ หรือเจ้าของข้อมูลที่ดินแก่กรรม ตามมาตรา ๒๓ เกี่ยวกับการขอข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลหรือการแจ้งข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลไปยังที่ใดของบุคคลดังกล่าว มาตรา ๒๔ เกี่ยวกับการยินยอมให้หน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตน การขอให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง รวมทั้งมีสิทธิอุทธรณ์ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีคำสั่งไม่ยินยอมแก้ไข เปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารนั้น (มาตรา ๒๕ วรรค ๕)

๗) สิทธิที่จะร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารในกรณีที่พบว่าหน่วยงานของรัฐไม่จัดพิมพ์ข้อมูลไว้ (มาตรา ๗) ไม่จัดข้อมูลไว้ให้ตรวจดู (มาตรา ๘) ไม่จัดทำข้อมูลให้ (มาตรา ๑๑) หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฉบับนี้หรือปฏิบัติงานล่าช้าหรือเห็นว่าตนไม่ได้รับความสะดวกโดยไม่มีเหตุอันสมควร เว้นแต่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๑๕ หรือคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านตามมาตรา ๑๗ หรือคำสั่งไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสาร ส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๕ (มาตรา ๑๓)

๘) มีสิทธิที่จะอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารในมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ หรือมีคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านของผู้มีประโยชน์ได้เสียตามมาตรา ๑๗ โดยยื่นเรื่องอุทธรณ์ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง (มาตรา ๑๘) หรือขอข้อมูลส่วนตัวแล้วไม่ได้รับ หรือข้อมูลส่วนตัวผิดพลาดให้แก้ไข แต่หน่วยงานไม่แก้ไขให้ โดยยื่นคำอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการภายใน ๓๐ วันนับแต่วันได้รับแจ้ง และไม่ว่ากรณีใด ๆ ให้เจ้าของข้อมูลมีสิทธิร้องขอให้หน่วยงานของรัฐหมายเหตุคำขอของตนแนบไว้กับข้อมูลข่าวสารส่วนที่เกี่ยวกับข้อได้

๓.๑๐ ตัวอย่างการใช้สิทธิตามคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

๑) ขอตรวจดูและถ่ายสำเนาเอกสารเกี่ยวกับกระดาดคำตอบและบัญชีคะแนนของนักเรียนรายหนึ่ง และของนักเรียนผู้ผ่านการสอบคัดเลือกเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ อีกจำนวน ๑๒๐ คน

ผลการพิจารณา ให้ตรวจดูและถ่ายสำเนาเอกสารกระดาดคำตอบและบัญชีคะแนน

ของนักเรียนรายหนึ่งและนักเรียนผู้ผ่านการสอบคัดเลือกเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๑๒๐ คนได้

๒) การขอทราบรายละเอียดเกี่ยวกับผลการสอบคัดเลือกเพื่อรับทุนการศึกษาต่อต่างประเทศของผู้ขอและของผู้เข้าสอบคัดเลือกรายอื่นที่เกี่ยวข้อง

ผลการพิจารณา ให้เปิดเผยผลการสอบคัดเลือกและกระดาษคำตอบของผู้ร้องและผู้เข้าสอบรายอื่น

๓) การขอหนังสือเอกสารหลักฐานรายงานความผิด การสอบสวน และการลงทัณฑ์ที่กล่าวหาผู้ร้องเรียนกระทำผิด

ผลการพิจารณา ให้หน่วยงานเปิดเผยหนังสือ เอกสาร หลักฐาน ให้แก่ผู้ร้อง

๔) การขอสำเนาผลการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งรายหนึ่งในหน่วยงานของรัฐ

ผลการพิจารณา ให้เปิดเผยและให้สำเนาผลการตรวจสอบคุณสมบัติให้แก่ผู้ร้อง

๕) การขอสำเนาเอกสารการสอบสวนข้าราชการรายหนึ่ง

ผลการพิจารณา ให้ผู้ร้องตรวจและได้รับสำเนาเอกสารสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงได้

บทที่ ๔

ความเกี่ยวพันของพระราชบัญญัติ ข้อมูลข่าวสาร กับกฎหมายอื่น

๔.๑ ความเกี่ยวพันของกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการกับการปฏิบัติ
ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๙

ในการจัดทำกิจกรรมของรัฐ กฎหมายได้ให้อำนาจรัฐและเจ้าหน้าที่ในการที่จะใช้อำนาจสั่งการฝ่ายเดียวต่าง ๆ อันอาจมีผลกระทบหรือเป็นการรุกรอนสิทธิเสรีภาพของเอกชนได้ แม้เอกชนจะไม่ยินยอมก็ตาม ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ของประชาชนโดยรวม เช่น เจ้าหน้าที่อาจใช้อำนาจสั่งเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ของเอกชนเพื่อสร้างทางหลวง ทำให้กรรมสิทธิ์ในที่ดินของเอกชนตกเป็นของรัฐ ทั้ง ๆ ที่เอกชนไม่ยินยอมขายที่ดินดังกล่าวให้แก่รัฐ หรือรัฐอาจใช้อำนาจสั่งระงับการดำเนินกิจการต่อสถาบันการเงินที่เกิดปัญหาทำให้เอกชนไม่สามารถประกอบกิจการดังกล่าวในระหว่างที่มีคำสั่งระงับดังกล่าว หรือรัฐอาจใช้อำนาจเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการในโรงงานหรือสถานบริการต่อไป ทั้งที่เอกชนยังต้องการที่จะประกอบกิจการดังกล่าวต่อไป เป็นต้น

การใช้อำนาจรัฐฝ่ายเดียวบังคับแก่เอกชน เรียกว่า “คำสั่งทางปกครอง” อันได้แก่การใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลในอันที่จะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน ระงับ หรือมีผลกระทบต่อการสถานะภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล ไม่ว่าจะเป็นการถาวรหรือชั่วคราว เช่น การสั่งการ การอนุญาต การอนุมัติ การวินิจฉัยอุทธรณ์ การรับรองและการรับจดทะเบียนนั้น ก่อให้เกิดปัญหาหลายประการ ทั้งในด้านของประชาชนและเจ้าหน้าที่

ในด้านของประชาชน ในบางครั้งประชาชนมีความรู้สึกที่เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจตามอำเภอใจ ไม่โปร่งใส สั่งการโดยฟังความข้างเดียวหรือมีผลประโยชน์เกี่ยวข้อง สั่งการโดยมีข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง หรือ ไม่เพียงพอ สั่งการโดยไม่มีเหตุผลหรือมีเหตุผลที่ไม่ชัดเจน เช่น เพื่อความเหมาะสมหรือเพื่อประโยชน์ของทางราชการและในกรณีที่เจ้าหน้าที่สั่งการไม่ถูกต้องประชาชนก็ไม่ทราบว่าจะมีทางหรือวิธีการเยียวยาทางปกครองอย่างไร เมื่อเกิดปัญหาขึ้น ก็มักต้องไปฟ้องศาล เสียเวลาและค่าใช้จ่าย และการดำเนินคดีแก่ฝ่ายปกครองก็ไม่ใช่ว่าจะง่าย เนื่องจากเอกชนไม่มีเอกสารหรือหลักฐาน ซึ่งโดยปกติอยู่ที่ทางราชการ หรือหน่วยงานของรัฐ ทำให้เกิดความท้อแท้ในการใช้สิทธิและ

เสรีภาพตามกฎหมาย และเป็นช่องทางให้เจ้าหน้าที่บางคนใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบหรือโดยมีผลประโยชน์เกี่ยวข้อง

ในส่วนของผู้เจ้าหน้าที่ที่มีปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย เนื่องจากกฎหมายได้บัญญัติ หลักเกณฑ์วิธีการ หรือขั้นตอนของการทำคำสั่งทางปกครองในแต่ละเรื่องไว้ต่างกัน บางเรื่องก็บัญญัติไว้ละเอียดมาก เช่น ในเรื่องของการลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง บางเรื่องก็บัญญัติรายละเอียดในการสั่งการไว้น้อยหรือไม่ได้บัญญัติไว้ ในบางกรณีเมื่อสั่งการไปแล้ว เอกชนไม่ปฏิบัติตามกฎหมายก็ไม่ได้ให้อำนาจเจ้าหน้าที่ในการบังคับทางกฎหมายเนื่องจากเกรงว่าหากทำผิดหรือพลาดไปอาจต้องรับผิดชอบเป็นส่วนตัว หรือเจ้าหน้าที่ใช้มาตรการบังคับตามที่กฎหมายกำหนด ไว้แล้ว แต่ไม่ได้ผล และเจ้าหน้าที่ไม่ทราบว่าจะต้องดำเนินการต่อไปอย่างไร หรือในกรณีที่เจ้าหน้าที่สั่งการผิดไป ก็ไม่ทราบว่าจะแก้ไขได้หรือไม่ อย่างไร และหากแก้ไขหรือเพิกถอนการสั่งการของตนเองก็เกรงว่าจะต้องรับผิดชอบตามกฎหมาย ดังนั้น แม้เจ้าหน้าที่จะพบข้อบกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่ก็มักไม่ได้ดำเนินการอย่างใด ซึ่งการละเลยดังกล่าวไม่ได้เกิดจากการทุจริตหรือเจตนาประพฤตินิชอบของเจ้าหน้าที่

ในทางปฏิบัติเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐในบางเรื่องสะดวกและมีความเป็นเอกภาพ ไม่ลักลั่นกันฝ่ายปกครองก็มักวางหลักเกณฑ์ในเรื่องดังกล่าวไว้ค่อนข้างละเอียดและให้ใช้บังคับแก่หน่วยงานของรัฐทั่วไป เช่น ในเรื่องการจัดซื้อจัดจ้างหรือการพัสดุ ได้มีการวางระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อใช้บังคับแก่ส่วนราชการ ซึ่งดำเนินการเกี่ยวกับพัสดุ โดยใช้เงินงบประมาณ เงินกู้ และเงินช่วยเหลือ เป็นต้น

ดังนั้น จึงจำเป็นต้องบัญญัติกฎหมายกลางที่กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดทำคำสั่งทางปกครองตามพระราชบัญญัติต่าง ๆ ขึ้นโดยเฉพาะ อันได้แก่ พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ เพื่อให้เป็นหลักเกณฑ์กลางไว้ใช้ในการออกคำสั่งทางปกครอง ในกรณีที่กฎหมายแต่ละเรื่องไม่ได้บัญญัติไว้ หรือบัญญัติไว้แต่มีมาตรฐานประกันความเป็นธรรม หรือมีมาตรฐานในการปฏิบัติราชการต่ำกว่าหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎหมายฉบับนี้ เพื่อให้กฎหมายฉบับนี้เป็นมาตรฐานขั้นต่ำในเรื่องวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พระราชบัญญัติฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ คือ

๑) การรักษาประโยชน์สาธารณะหรือการเพิ่มประสิทธิภาพในด้านการปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายปกครอง

๒) การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน กฎหมายนี้ได้ให้สิทธิแก่ผู้กรณีไว้

หลายประการ เช่น

๒.๑) สิทธิในการรับแจ้งสิทธิและหน้าที่ในกระบวนการพิจารณาทางปกครอง ตามความจำเป็นแก่กรณี

๒.๒) สิทธิที่จะนำทนายความหรือที่ปรึกษาของตนเข้ามาในการพิจารณาทางปกครอง ได้

๒.๓) สิทธิที่จะแต่งตั้งให้บุคคลหนึ่งบุคคลใด ซึ่งบรรลุนิติภาวะ กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดแทนตนในกระบวนการพิจารณาทางปกครองใด ๆ ได้

๒.๔) สิทธิที่จะได้รับคำแนะนำให้แก้ไขเพิ่มเติมคำขอ คำขอหรือคำแถลงมีข้อบกพร่องหรือมีข้อความที่อ่านไม่เข้าใจหรือผิดหลง

๒.๕) สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาโดยรอบคอบและภายในเวลาอันควร

๒.๖) สิทธิที่จะมีโอกาสได้ทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและโต้แย้งหรือแสดงพยานหลักฐานของตน

๒.๗) สิทธิที่จะได้รับแจ้งสิทธิในการอุทธรณ์ และระยะเวลาอุทธรณ์

๒.๘) สิทธิที่จะขอตรวจดูเอกสาร เช่น ก่อนที่จะถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการ ผู้ที่ถูกถอนใบอนุญาตย่อมมีสิทธิโต้แย้งข้อกล่าวหาดังกล่าว และย่อมมีสิทธิขอตรวจดูเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้สิทธิโต้แย้งข้อกล่าวหาได้ อย่างไรก็ตาม พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๙ ได้บัญญัติให้สิทธิเจ้าหน้าที่ที่จะไม่อนุญาตให้ตรวจดูเอกสารได้ หากเป็นเรื่องที่ต้องรักษาไว้เป็นความลับ การที่จะพิจารณาว่าเอกสารดังกล่าวเป็นเอกสารที่จะเปิดเผยได้หรือไม่นั้นก็คงต้องไปพิจารณาบทบัญญัติของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ ว่าเอกสารที่คู่กรณีขอนั้นเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยได้หรือไม่ ในแง่นี้จึงอาจกล่าวได้ว่า กฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นเครื่องมือหรือกลไกที่จำเป็นในการคุ้มครองสิทธิของคู่กรณี ในกฎหมายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองเพื่อที่คู่กรณีจะได้มา ซึ่งข้อมูลในการนำไปโต้แย้งข้อกล่าวหา ชี้แจง หรือป้องกันสิทธิของตนในการพิจารณาทางปกครอง

อนึ่ง การใช้สิทธิขอตรวจดูเอกสารตามกฎหมายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองนี้แตกต่างจากการใช้สิทธิขอตรวจดูเอกสารตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งโดยทั่วไปผู้ขอข้อมูลข่าวสารไม่จำเป็นต้องเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือเป็นคู่กรณีแต่อย่างใด และเมื่อกฎหมายให้สิทธิแก่บุคคลทั่วไปที่จะขอข้อมูลข่าวสารของราชการได้ บุคคลนั้นก็ย่อมอาศัยหลักเกณฑ์ของกฎหมายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองและกฎหมายคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อใช้สิทธิของตนตาม

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร ของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ ได้

๔.๒ ความเกี่ยวพันของกฎหมายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองกับการปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสาร

กฎหมายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมีส่วนเกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการในแง่ที่เป็นกลไกเสริมหลักเกณฑ์และวิธีการแก้ไขเยียวยาปัญหาในการปฏิบัติราชการทางปกครองตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยอาจนำเอาหลักเกณฑ์ที่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการไม่ได้กำหนดไว้ หรือกำหนดไว้แต่มีหลักเกณฑ์ที่ประกันความเป็นธรรมหรือมีมาตรฐานในการปฏิบัติราชการต่ำกว่าหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาบังคับใช้ เช่น

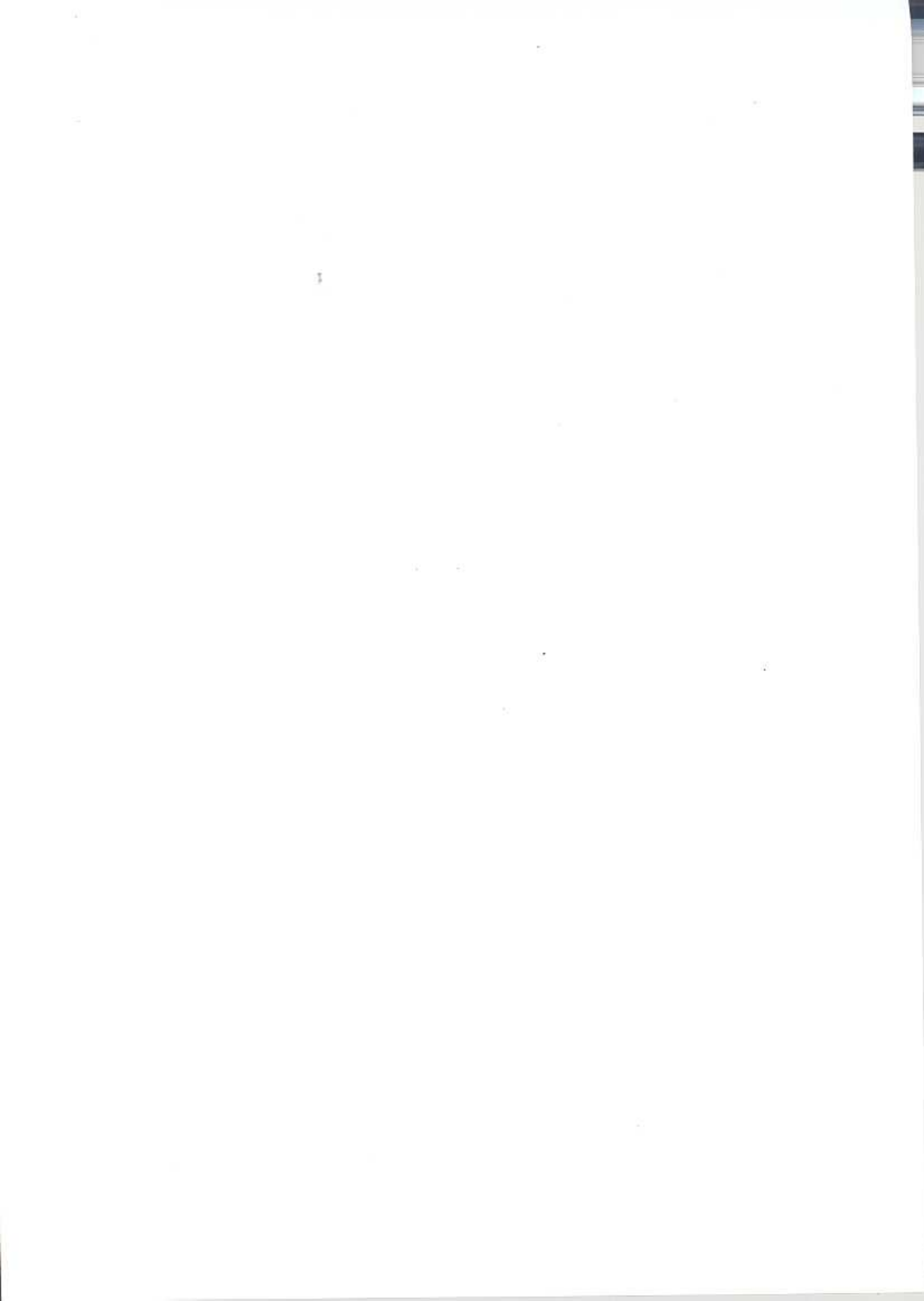
- การแยกความแตกต่างระหว่าง “กฎ” และ “คำสั่งทางปกครอง”

ตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ มาตรา ๗ ได้บังคับให้นากฎ มติ คณะรัฐมนตรี ข้อบังคับ คำสั่ง หนังสือเวียน ระเบียบแบบแผน นโยบาย หรือการตีความที่จัดให้มีขึ้นโดยมีสภาพบังคับอย่างกฎ เพื่อให้มีผลบังคับเป็นการทั่วไปต่อเอกชนที่เกี่ยวข้องลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งถ้ายังไม่ได้ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา จะนำมาบังคับในทางที่ไม่เป็นคุณแก่ผู้ใดไม่ได้ จึงมีปัญหว่า มติ คำสั่ง หรือการตีความใดมีฐานะเป็นกฎหรือไม่ เนื่องจากการออกคำสั่งหรือการตีความของหน่วยงานของรัฐหรือมติคณะรัฐมนตรีนั้น อาจมีฐานะตามกฎหมายเป็นกฎที่ต้องนำไปลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาหรือเป็นเพียงคำสั่งทางปกครองเท่านั้นซึ่งกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการไม่ได้ให้คำนิยามไว้ การวินิจฉัยปัญหาดังกล่าว จึงอาจพิจารณาจากหลักเกณฑ์ใน พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๙ มาตรา ๕ ซึ่งให้คำนิยามของคำว่า “คำสั่งทางปกครอง” และ “กฎ” ไว้ โดยคำสั่งทางปกครองต้องเป็นเรื่องการใช้อำนาจตามกฎหมายที่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดหรือบุคคลใดเป็นการเฉพาะ ในขณะที่กฎเป็นเรื่องการใช้อำนาจตามกฎหมายที่มุ่งวางหลักเกณฑ์ที่ใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่ใช่ใช้บังคับแก่กรณีใดหรือบุคคลใดโดยเฉพาะ การแยกความแตกต่างดังกล่าวย่อมทำได้ไม่ยากในกรณีที่เป็นคำสั่งทางปกครองที่สั่งแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยเฉพาะ เช่น คำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการ โรงงาน สถานบริการ การลงโทษทางวินัยแก่ข้าราชการ แต่ในบางกรณี การวินิจฉัยปัญหาดังกล่าวย่อมทำได้ไม่ง่ายนัก เช่น ในกรณีของการออกคำสั่งที่ใช้บังคับแก่บุคคลทั่วไป เช่น คำสั่งของเจ้าหน้าที่ที่ห้ามบุคคลทั่วไปเข้าไปใกล้อาคารที่เสื่อมโทรมอันมีลักษณะที่อาจจะเป็นอันตรายแก่ประชาชน หรือคำสั่งให้ผู้ประทุรังหรือเดินขบวน

เลิกชุมนุมกัน เป็นต้น คำสั่งดังกล่าวแม้จะใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งโดยเฉพาะ อันได้แก่การเข้าใกล้อาคารที่เสื่อมโทรมหลังนั้น หรือการชุมนุมครั้งนั้น หรือในกรณีของประกาศแต่งตั้งและบรรจุข้าราชการหลายคนที่สามารถได้ ประกาศดังกล่าวเป็นเพียงการรวมคำสั่งทางปกครองหลายคำสั่งที่แต่งตั้งและบรรจุข้าราชการแต่ละคนที่สามารถไว้ด้วยกัน ประกาศดังกล่าวจึงไม่จำเป็นต้องนำไปลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา ดังนั้น จึงเห็นได้ว่าหลักเกณฑ์ในการแยกความแตกต่างระหว่างกฎและคำสั่งทางปกครองนั้น ไม่ได้ขึ้นอยู่กับจำนวนของบุคคลที่มาเกี่ยวข้องว่ามีมากหรือน้อย

๔.๓ ความเกี่ยวพันของกฎหมายคณะกรรมการกฤษฎีกากับการปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสาร

พระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ.๒๕๒๒ เข้ามาเกี่ยวข้องกับกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการในฐานะที่เป็นกฎหมายที่ได้จัดวางหลักเกณฑ์และองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่วินิจฉัยข้อพิจารณาทางปกครองทั่วไปในระบบร้องทุกข์ เพื่อตรวจสอบควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ และแก้ไขเยียวยาความเดือดร้อนหรือเสียหายของเอกชนอันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

บทที่ ๕

ข้อจำกัดในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฉบับนี้

พระราชบัญญัติฉบับนี้จะขยายสิทธิของประชาชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการเพิ่มมากขึ้น ถือเป็นเรื่องใหม่ทั้งสำหรับประชาชนผู้ใช้สิทธิและสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีหน้าที่ให้บริการข้อมูลข่าวสาร เนื่องจากเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ยังคงชินกับการปฏิบัติราชการในระบบเดิม ๆ จึงอาจเกิดปัญหาในการปฏิบัติงาน และผลกระทบได้ เช่น

๑) ยังไม่มีการสำรวจข้อมูลที่มีอยู่ การจัดข้อมูลของหน่วยราชการยังไม่เป็นระบบไม่เป็นหมวดหมู่ ค้นหาได้ยาก ให้บริการประชาชนได้ช้า หลายหน่วยงานยังไม่ได้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่มีอยู่อย่างเต็มที่ ไม่รู้จะเริ่มต้นปฏิบัติตามพระราชบัญญัติอย่างไร บางหน่วยงานมีข้อมูลมาก จัดยากหรือจัดไม่เป็น ไม่รู้จะเริ่มต้นอย่างไร หน่วยราชการจึงจำเป็นต้องจัดทำข้อมูลให้เป็นระบบสำรวจว่ามีข้อมูลอะไรบ้างที่ต้องปรับปรุงเพื่อไม่ให้ขัดแย้งกับกฎหมายนี้

๒) ความแตกต่างในการปฏิบัติของแต่ละหน่วยงานของรัฐ เนื่องจากหน่วยงานของรัฐโดยผู้บริหารระดับสูงให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ฉบับนี้ในเชิงนโยบายที่แตกต่างกัน ความคืบหน้าในการปฏิบัติจึงต่างกัน ซึ่งหน่วยงานที่ควบคุมดูแลการดำเนินการตาม พ.ร.บ. นี้จะต้องมีการเร่งรัดการรายงานผล

๓) หน่วยงานรับผิดชอบที่ต้องเป็นแกนกลางให้หน่วยงานในสังกัดไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้เต็มที่ หรือมีปัญหาด้านการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานในสังกัด หรือยังไม่สามารถจัดระเบียบโครงสร้าง วางระบบข้อมูลให้เชื่อมโยงกันได้ ซึ่งจะต้องเร่งรัดให้มีการวางแผนการทำงาน/วางโครงสร้าง / วางระบบข้อมูล

๔) เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบยังไม่เข้าใจกฎหมาย รวมถึงการตีความบทบัญญัติ ไม่รู้ว่าจะปฏิบัติอย่างไร เจ้าหน้าที่ยังติดค่านิยมเดิม คิดว่าการที่ประชาชนมาขอข้อมูลเป็นการไม่ให้เกียรติหรือจับผิด ซึ่งควรมีการจัดอบรมเจ้าหน้าที่ทุกระดับ

๕) ระเบียบกฎหมายที่ทางราชการถือปฏิบัติอยู่เดิม จำเป็นต้องได้รับการสำรวจพิจารณาแก้ไขปรับปรุง เพื่อมิให้ขัดหรือแย้งกับกฎหมายฉบับนี้ หรือให้อำนาจต่อการปฏิบัติตามกฎหมายฉบับนี้ เช่น ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ.๒๕๒๖ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.๒๕๓๕ เป็นต้น ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณา

ปรับปรุงแก้ไขโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หากมีปัญหายุ่งยากเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการให้สอบถาม
ได้ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักนายกรัฐมนตรี อ.ตูลิต กรุงเทพมหานคร
๑๐๓๐๐ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๒-๒๘๑๘๕๕๒-๓, ๐๒-๒๘๑๘๕๖๒ และหมายเลขโทรสาร
๐๒-๒๘๑๘๕๓๙ และ ๐๒-๒๘๑๘๕๔๓

แหล่งที่มาของข้อมูล

- สรุปคำบรรยายของคณะวิทยากรจากสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
เมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ณ ห้องประชุมชั้น ๙ อาคาร ๗ สำนักงานปลัดกระทรวง
สาธารณสุข
- ผลการประชุมสัมมนาเพื่อการพัฒนาเครือข่ายประชาสัมพันธ์และการดำเนินงานตามพระ
ราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๓
- พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๕๐
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๕๐
- คู่มือการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๕๐ ของสำนักงาน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย
- หนังสือคำอธิบายพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๕๐ ของศูนย์ศึกษาการ
พัฒนาประชาธิปไตย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- เอกสารจากสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

จัดทำโดย

- ฝ่ายประชาสัมพันธ์ กองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ภาคผนวก

ขั้นตอนในการดำเนินการเมื่อมีผู้ขอข้อมูลข่าวสารของกระทรวงสาธารณสุข

๑. ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๗ และมาตรา ๘

๑.๑ เมื่อมีผู้ขอข้อมูลตามมาตรา ๗ และมาตรา ๘ ให้หน่วยงานจัดหาให้ผู้ขอ ซึ่งหากมิได้มีการเตรียมข้อมูลไว้เพื่อการจำหน่ายจ่ายแจก จะให้ผู้ขอข้อมูลคัดลอก หรือถ่ายสำเนาข้อมูลดังกล่าวก็ได้ โดยหน่วยงานสามารถเรียกเก็บเงินค่าธรรมเนียมได้ตามประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เรื่องการเรียกเก็บค่าธรรมเนียม การขอสำเนา หรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารของราชการ

๑.๒ กรณีที่ข้อมูลไม่ได้อยู่ที่หน่วยงาน ให้เจ้าหน้าที่แนะนำผู้ขอข้อมูลว่าจะสามารถติดต่อขอข้อมูลได้จากที่ใด

๒. ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๑

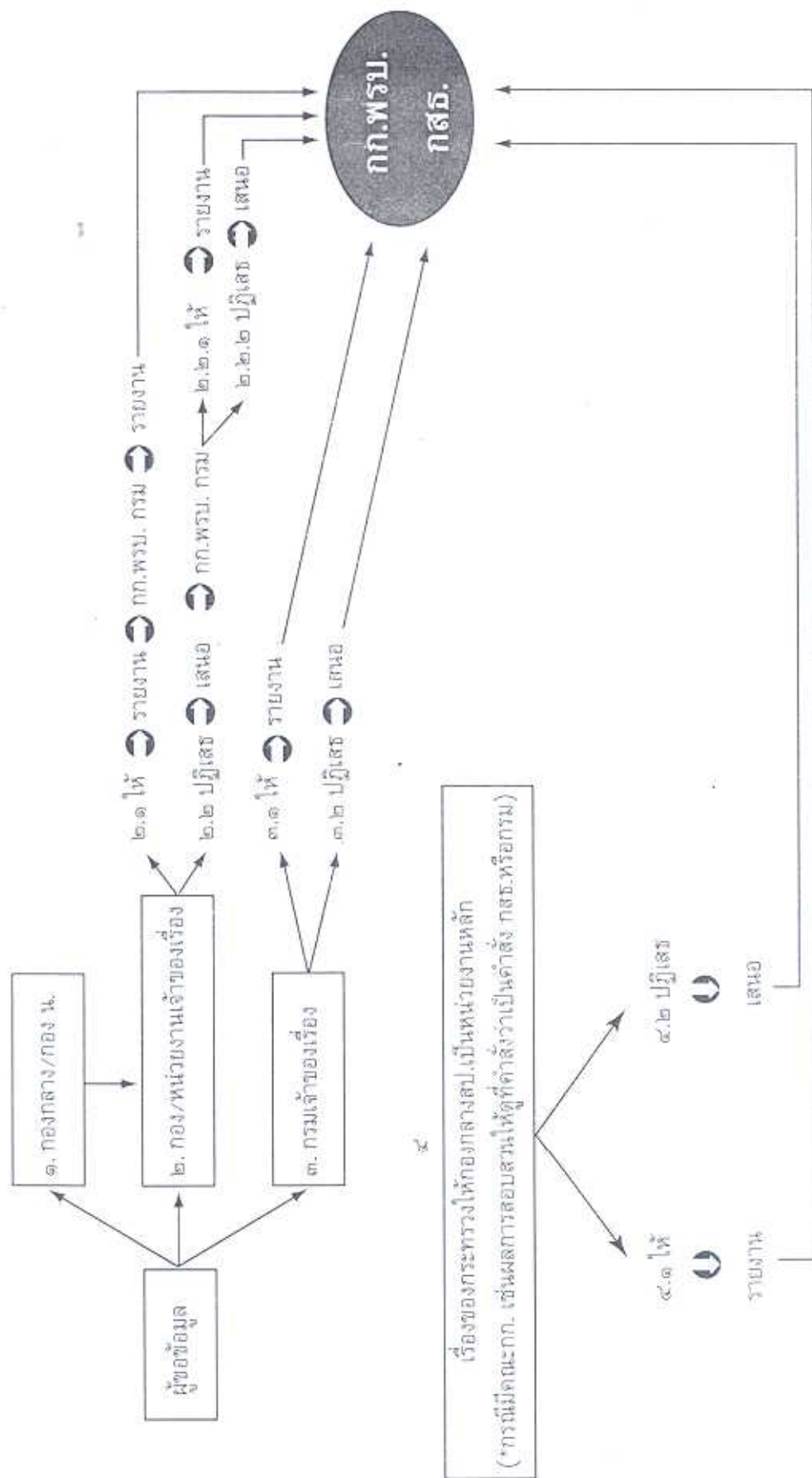
๒.๑ เมื่อมีผู้มาติดต่อขอข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๑ หากเป็นข้อมูลที่ไม่ได้อยู่ในความครอบครองของหน่วยงาน ให้เจ้าหน้าที่ส่งเรื่องให้หน่วยงานที่เป็นเจ้าของเรื่องพิจารณาคำขอข้อมูลข่าวสาร โดยให้มีการเปิดเผยเป็นหลัก และปกปิดเป็นข้อยกเว้นที่สามารถอธิบายได้

๒.๒ หลังจากที่หน่วยงานเจ้าของเรื่องพิจารณาให้ข้อมูลแก่ผู้ขอข้อมูลไปแล้ว ถ้าเป็นหน่วยงานระดับกอง ให้รายงานคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการระดับกรม และระดับกระทรวงตามลำดับ หรือถ้าเป็นหน่วยงานระดับกรมให้รายงานเฉพาะคณะกรรมการระดับกระทรวงทราบ

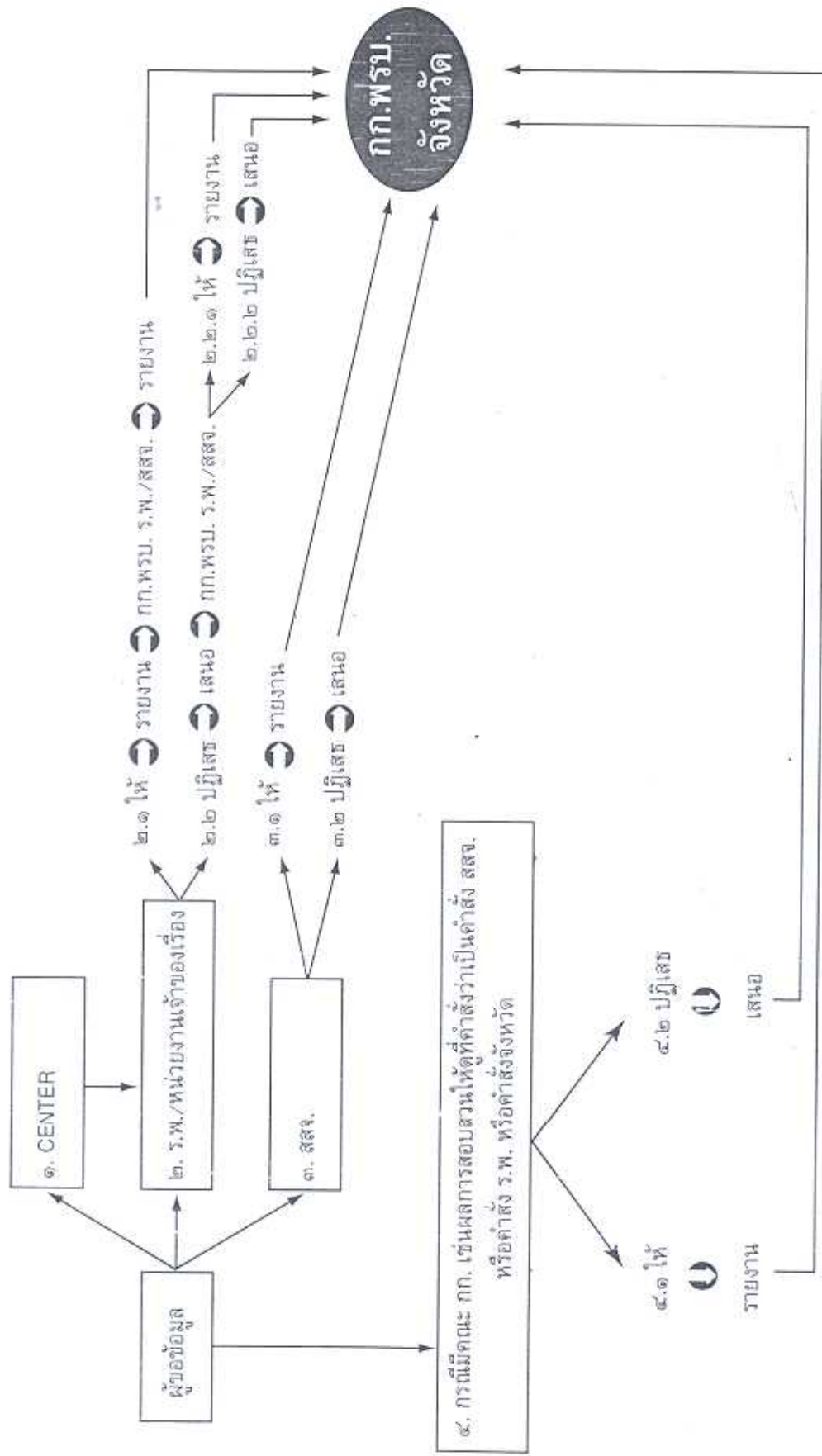
๒.๓ ถ้าหน่วยงานเจ้าของเรื่องพิจารณาแล้ว เห็นว่าไม่สมควรเปิดเผย หากเป็นหน่วยงานระดับกอง ให้เสนอคณะกรรมการระดับกรมพิจารณา แล้วรายงานผลให้คณะกรรมการระดับกระทรวงทราบ ทั้งนี้หากผลการพิจารณาของคณะกรรมการระดับกรมยังคงยืนยันที่จะไม่เปิดเผยข้อมูล ให้คณะกรรมการระดับกรมส่งเรื่องให้คณะกรรมการระดับกระทรวงพิจารณา

๒.๔ เมื่อคณะกรรมการระดับกระทรวงพิจารณาแล้ว มีข้อสงสัยในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ ให้ทำเรื่องขอหารือไปที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

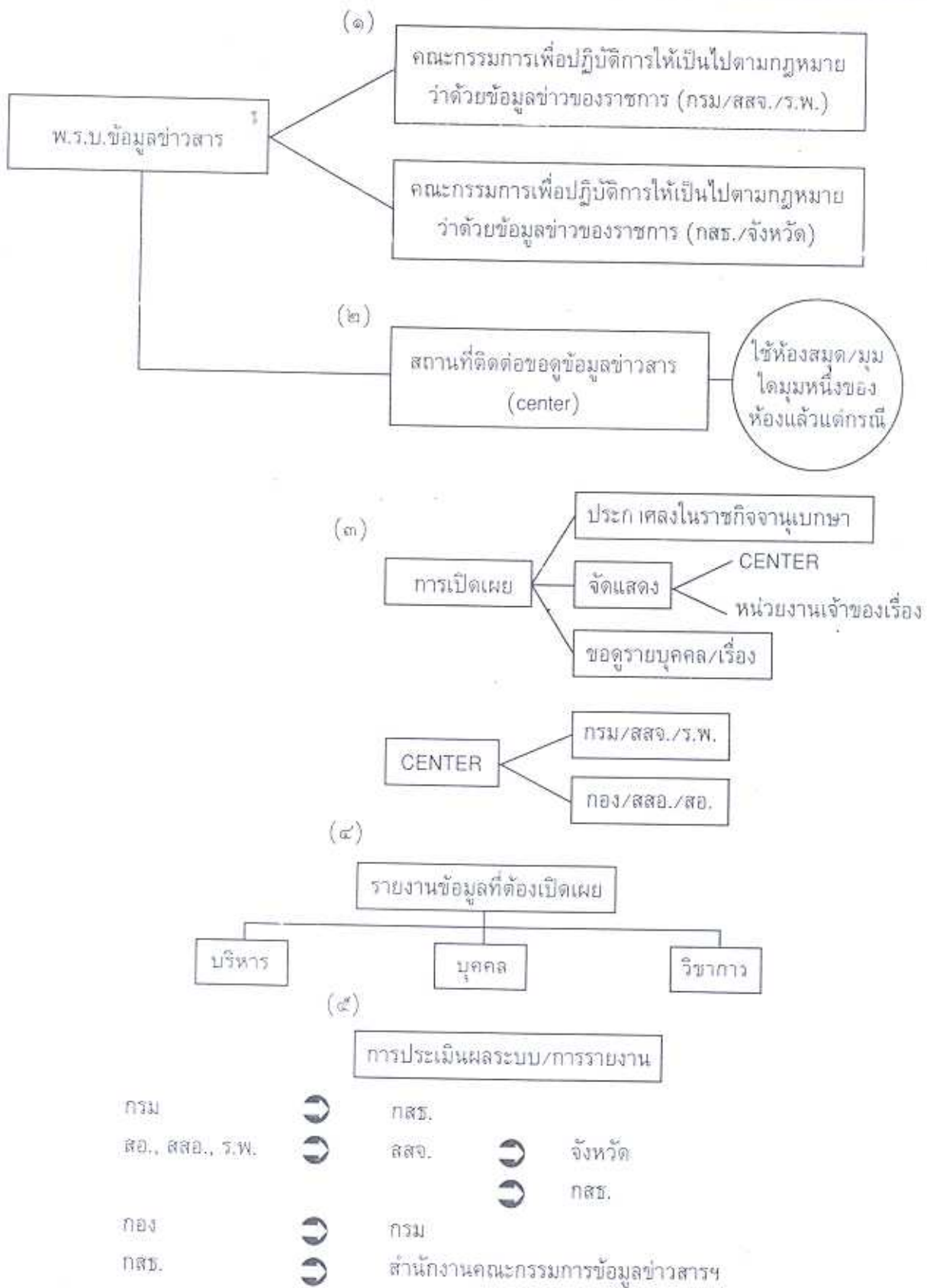
การดำเนินการตามมาตรา ๑๑ (ส่วนกลาง)

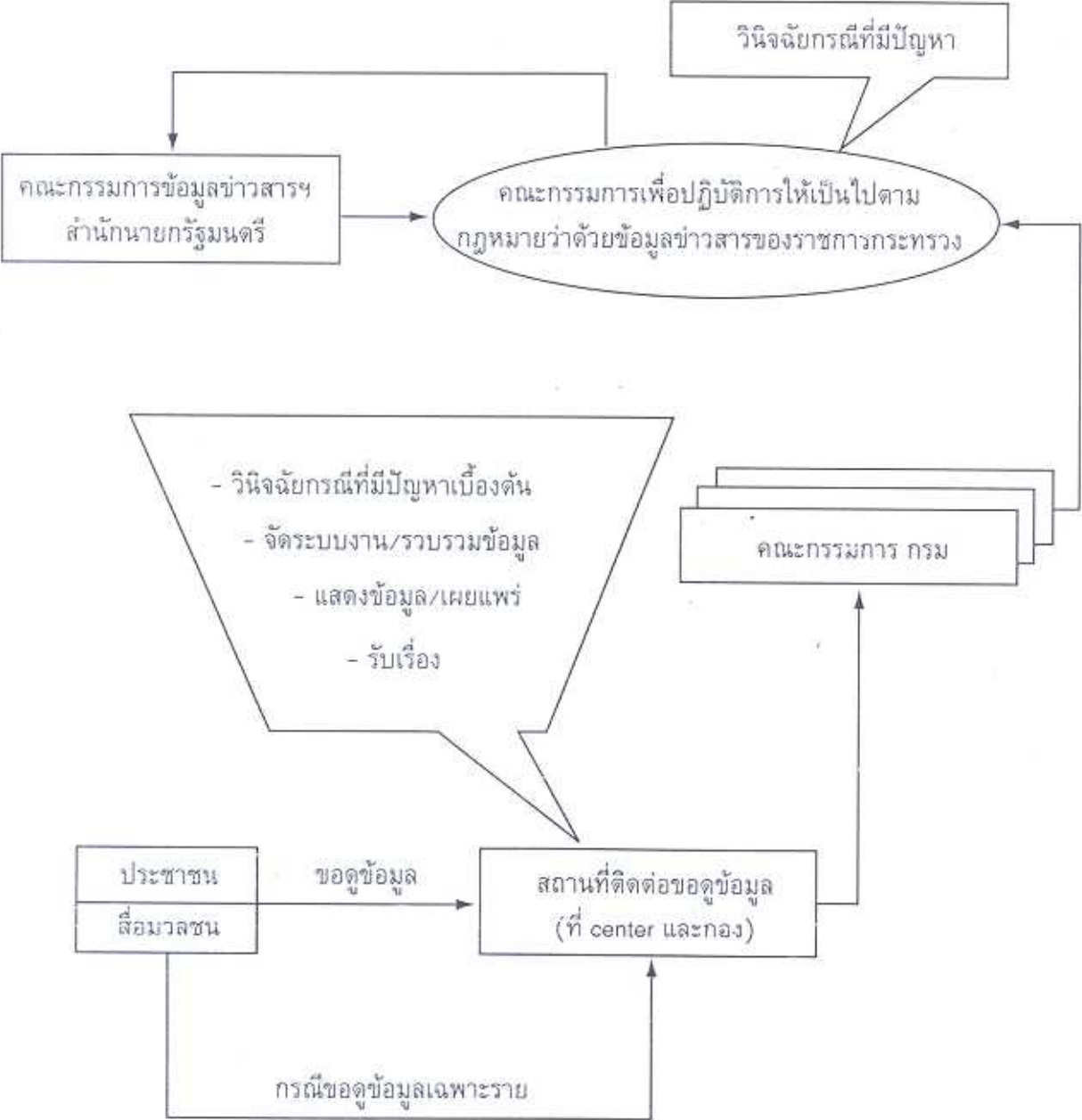
การดำเนินการตามมาตรา ๑๑ (ส่วนภูมิภาค)

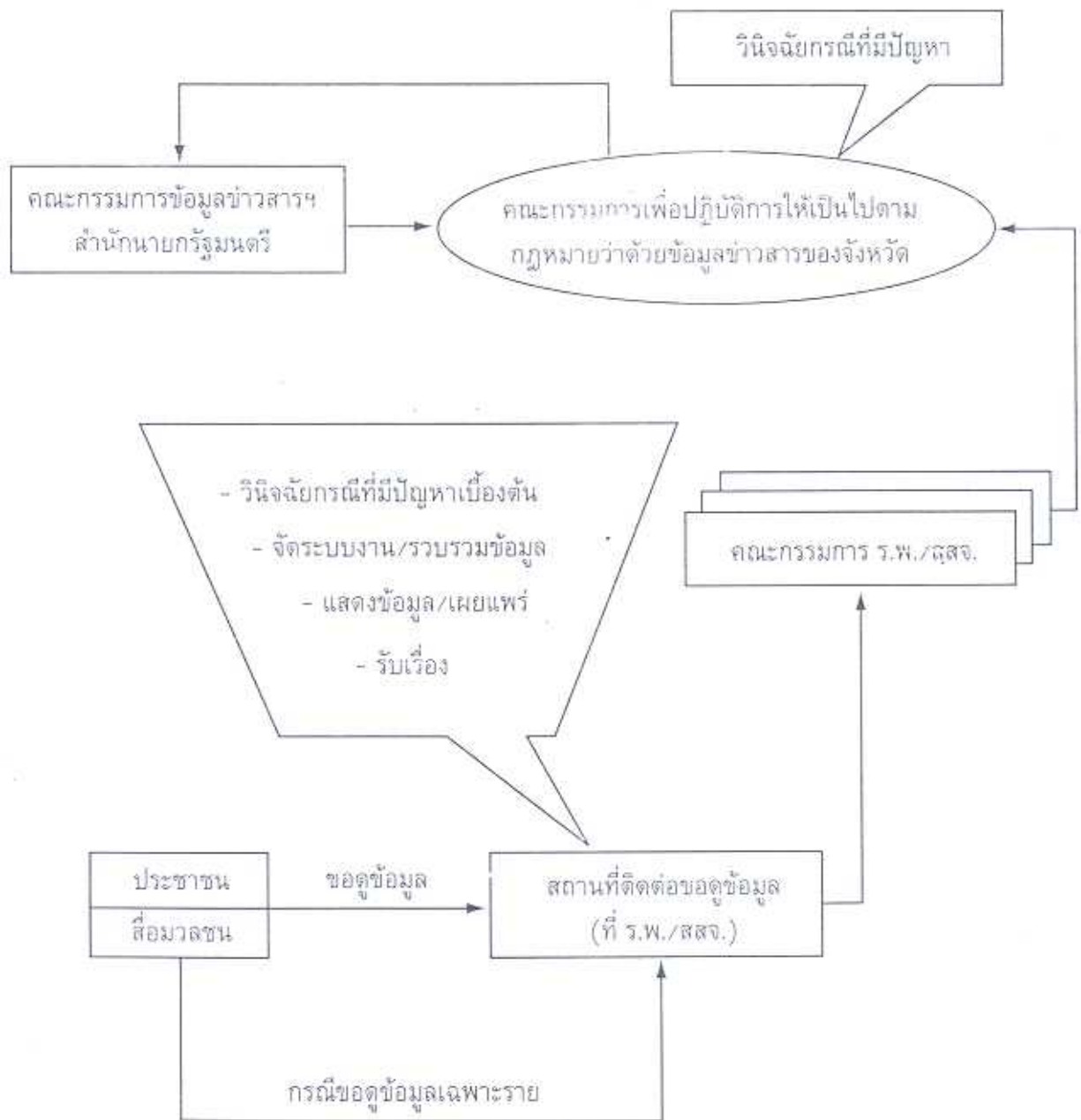
การจัดองค์กรและดำเนินการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ

ขั้นตอนการเปิดเผยข้อมูล (ส่วนกลาง)

ขั้นตอนการเปิดเผยข้อมูล (ส่วนภูมิภาค)

ตัวอย่างการพิจารณาเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ

บริหาร	บุคคล	วิชาการ
ข้อมูลบริหารที่เปิดเผยได้ เช่น - งบประมาณ แผนการใช้จ่ายงบประมาณ - การสอบราคา การประกวดราคา - ผลการพิจารณาจัดซื้อจัดจ้าง ผลการสอบประกวดราคาที่ได้ข้อยุติแล้ว - แผนการจัดซื้อจัดจ้าง - สัญญาสัมปทาน สัญญาที่มีลักษณะผูกขาดตัดตอน หรือสัญญาร่วมทุนกับเอกชนในการจัดทำบริการสาธารณะ - ราคากลางที่ใช้ประกวดราคา - หลักเกณฑ์ ผลการพิจารณาความดีความชอบของผู้บังคับบัญชาทุกระดับ - คำสั่งภายในกอง ยกเว้นเรื่องที่กระทบต่อบุคคล - รายงานการประชุม ยกเว้นที่พาดพิงถึงบุคคลและเกิดความเสียหายหรือเป็นข้อความที่เป็นความลับให้เปิดเผย - ข้อความส่วนนั้นไว้ - ระเบียบวาระการประชุม ยกเว้นส่วนที่เปิดเผยไม่ได้ให้ปิดข้อความบางส่วนไว้ - ปริมาณวัสดุก่อสร้าง - ข้อมูลการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรแก่หน่วยงานในสังกัด - ข้อมูลวัสดุครุภัณฑ์	ข้อพิจารณาในการเปิดเผยข้อมูลบุคคล เช่น - สำนวนเอกสารที่เกี่ยวข้องการสอบสวน ถ้ายังเป็นเรื่องที่ไม่แล้วเสร็จ ยังเปิดเผยไม่ได้ เพราะยังไม่มียุติสั่ง อาจจะไม่เป็นธรรมแก่ผู้ถูกกล่าวหา แต่ถ้าเป็นเรื่องที่ดำเนินการเสร็จแล้ว บุคคลที่มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรง ขอมาต้องให้ตำรวจปิดพยานไว้ ถ้าเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องขอมาต้องให้ แต่ถ้าบุคคลอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องขอมาควรให้เฉพาะผล อาจไม่ให้รายละเอียดการสอบสวนทั้งหมดก็ได้ - ข้อมูลส่วนบุคคล การยื่น การย้าย การพิจารณาความดีความชอบ เป็นเรื่องที่ควรเปิดเผย แต่ในส่วนการพิจารณาความดีความชอบ ต้องดูว่าการเปิดเผยนั้น สร้างความเสียหายต่อบุคคลใดหรือไม่ เช่นกรณีคนที่ร้องขออาจได้รับความอับอายเสียชื่อเสียง - ผลการสอบคัดเลือกของคนที่สอบได้ควรเปิดเผยเพื่อให้คนที่สอบไม่ได้และมาขออุทธรณ์(เฉพาะรับ)นำไปเปรียบเทียบ เอกสารที่มีข้อความลับไม่ควรเปิดเผย และควรมีการกำหนดให้ตรงตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ.2544	ข้อมูลวิชาการส่วนใหญ่เปิดเผยได้ เช่น - รายงานการประชุมทางวิชาการ - ระเบียบวาระการประชุมทางวิชาการ - ข้อมูลเกี่ยวกับแผนงาน โครงการ - งบประมาณ - คำสั่งภายในกอง - ข้อมูลการศึกษาวิจัยที่ยังไม่แล้วเสร็จแต่ได้ยุติการดำเนินการแล้ว - ข้อสันัก/ผลิตภัณฑ์/บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัย (ยกเว้นกรณีที่มีกฎหมายเฉพาะระบุไว้) - ผลการประชุมปรึกษาหารือหรือการดำเนินการเพื่อนำไปปัญหาโรคระบาด - สถานการณ์โรคติดต่อ / โรคระบาดโดยทั่วไปน่าจะเปิดเผยได้ทันที แต่บางกรณีเมื่อเปิดเผยแล้วก่อให้เกิดความตื่นตระหนก กระทั่งต่อสุขภาพหรือการทรงเที่ยวต้องพิจารณาเป็นราย ๆ ไป (อาจให้ทำหนังสือขอมา และนำเข้าสู่ที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณา) - ข้อมูลที่มีผู้ให้มาและไม่ประสงค์ให้นำไปเปิดเผยอาจเปิดเผยบางส่วน และปกปิดบางส่วนไว้ - ข้อมูลที่ยังทับัญชีว่ามีค่าหรือไม่ให้เปิดเผยต้องพิจารณาตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสาร และเหตุผลว่าควรจะเปิดเผยได้หรือไม่ - ข้อมูลการศึกษาวิจัยที่ยังไม่เสร็จให้คณะกรรมการพิจารณาพิจารณา - ข้อมูลที่มีขึ้นความลับ ให้คณะกรรมการพิจารณา

ตัวอย่างคำถามคำตอบเกี่ยวกับการปฏิบัติตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสาร ของราชการกระทรวงสาธารณสุข

(จากการประชุมเรื่องการปฏิบัติตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารฯ เมื่อ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ณ สำนักงานปลัดกระทรวง)

๑. หากญาติผู้ป่วยเขียนคำร้องขอรายงานผู้ป่วย ซึ่งเป็นเอกสารบุคคลเฉพาะราย โดยไม่มีหนังสือลงลายมือชื่อผู้ป่วยแสดงความยินยอม ร.พ.จะสามารถให้ได้หรือไม่

กฎกระทรวงที่ออกตามพ.ร.บ.ฉบับนี้กำหนดไว้ว่ากรณีที่เจ้าของข้อมูลเป็นบุคคลที่เสมือนไร้ความสามารถตามคำสั่งศาล ให้ผู้พิทักษ์ที่ได้รับการแต่งตั้งมีสิทธิดำเนินการแทน ถ้าผู้ยื่นคำขอไม่ใช่ผู้พิทักษ์ หรือยังไม่มี การแต่งตั้งผู้พิทักษ์ ก็ต้องใช้อำนาจศาล หรือพนักงานสอบสวนที่มีหน้าที่ในการรวบรวมพยานหลักฐานขอข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีอาญา ร.พ.ก็ต้องให้ความร่วมมือจัดหาข้อมูลให้

๒. ผู้ป่วยจิตเวชเคยลงนามให้ผู้อื่นมาดูข้อมูลของตนได้ แต่ต่อมาอาจอ้างว่าขณะลงนาม มีสติสัมปชัญญะไม่ดี เจ้าหน้าที่ที่ให้ข้อมูลจะมีความผิดหรือไม่

เจ้าหน้าที่จะต้องประเมินสภาวะผู้ป่วยในขณะที่ลงนามว่ามีสติสัมปชัญญะเพียงพอที่จะแสดงเจตนาได้หรือไม่ เพราะถ้าไม่รู้เรื่องลงนามไว้ก็ไม่มีประโยชน์

๓. ญาติผู้ป่วยสอบถามอาการผู้ป่วยทางโทรศัพท์ ร.พ.สามารถให้ข้อมูลได้หรือไม่

ร.พ.ไม่มีสิทธิให้ข้อมูลผู้ป่วยทางโทรศัพท์ โดยเฉพาะผู้ป่วยโรคจิต จะมีปัญหามาก หรือแม้แต่ผู้ป่วยด้วยโรคทั่ว ๆ ไปทางกาย ก็ไม่ควรให้ข้อมูลทางโทรศัพท์ ยกเว้นจะทราบแน่ชัดว่าเป็นญาติจริง ๆ

๔. กรณีมีผู้มาแอบอ้างสิทธิขอข้อมูลผู้ป่วย แต่ภายหลังพบว่า เป็นหลักฐานปลอม หน่วยงานที่ให้ข้อมูลไปแล้วจะต้องรับผิดชอบหรือไม่

ถ้าผู้ป่วยฟ้องร้อง หน่วยงานจะต้องรับผิดชอบทางแพ่ง ฐานละเมิดสิทธิ ประมาทเลินเล่อ เป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับความเสียหาย

๕. ผู้รับมอบฉันทะมาติดต่อขอข้อมูลของผู้ป่วยควรจะต้องมีหลักฐานอะไรบ้าง

ใช้ลายมือชื่อของผู้มอบฉันทะ/ผู้ป่วยเป็นหลักฐาน โดยมีพยานที่เชื่อถือได้ ๒ คนลงนามรับรอง หรือดูตัวอย่างลายมือชื่อบนบัตรประจำตัวที่ทางราชการออกให้ หรือเทียบจากลายมือชื่อที่ผู้ป่วยเคยลงนามติดต่อกับทาง ร.พ. ซึ่งเป็นเรื่องของระเบียบภายในแต่ละหน่วยงาน

๖. มีหน่วยงานที่สามารถเป็นแม่แบบในการปฏิบัติตาม พ.ร.บ.ฉบับนี้หรือไม่

มีหลายหน่วยงาน เช่น สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี มีระบบ ระเบียบ ขั้นตอนการยื่นคำขอข้อมูล นอกจากนี้ก็มีสำนักงานประมาณ กระทรวงมหาดไทย จ.สุโขทัย การสื่อสารแห่งประเทศไทย

๗. ทุกเรื่องที่ตรงกับมาตราที่ ๗ (๕) ต้องนำมาตีพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาหรือไม่

ม.๗ (๕) เป็นเรื่องที่ถูกกฎหมายเปิดช่องไว้ให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารฯ กำหนดเป็นรายการเพิ่มเติมที่จะส่งลงราชกิจจานุเบกษา แต่ขณะนี้ยังไม่ได้กำหนดอะไร

๘. บริษัทประกันต่าง ๆ ทำหนังสือขอประวัติการรักษาของผู้ป่วยมาที่หน่วยงานราชการ เจ้าหน้าที่สามารถให้ได้หรือไม่

ต้องดูมาตราที่ ๒๔ หลักการ คือ ให้ความคุ้มครอง ไม่มีข้อความใดที่กำหนดว่าให้ได้ ก็ไม่ต้องให้

๙. ต้องนำข้อมูลทั้งหมดของหน่วยงานมาเก็บรวบรวมไว้ในที่เดียวกันหรือไม่ หากจัดทำแต่ดัชนีค้นหา โดยระบุหน่วยงาน / กอง ที่สามารถไปขอข้อมูลไว้ จะสามารถทำได้หรือไม่

ทำได้ เพราะกฎหมายกำหนดว่าจะต้องมีสถานที่แรกให้ติดต่อ หากข้อมูลอยู่ในอาคารจะจัดเจ้าหน้าที่พาไป หรือให้เจ้าหน้าที่ไปนำข้อมูลมาให้ได้

๑๐. กฎระเบียบต่าง ๆ ที่อยู่ระหว่างการร่าง และเกี่ยวข้องกับผู้ประกอบการ ๆ มีสิทธิขอดูได้หรือไม่

ให้ใช้ดุลพินิจตามมาตราที่ ๑๕ หากเห็นว่ายังไม่ควรเปิดเผย ก็ไม่ต้องให้

๑๑. หน่วยราชการสามารถปฏิเสธเมื่อมีผู้ยื่นคำขอข้อมูลข่าวสารเข้ามาได้หรือไม่

เมื่อมีผู้ยื่นคำขอเข้ามา เจ้าหน้าที่ผู้รับเรื่องจะเป็นผู้พิจารณาคนแรกว่าเป็นข้อมูลตาม ม.๑๔ ซึ่งเป็นข้อมูลห้ามเปิดเผย หรือตาม ม. ๑๕ ซึ่งต้องใช้ดุลพินิจว่าสมควรจะเปิดเผยหรือไม่ ทั้งนี้ถ้าเป็นข้อมูลที่เปิดเผยไม่ได้ก็ไม่ต้องเปิดเผย และถ้าผู้ยื่นขอข้อมูลไม่เห็นด้วยก็สามารถยื่นคำอุทธรณ์ไปยังคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งจะเป็นผู้พิจารณาว่าจะส่งไปคณะกรรมการชุดใด หลังจากคณะกรรมการชุดนั้นวินิจฉัยแล้วจึงจะแจ้งกลับมายังหน่วยงาน หากผลการวินิจฉัยให้มีการเปิดเผยข้อมูล แต่หน่วยราชการไม่ยอมเปิดเผย ก็ถือว่าไม่ปฏิบัติตาม พ.ร.บ.

๑๒. ทำไมไม่บังคับใช้ พ.ร.บ.นี้กับภาคเอกชน

เนื่องจากรัฐใช้เงินงบประมาณ ซึ่งมาจากประชาชน จึงต้องโปร่งใส ส่วนเอกชนมีสิทธิในทรัพย์สินส่วนบุคคล แต่ถ้าทำความผิดก็มีกฎหมายที่สามารถเข้าไปตรวจสอบได้

๑๓. ควรมีกฎหมายบังคับเอกชนในเรื่องนี้ด้วย เช่น กรณีบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ต่าง ๆ มีการดำเนินงานที่ไม่สุจริต

กรณีบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์มีกฎหมายและหน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการอยู่แล้ว

๑๔. บริษัทสามารถขอข้อมูลของบริษัทอื่นจากหน่วยราชการที่รับเรื่องจดทะเบียน หรือรับดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง ได้หรือไม่

เข้าข่าย ม.๑๕ ต้องใช้ดุลพินิจ อาจไม่เปิดเผยก็ได้ เช่น ข้อมูลข่าวสารที่คนให้มา

๑๕. บริษัทอื่นจะขอข้อมูลระหว่างที่มีการพิจารณาของคณะกรรมการได้หรือไม่
ไม่ได้

๑๖. ขอดูสัญญาก่อสร้าง/ซื้อขายได้หรือไม่

ถ้าเป็นงานที่ใช้งบประมาณแผ่นดิน รวมถึงเงินบำรุง ต้องให้ดู เพราะเป็นข้อมูลสาธารณะ กรณีข้อมูลนิติบุคคล สามารถเปิดเผยได้เพราะกฎหมายไม่คุ้มครอง

๑๗. ขอดูข้อมูลการจัดประมุขได้หรือไม่

บริษัทที่ยื่นขอประกวดราคาไว้ขอผลการเปิดซองได้ กฎหมายให้ถือเปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น ถ้าตรงกับ ม.๑๔, ๒๔ ไม่ให้เปิดเผย และ ม.๑๕ ให้ใช้ดุลยพินิจ

๑๘. ผู้ตายด้วยเอดส์ ซึ่งบุตรทราบแล้ว แต่ญาติคนอื่นจะขอทราบสาเหตุการตาย ร.พ. เปิดเผยได้หรือไม่

ไม่ได้ เพราะกฎกระทรวงให้เปิดเผยตามลำดับชั้น เมื่อบุตรทราบแล้วก็จะเปิดเผยกับญาติคนอื่นอีกไม่ได้

๑๙. การเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อประโยชน์สาธารณะจะต้องได้รับการยินยอมจากเจ้าของข้อมูลหรือไม่

ถ้าจะเปิดเผย ต้องแจ้งให้เจ้าของข้อมูลทราบก่อน เพื่อให้ไปอุทธรณ์ เมื่อครบกำหนดไม่มีการอุทธรณ์ก็สามารถเปิดเผยได้เลย

๒๐. หน่วยงานระดับใดที่ต้องมีข้อมูลลงในราชกิจจานุเบกษา และเรื่องที่ลงเป็นเรื่องอะไรบ้าง

ทุกระดับที่มีข้อมูลต้องเปิดเผย เอกสารที่ส่งผ่านจากส่วนภูมิภาคมายังส่วนกลางต้องประกาศลง และทุกส่วนราชการต้องจัดทำข้อมูลให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้

๒๑. ข้อมูลในเวชระเบียนมีข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ถ้าให้ผู้ป่วยเก็บเอง โดยมีสำเนาเก็บไว้ที่หน่วยราชการ เมื่อผู้ป่วยมาพบแพทย์แต่ไม่ได้นำมา หน่วยราชการนั้นต้องค้นหาสำเนาให้หรือไม่

หน่วยราชการต้องค้นหาให้

ตัวอย่างแบบคำร้องขอ
ข้อมูลข่าวสารของราชการ

ลำดับที่.....

วันที่.....

แบบคำร้องขอใช้บริการข้อมูลข่าวสารสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ก สำหรับผู้ขอใช้บริการข้อมูลข่าวสารสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

รับข้อมูลแล้วเมื่อ.....
ลงชื่อ.....
(ผู้ขอใช้บริการ)

๑. ชื่อ : นามสกุล.....

ที่อยู่ : เลขที่ ตรอก/ซอย..... หมู่ที่.....

ถนน.....ตำบล/แขวง.....

อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

โทรศัพท์ : ที่บ้าน.....ที่ทำงาน.....

๒. ข้าพเจ้ามีความประสงค์ขอค้นคว้าข้อมูลข่าวสารสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขเกี่ยวกับหัวข้อเรื่องดังต่อไปนี้

(๑)

(๒)

(๓)

๓. โดยมีวัตถุประสงค์การนำไปใช้เพื่อ.....

๔. ข้าพเจ้ายินดีที่จะจ่ายค่าถ่ายสำเนาเอกสาร หรือสำเนาที่เป็นสื่อประเภทอื่นตามรายการดังกล่าวข้างต้นเต็มตามจำนวนที่จ่ายจริง

ลงชื่อ.....

ข สำหรับเจ้าหน้าที่

เรียน.....

เนื่องจากเอกสารสิ่งพิมพ์หรือข้อมูล
ข่าวสารดังกล่าวไม่ได้จัดเก็บไว้ที่ศูนย์
บริการข้อมูลข่าวสารของสำนักงานปลัด
กระทรวงสาธารณสุข

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ
ต่อไป

ลงชื่อ.....

()

ตำแหน่ง.....

ค ความเห็นของหน่วยงานเจ้าของเรื่อง

☐ อนุญาตตรวจค้น

☐ ไม่อนุญาตเพราะ.....

☐ อนุญาตให้ถ่ายเอกสาร

ลงชื่อ.....

()

ตำแหน่ง.....

ตัวอย่าง ๑

ลำดับที่.....

ใบคำร้องขอค้นข้อมูลข่าวสารของราชการ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ชื่อ.....นามสกุล.....อาชีพ.....

ที่อยู่.....

เลขที่บัตรประจำตัว.....โทรศัพท์.....

มีความประสงค์ขอค้นว่าข้อมูล (ระบุชื่อเรื่อง / หน่วยงาน)

๑)

๒)

๓)

๔)

๕)

วัตถุประสงค์ของการขอค้นข้อมูลฯ

.....

.....

ลงชื่อ.....(ผู้ขอ)

(.....)

ความเห็นของเจ้าหน้าที่ศูนย์บริการข้อมูลข่าวสาร

เรียน.....

- เอกสารสิ่งพิมพ์หรือข้อมูลข่าวสารดังกล่าวไม่ได้จัดเก็บไว้ที่ศูนย์บริการข้อมูลข่าวสารฯ

- จึงเรียนมาเพื่อ.....

.....

ลงชื่อ.....

ความเห็นของหน่วยงานเจ้าของเรื่อง

() อนุญาตตรวจค้น

() ไม่อนุญาตเพราะ.....

() อนุญาตให้ถ่ายเอกสาร

() อื่น ๆ

ลงชื่อ.....

ตัวอย่างที่ ๒

แบบฟอร์มคำขอข้อมูลข่าวสารของราชการ

วันที่.....

เรียน

ข้าพเจ้าชื่อ นามสกุล

อยู่บ้านเลขที่ หมู่ที่ ตำบล/แขวง

อำเภอ/เขต จังหวัด

รหัสไปรษณีย์ โทรศัพท์

มีความประสงค์ใช้สิทธิตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ เพื่อขอข้อมูลข่าวสารจาก
หน่วยงานของท่าน ดังต่อไปนี้

๑.

๒.

โดยต้องการ () ขอตรวจดู () ขอสำเนา

() ขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้อง

โดยยินยอมเสียค่าธรรมเนียมตามอัตราที่กำหนดไว้ (ถ้ามี)

ลงชื่อ ผู้ยื่นคำขอ

()

ลำดับที่

วันที่

แบบคำร้องขอใช้บริการข้อมูลข่าวสารกรมอนามัย

รับข้อมูลแล้วเมื่อ

ลงชื่อ

(ผู้ขอใช้บริการ)

ก สำหรับผู้ขอใช้บริการข้อมูลข่าวสารกรมอนามัย

ชื่อ : ชื่อสกุล

ที่อยู่ : เลขที่ ตรอก/ซอย หมู่ที่

ถนน ตำบล/แขวง

อำเภอ/เขต จังหวัด รหัสไปรษณีย์

โทรศัพท์ : ที่บ้าน ที่ทำงาน

ข้าพเจ้ามีความประสงค์ขอกันคว้าข้อมูลข่าวสารกรมอนามัยเกี่ยวกับหัวข้อเรื่องดังต่อไปนี้ คือ

๑.

๒.

๓.

โดยมีวัตถุประสงค์การนำไปใช้เพื่อ

ข สำหรับเจ้าหน้าที่

เรียน

เนื่องจากเอกสารสิ่งพิมพ์หรือข้อมูล
ข่าวสารดังกล่าวไม่ได้จัดเก็บไว้ที่ศูนย์
บริการข้อมูลข่าวสารของกรมอนามัย
จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ
ต่อไป

ลงชื่อ

ค ความเห็นของหน่วยงานเจ้าของเรื่อง

☐ อนุญาตตรวจค้น

☐ ไม่อนุญาตเพราะ

☐ อนุญาตให้ถ่ายเอกสาร

ลงชื่อ

ผู้ออกให้บริการข้อมูลข่าวสารของกรมอนามัย

ว/ด/ป	ลำดับ	ชื่อ-สกุล	อาชีพ	ที่อยู่-หมายเลขโทรศัพท์	รายการที่ต้องการค้นหา	วัตถุประสงค์	ลายเซ็นของผู้ให้บริการ	ลายเซ็นเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ	หมายเหตุ

แบบฟอร์มขอข้อมูลข่าวสารโรงพยาบาลพระนั่งเกล้า

วันที่ขอข้อมูล.....วันที่ต้องการ.....

ชื่อ.....สถานที่ติดต่อ.....

วัตถุประสงค์ ๑.

๒.

๓.

ข้อมูลที่ต้องการ ๑.

๒.

๓.

๔.

๕.

๖.

๗.

๘.

ลงชื่อ.....ผู้ให้ข้อมูล

(.....)

วันที่...../...../.....

คำร้องขออนุมัติเปิดเผยประวัติการรักษาของผู้ป่วย

เขียนที่.....

วันที่.....

เรื่อง ขออนุมัติเปิดเผยประวัติการรักษาของผู้ป่วย

เรียน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลพระนั่งเกล้า

ด้วยข้าพเจ้า (นาย,นาง,นางสาว).....

เกี่ยวข้องกับ.....ของผู้ป่วย มีความประสงค์ขอ () สำเนาเวชระเบียน

() สำเนาหนังสือรับรองการตาย () อื่น ๆ (โปรดระบุ)

ของ.....อายุ.....ปี ซึ่งได้เข้ารับการรักษาดังแต่

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ถึงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เพื่อ () ประกอบการรักษาพยาบาล () เป็นหลักฐานทางกฎหมาย

() อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

โดยนำหลักฐานมาแสดงต่อเจ้าหน้าที่ ดังนี้

๑. หนังสือยินยอมให้เปิดเผยประวัติ

๒. บัตรประจำตัวประชาชน / ข้าราชการ และสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน / ข้าราชการ
ของผู้ป่วย (ผู้ยินยอมให้เปิดเผยประวัติ)

๓. บัตรประจำตัวประชาชน / ข้าราชการ และสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน / ข้าราชการ ของ
ผู้ยื่นคำร้อง

ข้าพเจ้าทราบดีว่า : การกระทำของข้าพเจ้าอาจเกิดผลเสียหายต่อโรงพยาบาลและผู้เกี่ยวข้อง
หากมีผลเสียหายเกิดขึ้นจากการกระทำของข้าพเจ้า ข้าพเจ้ายินดีรับผิดชอบทุกประการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการด้วย จักเป็นพระคุณ

ลงชื่อ ผู้ยื่นคำร้อง

(.....)

หมายเหตุ ถ้าผู้ยื่นคำร้องเขียนหนังสือไม่ได้ ให้พิมพ์ลายนิ้วมือไว้เป็นหลักฐานในช่องลงชื่อ

หนังสือยินยอมให้เปิดเผยประวัติการรักษาของผู้ป่วย

เขียนที่.....

วันที่.....

ข้าพเจ้า (นาย,นาง,นางสาว)

ได้เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลพระนั่งเกล้าเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ. ถึง
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ยินยอมให้

เพื่อ

- () สำเนาเวชระเบียนครั้งดังกล่าว
- () อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
- () นำไปประกอบการรักษา
- () เป็นหลักฐานทางกฎหมาย
- () อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ลงชื่อ.....ผู้ให้ความยินยอม

(.....)

ลงชื่อ.....พยาน

(.....)

ลงชื่อ.....พยาน

(.....)

หมายเหตุ ถ้าผู้ยื่นคำร้องเขียนหนังสือไม่ได้ ให้พิมพ์ลายนิ้วมือไว้เป็นหลักฐานในช่องลงชื่อ

คำร้องขออนุมัติถ่ายภาพในโรงพยาบาลพระนั่งเกล้า

เขียนที่.....

วันที่.....

เรื่อง ขออนุมัติถ่ายภาพในโรงพยาบาล

เรียน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลพระนั่งเกล้า

ข้าพเจ้า..... ☐ บัณฑิตประชาชน ☐ บัณฑิตข้าราชการ

☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

เลขที่.....วันหมดอายุ.....สถานที่ทำงาน.....

ที่อยู่ติดต่อได้.....โทรศัพท์.....

ขอถ่ายภาพ.....วันที่.....

หอผู้ป่วย/หน่วยงาน.....

วัตถุประสงค์

๑.

๒.

๓.

๔.

ข้าพเจ้าทราบดีว่า การกระทำของข้าพเจ้าอาจเกิดผลเสียหายต่อโรงพยาบาลและผู้เกี่ยวข้อง
หากมีผลเสียหายเกิดขึ้นจากการกระทำของข้าพเจ้า ข้าพเจ้ายินดีรับผิดชอบทุกประการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย

ลงชื่อ.....ผู้ยื่นคำร้อง

(.....)

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติ

(.....)

ลำดับที่.....

ใบคำร้องขอค้นข้อมูลข่าวสารของราชการ
(ของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ชื่อ.....นามสกุล.....อาชีพ.....

ที่อยู่.....โทร.....

มีความประสงค์ขอค้นคว้าข้อมูล (ระบุเรื่อง/หน่วยงาน)

๑)

๒)

๓)

๔)

๕)

วัตถุประสงค์ของการขอค้นข้อมูล.....

ลงชื่อ.....(ผู้ขอ)

(.....)

ความเห็นของเจ้าหน้าที่ศูนย์บริการข้อมูลข่าวสาร

เรียน.....

เนื่องจากเอกสารสิ่งพิมพ์หรือข้อมูลข่าวสาร

ดังกล่าว ไม่ได้จัดเก็บไว้ที่ศูนย์บริการข้อมูลข่าวสาร

ส.ป.มท. (ห้องสมุดฯ)

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ความเห็นหน่วยงานเจ้าของเรื่อง

() อนุญาตตรวจค้น

() ไม่อนุญาตเพราะ.....

() อนุญาตให้ถ่ายเอกสาร

ลงชื่อ.....

ลงชื่อ.....

แบบรายงานการติดตามประเมินผลการปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐ
ในการปฏิบัติตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐

สำหรับการรายงานงวดเดือน.....
หน่วยที่รายงาน.....
วันที่รายงาน.....

๑. การปฏิบัติตามมาตรา ๗

๑.๑ การส่งข้อมูลตามมาตรา ๗ (๑) (๒) และ (๓) ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา

☐

ดำเนินการแล้ว

☐

อยู่ระหว่างดำเนินการ

(ระบุเล่ม/ตอน/ว.ด.ป.ที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา)

๑.๒ การส่งข้อมูลตามมาตรา ๗ (๔) ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา

☐

ดำเนินการแล้ว

☐

อยู่ระหว่างดำเนินการ

(ระบุเล่ม/ตอน/ว.ด.ป.ที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา)

☐

ยังไม่มีข้อมูลตามมาตรา ๗ (๔)

๑.๓ การจัดข้อมูลตามมาตรา ๗ (๑) (๒) (๓) และ (๔) ไว้เผยแพร่ ณ หน่วยงาน

☐

ดำเนินการแล้ว

☐

อยู่ระหว่างดำเนินการ

๒. การปฏิบัติตามมาตรา ๙

๒.๑ การจัดสถานที่ให้ประชาชนเข้าตรวจดูข้อมูลข่าวสาร

☐

ดำเนินการแล้ว

☐

อยู่ระหว่างดำเนินการ

ณ.....

(ระบุที่ตั้งห้องข้อมูลข่าวสาร)

๒.๒ การจัดทำดรรชนีสำหรับค้นข้อมูลตามมาตรา ๙

☐ ดำเนินการแล้ว

☐ อยู่ระหว่างดำเนินการ

๒.๓ การจัดให้มีข้อมูลตามมาตรา ๙ ไว้ให้ประชาชนสามารถตรวจดูได้อย่างสะดวก

☐ ดำเนินการแล้ว

☐ อยู่ระหว่างดำเนินการ

๒.๔ การให้บริการแก่ประชาชน

ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๓ ถึง ๑ เมษายน ๒๕๔๔

มีผู้มาใช้บริการที่ห้องข้อมูลข่าวสารจำนวน ราย

๓. การปฏิบัติตามมาตรา ๑๑

๓.๑ ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๓ ถึง ๑ เมษายน ๒๕๔๔ มีผู้มาใช้สิทธิขอตรวจดูข้อมูลข่าวสาร
ที่นอกเหนือจากประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ตามมาตรา ๗) และข้อมูลที่จัดไว้ให้
ประชาชนเข้าตรวจดู (ตามมาตรา ๙) แล้ว จำนวน ราย

๓.๒ ประเภทของข้อมูลข่าวสารที่ประชาชนขอตรวจดูมากที่สุด (โปรดระบุรายชื่อตาม
ลำดับ ๓ เรื่อง)

๑.

๒.

๓.

๓.๓ การปฏิเสธในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕

☐ ไม่มีการปฏิเสธ

☐ มีการปฏิเสธ จำนวน.....ราย

โปรดระบุรายชื่อข้อมูลข่าวสารที่มีการปฏิเสธการเปิดเผย

๑.

๒.

๓.

๔. การปฏิบัติตามมาตรา ๒๓ (๓)

การจัดให้มีการพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาฯ เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลฯ ตามมาตรา ๒๓ (๓)

☐ ดำเนินการแล้ว

☐ อยู่ระหว่างดำเนินการ

๕. ปัญหาและอุปสรรค

.....
.....

๖. แผนการดำเนินงานในอนาคต (โปรดระบุแผนงานโครงการที่จะดำเนินงานต่อไป เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค รวมถึงการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ ถ้ายังไม่มีแผนงานโครงการ ให้ระบุว่า “ไม่มี”)

.....
.....

๗. ข้อเสนอแนะ

.....
.....
.....

(.....)

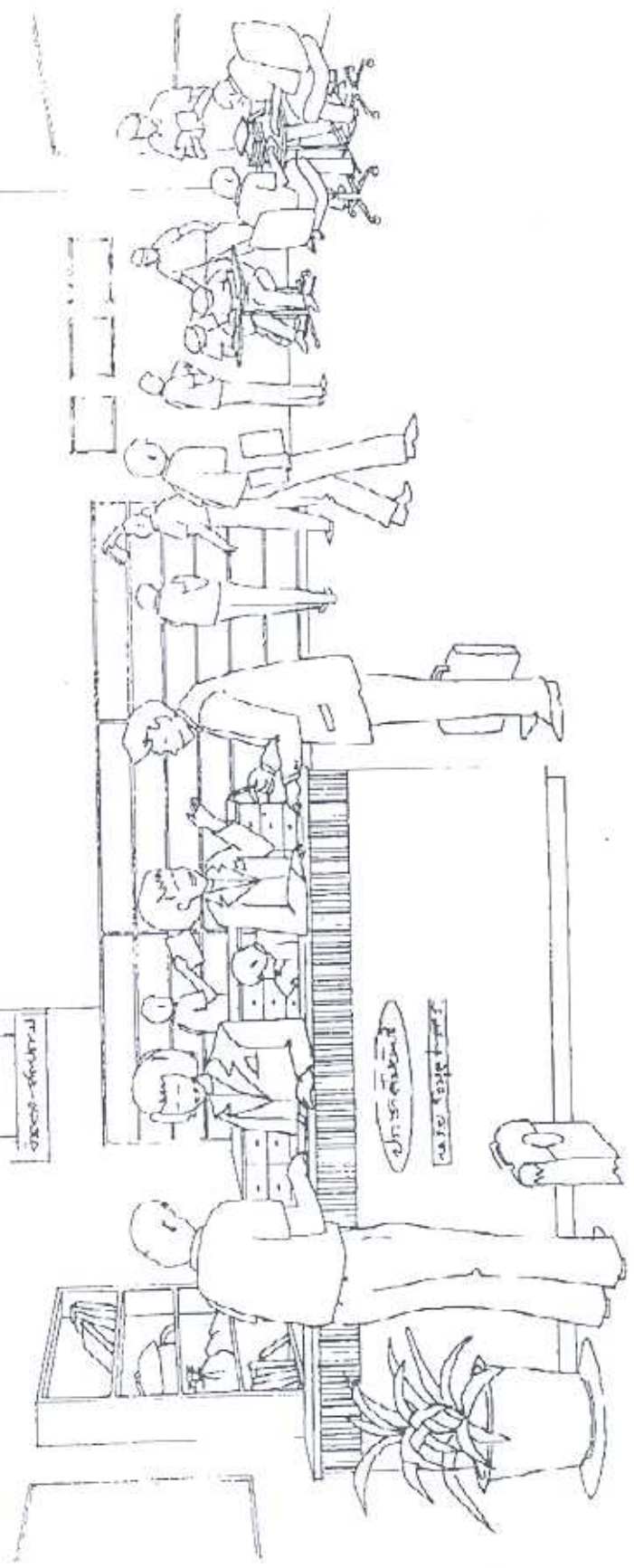
ตำแหน่ง.....

ผู้รายงาน

โทร.....

Persepective

အ. ဦးစီးဌာန

บัญชีเอกสารตามพ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

กอง/สำนัก..... วันที่.....

ประเภทเอกสารเปิดเผยได้ ก่อนวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๔๐

หมายเลขเอกสาร	ชื่อเรื่อง	ประเภทสิ่งพิมพ์	จำนวน	ปีที่พิมพ์หรือประกาศใช้	ที่ตั้งของเอกสาร	ว/ด/ปที่ยกเลิก	ฝ่าย/ส่วนเจ้าของข้อมูล	หมายเหตุ
คสท.	* แผนกลยุทธ์พัฒนาระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) สอดคล้องกับระบบข้อมูลของกระทรวงมหาดไทย	๑๑	๕๓๐ น. ๑ เล่ม	๒๕๓๗	ศูนย์บริการข้อมูลข่าวสาร		ฝ่ายพัฒนาคอมพิวเตอร์ โทร. ๒๒๓-๒๐๐๐ (๕๐๔๗๕)	

หมายเหตุ : ประเภทสิ่งพิมพ์ ๑. รายงานประจำปี ๒. สติ ๓. วารสาร ๔. บรรณานุกรม นานาภูมิ ๕. กฎหมาย กฎข้อบังคับ ระเบียบ มติ ครม. อำนาจหน้าที่ ๖. คู่มือ คำว่า คำแนะนำ ๗. รายงานการประชุม สัมมนา รายงานการสำรวจวิจัย ๘. สิ่งพิมพ์เผยแพร่สิ่งต่าง ๆ เช่นหนังสือแผ่นพับ ๙. พระราชดำรัส คำปราศรัยสุนทรพจน์ ๑๐. ปาฐกถา คำบรรยาย ข่าวที่ให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ แลงข่าว ๑๑. โครงการ แผนงาน ๑๒. ซีดี วีซีดีและผลงาน ๑๓. รายงานการดำเนินงาน ๑๔. แผนที่ ๑๕. งบประมาณ งบรายได้อัตราของเอกสาร ๑. ศูนย์บริการข้อมูลข่าวสาร ๒. ยูนิตที่หน่วยงานเจ้าของข้อมูล

บัญชีเอกสารตามพ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

กอง/สำนัก..... วันที่.....

ประเภทเอกสารเปิดเผยได้ ก่อนวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๔๐

หมายเลขเอกสาร	ชื่อเรื่อง	ประเภทสิ่งพิมพ์	จำนวน	ปีที่พิมพ์หรือประกาศใช้	ที่ตั้งของเอกสาร	ว/ด/ปที่ยกเลิก	ฝ่าย/ส่วนเจ้าของข้อมูล	หมายเหตุ

หมายเหตุ : ประเภทสิ่งพิมพ์ ๑. รายงานประจำปี ๒. สติ ๓. วารสาร ๔. บรรณานุกรม นามานุกรม ๕. กฎหมาย กฎข้อบังคับ ระเบียบ มติ ครม. อำนาจหน้าที่ ๖. คู่มือ ตำรา คำแนะนำ ๗. รายงานการประชุมมอบ
 สัมมนา รายงานการสำรวจ วิจัย ๘. สิ่งพิมพ์แปลตีพิมพ์ต่าง ๆ เช่นหนังสืออนุสรณ์ หนังสือที่ระลึก ๙. พระบรมราชโองการ พระราชดำรัส คำปราศรัย สุนทรพจน์ ๑๐. ปาฐกถา คำบรรยาย ข่าวที่ได้
 สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ แลงข่าว ๑๑. โครงการ แผนงาน ๑๒. ชีวิตวิถีและผลงาน ๑๓. รายงานการดำเนินงาน ๑๔. แผนที่ ๑๕. แบบประมาณ งบประมาณรายได
 ที่คลังของเอกสาร ๑. ศูนย์บริการข้อมูลข่าวสาร ๒. อยู่หน่วยงานเจ้าของข้อมูล

บัญชีเอกสารตามพ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

กอง/สำนัก.....

ประเภทเอกสารเปิดเผยได้ ก่อนวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๔๐

วันที่.....

หมายเลขเอกสาร	ชื่อเรื่อง	ชั้นความลับ	ที่ตั้งของเอกสาร	ว/ด/ปที่ยกเลิก	เปิดเผยไม่ได้ตามมาตรา	หมายเหตุ

พระราชบัญญัติ
ข้อมูลข่าวสารของราชการ
พ.ศ. ๒๕๔๐

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๐
เป็นปีที่ ๕๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้
ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.
๒๕๔๐”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราช
กิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ บรรดากฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่บัญญัติไว้แล้วในพระราช
บัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้อมูลข่าวสาร” หมายความว่า สิ่งที่สื่อความหมายให้รู้เรื่องราวข้อเท็จจริง ข้อมูล หรือสิ่งใด ๆ
ไม่ว่าการสื่อความหมายนั้นจะทำได้โดยสภาพของสิ่งนั้นเองหรือโดยผ่านวิธีการใด ๆ และไม่ว่าจะได้

จัดทำไว้ในรูปของเอกสาร แฟ้ม รายงาน หนังสือ แผนผัง แผนที่ ภาพวาด ภาพถ่าย ฟิล์ม การบันทึกภาพหรือเสียง การบันทึกโดยเครื่องคอมพิวเตอร์หรือวิธีอื่นใดที่ทำให้สิ่งที่บันทึกไว้ปรากฏได้

“ข้อมูลข่าวสารของราชการ” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐหรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเอกชน

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ศาลเฉพาะในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดี องค์กรควบคุมการประกอบวิชาชีพ หน่วยงานอิสระของรัฐและหน่วยงานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ผู้ซึ่งปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานของรัฐ

“ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของบุคคล เช่น การศึกษาฐานะการเงิน ประวัติสุขภาพ ประวัติอาชญากรรม หรือประวัติการทำงาน บรรดาที่มีชื่อของผู้นั้นหรือมีเลขหมายรหัส หรือสิ่งบอกลักษณะอื่นที่ทำให้รู้ตัวผู้นั้นได้ เช่น ลายพิมพ์นิ้วมือ แผ่นบันทึกลักษณะเสียงของคนหรือรูปถ่ายและให้หมายความรวมถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของผู้ที่ถึงแก่กรรมแล้วด้วย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

“คนต่างด้าว” หมายความว่า บุคคลธรรมดาที่ไม่มีสัญชาติไทยและไม่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย และนิติบุคคลดังต่อไปนี้

(๑) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนที่มีทุนเกินครึ่งหนึ่งเป็นของคนต่างด้าว ใบหุ้นชนิดออกให้แก่ผู้ถือให้ถือว่าใบหุ้นนั้นคนต่างด้าวเป็นผู้ถือ

(๒) สมาคมที่มีสมาชิกเกินครึ่งหนึ่งเป็นคนต่างด้าว

(๓) สมาคมหรือมูลนิธิมีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ของคนต่างด้าว

(๔) นิติบุคคลตาม (๑) (๒) (๓) หรือนิติบุคคลอื่นใดที่มีผู้จัดการหรือกรรมการเกินครึ่งหนึ่งเป็นคนต่างด้าว

นิติบุคคลตามวรรคหนึ่ง ถ้าเข้าไปเป็นผู้จัดการหรือกรรมการ สมาชิก หรือมีทุนในนิติบุคคลอื่น ให้ถือว่าผู้จัดการหรือกรรมการ หรือสมาชิก หรือเจ้าของทุนดังกล่าวเป็นคนต่างด้าว

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๖ ให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการขึ้นในสำนักงาน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมีหน้าที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานวิชาการและธุรการให้แก่คณะกรรมการและ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ และให้คำปรึกษาแก่เอกชนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

มาตรา ๗ หน่วยงานของรัฐต้องส่งข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างน้อยดังต่อไปนี้ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา

- (๑) โครงสร้างและการจัดองค์กรในการดำเนินงาน
- (๒) สรุปรอานาจหน้าที่ที่สำคัญและวิธีการดำเนินงาน
- (๓) สถานที่ติดต่อเพื่อขอรับข้อมูลข่าวสารหรือคำแนะนำในการติดต่อกับหน่วยงานของรัฐ
- (๔) กฎ มติคณะรัฐมนตรี ข้อบังคับ คำสั่ง หนังสือเวียน ระเบียบ แบบแผน นโยบายหรือการตีความ ทั้งนี้ เฉพาะที่จัดให้มีขึ้นโดยมีสภาพอย่างกฎ เพื่อให้มีผลเป็นการทั่วไปต่อเอกชนที่เกี่ยวข้อง

- (๕) ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อมูลข่าวสารใดที่ได้มีการจัดพิมพ์เพื่อให้แพร่หลายตามจำนวนพอสมควรแล้ว ถ้ามีการลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาโดยอ้างอิงถึงสิ่งพิมพ์นั้นก็ให้ถือว่าเป็นการปฏิบัติตามบทบัญญัติวรรคหนึ่งแล้ว

ให้หน่วยงานของรัฐรวบรวมและจัดให้มีข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่งไว้เผยแพร่เพื่อขายหรือจำหน่ายแจก ณ ที่ทำการของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๘ ข้อมูลข่าวสารที่ต้องลงพิมพ์ตามมาตรา ๗ (๔) ถ้ายังไม่ได้ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษานำมาใช้บังคับในทางที่ไม่เป็นคุณแก่ผู้ใดไม่ได้เว้นแต่ผู้นั้นจะรู้ถึงข้อมูลข่าวสารนั้นตามความเป็นจริงมาก่อนแล้วเป็นเวลาพอสมควร

มาตรา ๙ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างน้อยดังต่อไปนี้ไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

- (๑) ผลการพิจารณาหรือคำวินิจฉัยที่มีผลโดยตรงต่อเอกชน รวมทั้งความเห็นแย้งและคำ

สิ่งที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาวินิจฉัยดังกล่าว

- (๒) นโยบายหรือการตีความที่ไม่เข้าข่ายต้องลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาตามมาตรา ๗ (๔)
- (๓) แผนงาน โครงการ และงบประมาณรายจ่ายประจำปีของปีที่กำลังดำเนินการ
- (๔) คู่มือหรือคำสั่งเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีผลกระทบถึงสิทธิหน้าที่

ของเอกชน

- (๕) สิ่งพิมพ์ที่ได้มีการอ้างอิงถึงมาตรา ๗ วรคสอง

(๖) สัญญาสัมปทาน สัญญาที่มีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอนหรือสัญญาร่วมทุนกับเอกชนในการจัดทำบริการสาธารณะ

(๗) มติคณะรัฐมนตรี หรือมติคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยกฎหมาย หรือโดยมติคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ ให้ระบุรายชื่อรายงานทางวิชาการ รายงานข้อเท็จจริง หรือข้อมูลข่าวสารที่นำมาใช้ในการพิจารณาไว้ด้วย

- (๘) ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อมูลข่าวสารที่จัดให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ตามวรรคหนึ่งถ้ามีส่วนที่ต้องห้ามมิให้เปิดเผยตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ อยู่ด้วย ให้ลบหรือตัดทอนหรือทำโดยประการอื่นใดที่ไม่เป็นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนนั้น

บุคคลไม่ว่าจะมีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องหรือไม่ก็ตาม ข่อมมีสิทธิเข้าตรวจดู ขอสำเนาหรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่งได้ในกรณีที่สมควรหน่วยงานของรัฐโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการจะวางหลักเกณฑ์เรียกค่าธรรมเนียมในการนั้นก็ได้อีกในการนี้ให้คำนึงถึงการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยประกอบด้วย ทั้งนี้ เว้นแต่จะมีกฎหมายเฉพาะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

คนต่างด้าวจะมีสิทธิตามมาตรา นี้เพียงใดให้เป็นไปตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

มาตรา ๑๐ บทบัญญัติมาตรา ๗ และมาตรา ๘ ไม่กระทบถึงข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีกฎหมายเฉพาะกำหนดให้มีการเผยแพร่หรือเปิดเผย ด้วยวิธีการอย่างอื่น

มาตรา ๑๑ นอกจากข้อมูลข่าวสารของราชการที่ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาแล้ว หรือที่จัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้แล้ว หรือที่มีการจัดให้ประชาชนได้ค้นคว้าตามมาตรา ๒๖ แล้ว ถ้าบุคคลใดขอข้อมูลข่าวสารอื่นใดของราชการและคำขอของผู้นั้นระบุข้อมูลข่าวสารที่ต้องการในลักษณะที่อาจเข้าใจได้ตามควร ให้หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบจัดหาข้อมูลข่าวสารนั้นให้แก่ผู้ขอภายในเวลาอันสมควร เว้นแต่ผู้นั้นขอจำนวนมากหรือบ่อยครั้งโดยไม่มีเหตุอันสมควร

ข้อมูลข่าวสารของราชการใดมีสภาพที่อาจบอบสลายง่าย หน่วยงานของรัฐจะขอขยายเวลาในการจัดหาให้หรือจะจัดทำสำเนาให้ในสภาพอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ข้อมูล

ข่าวสารนั้นก็ได้

ข้อมูลข่าวสารของราชการที่หน่วยงานของรัฐจัดทำให้ตามวรรคหนึ่งต้องเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่แล้วในสภาพที่พร้อมจะให้ได้ มิใช่เป็นการต้องไปจัดทำ วิเคราะห์ จำแนก รวบรวม หรือจัดให้มีขึ้นใหม่ เว้นแต่เป็นการแปรสภาพเป็นเอกสารจากข้อมูลข่าวสารที่บันทึกไว้ในระบบการบันทึกภาพ หรือเสียง ระบบคอมพิวเตอร์ หรือระบบอื่นใด ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการกำหนด แต่ถ้าหน่วยงานของรัฐเห็นว่ากรณีที่ขออนั้นมิใช่การแสวงหาผลประโยชน์ทางการค้าและเป็นเรื่องที่สำคัญเพื่อปกป้องสิทธิเสรีภาพสำหรับผู้นั้น หรือเป็นเรื่องที่จะเป็นประโยชน์แก่สาธารณะ หน่วยงานของรัฐจะจัดหาข้อมูลข่าวสารนั้นให้ก็ได้

บทบัญญัติวรรคสามไม่เป็นการห้ามหน่วยงานของรัฐที่จะจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการใดขึ้นใหม่ให้แก่ผู้ร้องขอหากเป็นการสอดคล้องด้วยอำนาจหน้าที่ตามปกติของหน่วยงานของรัฐนั้นอยู่แล้ว

ให้นำความในมาตรา ๙ วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ มาใช้บังคับแก่การจัดหาข้อมูลข่าวสารให้ตามมาตรา ๙ โดยอนุโลม

มาตรา ๑๒ ในกรณีที่มีผู้ยื่นคำขอข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๑๑ แม้ว่าข้อมูลข่าวสารที่ขอจะอยู่ในความควบคุมดูแลของหน่วยงานส่วนกลาง หรือส่วนสาขาของหน่วยงานแห่งนั้น หรือจะอยู่ในความควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นก็ตาม ให้หน่วยงานของรัฐที่รับคำขอให้คำแนะนำเพื่อไปยื่นคำขอต่อหน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้นโดยไม่ชักช้า

ถ้าหน่วยงานของรัฐผู้รับคำขอเห็นว่าข้อมูลข่าวสารที่มีคำขอเป็นข้อมูลที่จัดทำโดยหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นและได้ระบุนำการเปิดเผยไว้ตามระเบียบที่กำหนดตามมาตรา ๑๖ ให้ส่งคำขอนั้นให้หน่วยงานของรัฐผู้จัดทำข้อมูลข่าวสารนั้นพิจารณาเพื่อมีคำสั่งต่อไป

มาตรา ๑๓ ผู้ใดเห็นว่าหน่วยงานของรัฐไม่จัดพิมพ์ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๙ หรือไม่จัดข้อมูลข่าวสารไว้ให้ประชาชนตรวจดูได้ตามมาตรา ๙ หรือไม่จัดหาข้อมูลข่าวสารให้แก่ตนตามมาตรา ๑๑ หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้า หรือเห็นว่าตนไม่ได้รับความสะดวกโดยไม่มีเหตุอันสมควร ผู้นั้นมีสิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการเว้นแต่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ หรือคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านตามมาตรา ๑๗ หรือคำสั่งไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๕

ในกรณีที่มีการร้องเรียนต่อคณะกรรมการตามวรรคหนึ่งคณะกรรมการต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องเรียน ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นให้ขยายเวลา ออกไปได้ แต่ต้องแสดงเหตุผลและรวมเวลาทั้งหมดแล้วต้องไม่เกินหกสิบวัน

หมวด ๒

ข้อมูลข่าวสารที่ไม่ต้องเปิดเผย

มาตรา ๑๔ ข้อมูลข่าวสารของราชการที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อสถาบันพระมหากษัตริย์จะเปิดเผยมิได้

มาตรา ๑๕ ข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยก็ได้ โดยคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกัน

(๑) การเปิดเผยจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือความมั่นคงในทางเศรษฐกิจหรือการคลังของประเทศ

(๒) การเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ หรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ไม่ว่าจะเกี่ยวกับการฟ้องคดี การป้องกัน การปราบปราม การทดสอบ การตรวจสอบ หรือการรู้แหล่งที่มาของข้อมูลข่าวสารหรือไม่ก็ตาม

(๓) ความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใด แต่ทั้งนี้ไม่รวมถึงรายงานทางวิชาการ รายงานข้อเท็จจริง หรือข้อมูลข่าวสารที่นำมาใช้ในการทำความเข้าใจหรือคำแนะนำภายในดังกล่าว

(๔) การเปิดเผยจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด

(๕) รายงานการแพทย์หรือข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร

(๖) ข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผย หรือข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ให้มาโดยไม่ประสงค์ให้ทางราชการนำไปเปิดเผยต่อผู้อื่น

(๗) กรณีอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้ แต่ต้องระบุไว้ด้วยว่าที่เปิดเผยไม่ได้เพราะเป็นข้อมูลข่าวสารประเภทใดและเพราะเหตุใด และให้ถือว่าการมีคำสั่งเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นดุลพินิจ โดยเฉพาะของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามลำดับสายการบังคับบัญชา แต่ผู้ขออาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๖ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในทางปฏิบัติว่าข้อมูลข่าวสารของราชการจะเปิดเผยต่อบุคคลใดได้หรือไม่ภายใต้เงื่อนไขเช่นใด และสมควรมีวิธีการหามีให้รั่วไหลให้หน่วยงานของรัฐ

กำหนดวิธีการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารนั้น ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ

มาตรา ๑๗ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐเห็นว่า การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการใดอาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของผู้ใด ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐแจ้งให้ผู้นั้นเสนอคำคัดค้านภายในเวลาที่กำหนด แต่ต้องให้เวลาอันสมควรที่ผู้นั้นอาจเสนอคำคัดค้านได้ ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

ผู้ที่ได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่ง หรือผู้ที่ทราบว่าการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการใดอาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของตน มีสิทธิคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นได้โดยทำเป็นหนังสือถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบ

ในกรณีที่มีการคัดค้านเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบต้องพิจารณาคำคัดค้านและแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้คัดค้านทราบโดยไม่ชักช้า ในกรณีที่มิคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้าน เจ้าหน้าที่ของรัฐจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นมิได้ จนกว่าจะล่วงพ้นกำหนดเวลาอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๘ หรือจนกว่าคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้มีคำวินิจฉัยให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นได้แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๘ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารใดตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ หรือมีคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านของผู้มีประโยชน์ได้เสียตามมาตรา ๑๗ ผู้นั้นอาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งนั้นโดยยื่นคำอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ

มาตรา ๑๙ การพิจารณาเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารที่มีคำสั่งมิให้เปิดเผยนั้นไม่ว่าจะเป็นการพิจารณาของคณะกรรมการ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารหรือศาลก็ตาม จะต้องดำเนินกระบวนการพิจารณาโดยมิให้ข้อมูลข่าวสารนั้นเปิดเผยแก่บุคคลอื่นใดที่ไม่จำเป็นแก่การพิจารณา และในกรณีที่จำเป็นจะพิจารณาลับหลังคู่กรณีหรือคู่ความฝ่ายใดก็ได้

มาตรา ๒๐ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารใดแม้จะเข้าข่ายต้องมีความรับผิดชอบตามกฎหมายใดให้ถือว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ต้องรับผิดชอบหากเป็นการกระทำโดยสุจริตในขณะดังต่อไปนี้

(๑) ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ ถ้าเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ดำเนินการโดยถูกต้องตามระเบียบตามมาตรา ๑๖

(๒) ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ ถ้าเจ้าหน้าที่ของรัฐในระดับตามที่กำหนดในกฎกระทรวงมีคำสั่งให้เปิดเผยเป็นการทั่วไปหรือเฉพาะแก่บุคคลใดเพื่อประโยชน์อันสำคัญยิ่งกว่าที่เกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะ หรือชีวิต ร่างกาย สุขภาพ หรือประโยชน์อื่นของบุคคล และคำสั่งนั้นได้กระทำโดยสมควรแก่เหตุ ในการนี้จะมีการกำหนดข้อจำกัดหรือเงื่อนไขในการใช้ข้อมูลข่าวสาร

นั้นตามความเหมาะสมก็ได้

การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่งไม่เป็นเหตุให้หน่วยงานของรัฐพ้นจากความรับผิดชอบตามกฎหมายหากจะพึงมีในกรณีดังกล่าว

หมวด ๓

ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

มาตรา ๒๑ เพื่อประโยชน์แห่งหมวดนี้ “บุคคล” หมายความว่า บุคคลธรรมดาที่มีสัญชาติไทยและบุคคลธรรมดาที่ไม่มีสัญชาติไทยแต่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย

มาตรา ๒๒ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ และหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง อาจออกระเบียบโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่มีให้นำบทบัญญัติวรรคหนึ่ง (๓) ของมาตรา ๒๓ มาใช้บังคับกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลของหน่วยงานดังกล่าวก็ได้

หน่วยงานของรัฐแห่งอื่นที่จะกำหนดในกฎกระทรวงตามวรรคหนึ่งนั้น ต้องเป็นหน่วยงานของรัฐซึ่งการเปิดเผยประเภทข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง (๓) จะเป็นอุปสรรคร้ายแรงต่อการดำเนินการของหน่วยงานดังกล่าว

มาตรา ๒๓ หน่วยงานของรัฐต้องปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลดังต่อไปนี้

(๑) ต้องจัดให้มีระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลเพียงเท่าที่เพียงพอและจำเป็นเพื่อการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์เท่านั้น และยกเลิกการจัดให้มีระบบดังกล่าวเมื่อหมดความจำเป็น

(๒) พยายามเก็บข้อมูลข่าวสารโดยตรงจากเจ้าของข้อมูล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่จะกระทบถึงประโยชน์ได้เสียโดยตรงของบุคคลนั้น

(๓) จัดให้มีการพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาและตรวจสอบแก้ไขให้ถูกต้องอยู่เสมอเกี่ยวกับสิ่งดังต่อไปนี้

- (ก) ประเภทของบุคคลที่มีการเก็บข้อมูลไว้
- (ข) ประเภทของระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล
- (ค) ลักษณะการใช้ข้อมูลตามปกติ
- (ง) วิธีการขอตรวจดูข้อมูลข่าวสารของเจ้าของข้อมูล

(จ) วิธีการขอให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูล

(ฉ) แหล่งที่มาของข้อมูล

(๔) ตรวจสอบแก้ไขข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลในความรับผิดชอบให้ถูกต้องอยู่เสมอ

(๕) จัดระบบรักษาความปลอดภัยให้แก่ระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามความเหมาะสม เพื่อป้องกันมิให้มีการนำไปใช้โดยไม่เหมาะสมหรือเป็นผลร้ายต่อเจ้าของข้อมูล

ในกรณีที่เก็บข้อมูลข่าวสารโดยตรงจากเจ้าของข้อมูล หน่วยงานของรัฐต้องแจ้งให้เจ้าของข้อมูลทราบล่วงหน้าหรือพร้อมกับการขอข้อมูลถึงวัตถุประสงค์ที่จะนำข้อมูลมาใช้ ลักษณะการใช้ข้อมูลตามปกติและกรณีที่ขอข้อมูลนั้นเป็นกรณีที่อาจให้ข้อมูลได้ด้วยความสมัครใจหรือเป็นกรณีที่มีกฎหมายบังคับ

หน่วยงานของรัฐต้องแจ้งให้เจ้าของข้อมูลทราบในกรณีมีการให้จัดส่งข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลไปยังที่ใด ซึ่งจะเป็นผลให้บุคคลทั่วไปทราบข้อมูลข่าวสารนั้นได้ เว้นแต่เป็นไปตามลักษณะการใช้ข้อมูลตามปกติ

มาตรา ๒๔ หน่วยงานของรัฐจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลของตนต่อหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นหรือผู้อื่นโดยปราศจากความยินยอมเป็นหนังสือของเจ้าของข้อมูลที่ให้ไว้ล่วงหน้าหรือในขณะนั้นมิได้ เว้นแต่เป็นการเปิดเผย ดังต่อไปนี้

(๑) ต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของตน เพื่อการนำไปใช้ตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้น

(๒) เป็นการใช้ข้อมูลตามปกติภายในวัตถุประสงค์ของการจัดให้มีระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลนั้น

(๓) ต่อหน่วยงานของรัฐที่ทำงานด้านการวางแผนหรือการสถิติหรือสำมะโนต่างๆ ซึ่งมีหน้าที่ต้องรักษาข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลไว้ไม่ให้เปิดเผยต่อไปยังผู้อื่น

(๔) เป็นการให้เพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัยโดยไม่ระบุชื่อหรือส่วนที่ทำให้รู้ว่าเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับบุคคลใด

(๕) ต่อหอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร หรือหน่วยงานอื่นของรัฐตามมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง เพื่อการตรวจดูคุณค่าในการเก็บรักษา

(๖) ต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อการป้องกันการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายการสืบสวน การสอบสวน หรือการฟ้องคดี ไม่ว่าจะเป็นคดีประเภทใดก็ตาม

(๗) เป็นการให้ซึ่งจำเป็นเพื่อการป้องกันหรือระงับอันตรายต่อชีวิตหรือสุขภาพของบุคคล

(๘) ต่อศาล และเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐ หรือบุคคลที่มีอำนาจตาม

กฎหมายที่จะขอข้อเท็จจริงดังกล่าว

(๙) กรณีอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามวรรคหนึ่ง (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) และ (๙) ให้มีการจัดทำบัญชีแสดงการเปิดเผยกำกับไว้กับข้อมูลข่าวสารนั้น ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๕ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ บุคคลย่อมมีสิทธิที่จะได้รับรู้ถึงข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตนและเมื่อบุคคลนั้นมีคำขอเป็นหนังสือหน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้นจะต้องให้บุคคลนั้นหรือผู้กระทำการแทนบุคคลนั้นได้ตรวจดูหรือได้รับสำเนาข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลส่วนที่เกี่ยวกับบุคคลนั้น และให้นำมาตรา ๘ วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การเปิดเผยรายงานการแพทย์ที่เกี่ยวกับบุคคลใด ถ้ากรณีมีเหตุอันควรเจ้าหน้าที่ของรัฐจะเปิดเผยต่อเฉพาะแพทย์ที่บุคคลนั้นมอบหมายก็ได้

ถ้าบุคคลใดเห็นว่าข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตนส่วนใดไม่ถูกต้องตามที่แท้จริงให้มีสิทธิยื่นคำขอเป็นหนังสือให้หน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนนั้นได้ ซึ่งหน่วยงานของรัฐจะต้องพิจารณาคำขอดังกล่าว และแจ้งให้บุคคลนั้นทราบโดยไม่ชักช้า

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารให้ตรงตามที่มีคำขอให้ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับแจ้งคำสั่งไม่ยินยอมแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารโดยยื่นคำอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการและไม่ว่ากรณีใดๆ ให้เจ้าของข้อมูลมีสิทธิร้องขอให้หน่วยงานของรัฐหมายเหตุคำขอของตนแนบไว้กับข้อมูลข่าวสารส่วนที่เกี่ยวข้องได้

ให้บุคคลตามที่กำหนดในกฎกระทรวงมีสิทธิดำเนินการตามมาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ และมาตรานี้แทนผู้เยาว์ คนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ หรือเจ้าของข้อมูลที่เกี่ยวข้องแก่กรรมแล้วได้

หมวด ๔ เอกสารประวัติศาสตร์

มาตรา ๒๖ ข้อมูลข่าวสารของราชการที่หน่วยงานของรัฐไม่ประสงค์จะเก็บรักษาหรือมีอายุครบกำหนดตามวรรคสองนับแต่วันที่เสร็จสิ้นการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารนั้น ให้หน่วยงานของรัฐส่งมอบให้แก่หอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากรหรือหน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา เพื่อคัดเลือกไว้ให้ประชาชนได้ศึกษาค้นคว้า

กำหนดเวลาต้องส่งข้อมูลข่าวสารของราชการตามวรรคหนึ่งให้แยกตามประเภท ดังนี้

(๑) ข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๑๔ เมื่อครบเจ็ดสิบห้าปี

(๒) ข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๑๕ เมื่อครบยี่สิบปี

กำหนดเวลาตามวรรคสอง อาจขยายออกไปได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) หน่วยงานของรัฐยังจำเป็นต้องเก็บรักษาข้อมูลข่าวสารของราชการไว้เองเพื่อประโยชน์ในการใช้สอย โดยต้องจัดเก็บและจัดให้ประชาชนได้ศึกษาค้นคว้าตามที่ตกลงกับหอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร

(๒) หน่วยงานของรัฐเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารของราชการนั้น ยังไม่ควรเปิดเผยโดยมีคำสั่งขยายเวลากำกับไว้เป็นการเฉพาะราย คำสั่งการขยายเวลานั้นให้กำหนดระยะเวลาไว้ด้วย แต่จะกำหนดเกินคราวละห้าปีไม่ได้

การตรวจสอบหรือทบทวนมิให้มีการขยายระยะเวลาไม่เปิดเผยจนเกินความจำเป็นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

บทบัญญัติตามมาตรานี้มิให้ใช้บังคับข้อมูลข่าวสารของราชการตามที่คณะรัฐมนตรีออกระเบียบกำหนดให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องทำลายหรืออาจทำลายได้โดยไม่ต้องเก็บรักษา

หมวด ๕ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

มาตรา ๒๗ ให้มีคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ประกอบด้วยรัฐมนตรี ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวงมหาดไทย

ปลัดกระทรวงพาณิชย์ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ และผู้ทรงคุณวุฒิอื่นจากภาครัฐและภาคเอกชน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งอีกเก้าคนเป็นกรรมการ

ให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งข้าราชการของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีคนหนึ่งเป็นเลขานุการ และอีกสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๒๘ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) สอดส่องดูแลและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานของรัฐในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ให้คำปรึกษาแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ตามที่ได้รับคำขอ

(๓) เสนอแนะในการตราพระราชกฤษฎีกาและการออกกฎกระทรวงหรือระเบียบของคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) พิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนตามมาตรา ๑๓

(๕) จัดทำรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้เสนอคณะรัฐมนตรีเป็นครั้งคราวตามความเหมาะสม แต่อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

(๗) ดำเนินการเรื่องอื่นตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๒๙ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งตามมาตรา ๒๘ มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี นับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง ผู้ที่พ้นจากตำแหน่งแล้วอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้

มาตรา ๓๐ นอกจากการพ้นตำแหน่งตามวาระกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งตามมาตรา ๒๘ พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะรัฐมนตรีให้ออกเพราะมีความประพฤติเสื่อมเสีย บกพร่อง หรือไม่สุจริตต่อหน้าที่หรือหย่อนความสามารถ

(๔) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกเว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้

กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๓๑ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๓๒ ให้คณะกรรมการมีอำนาจเรียกให้บุคคลใดให้ถ้อยคำหรือให้ส่งวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานมาประกอบการพิจารณาได้

มาตรา ๓๓ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐปฏิเสธว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารตามที่มีความขอไม่ว่าจะเป็นกรณีตามมาตรา ๑๑ หรือมาตรา ๒๕ ถ้าผู้มีคำขอไม่เชื่อว่าเป็นความจริงและร้องเรียนต่อคณะกรรมการตามมาตรา ๑๓ ให้คณะกรรมการมีอำนาจเข้าดำเนินการตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของราชการ ที่เกี่ยวข้องได้และแจ้งผลการตรวจสอบให้ผู้ร้องเรียนทราบ

หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องยินยอมให้คณะกรรมการหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายเข้าตรวจสอบข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองของตนได้ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยได้หรือไม่ก็ตาม

มาตรา ๓๔ คณะกรรมการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่ง ตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้ และให้นำความในมาตรา ๓๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๖

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

มาตรา ๓๕ ให้มีคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่างๆ ตามความเหมาะสม ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งตามข้อเสนอของคณะกรรมการ มีอำนาจหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ หรือคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านตามมาตรา ๑๗ และคำสั่งไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๕

การแต่งตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งตามสาขาความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของข้อมูลข่าวสารของราชการ เช่น ความมั่นคงของประเทศ เศรษฐกิจและการคลังของประเทศหรือการบังคับใช้กฎหมาย

มาตรา ๓๖ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารคณะหนึ่งๆ ประกอบด้วยบุคคลตามความจำเป็น แต่ต้องไม่น้อยกว่าสามคน และให้ข้าราชการที่คณะกรรมการแต่งตั้งปฏิบัติหน้าที่เป็นเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ

ในกรณีพิจารณาเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐแห่งใด กรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารซึ่งมาจากหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นจะเข้าร่วมพิจารณาด้วยไม่ได้

กรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจะเป็นเลขานุการหรือผู้ช่วยเลขานุการไม่ได้

มาตรา ๓๗ ให้คณะกรรมการพิจารณาส่งคำอุทธรณ์ให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยคำนึงถึงความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแต่ละสาขาภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่คณะกรรมการได้รับคำอุทธรณ์

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้เป็นที่สุด และในการมีคำวินิจฉัยจะมีข้อสังเกตเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องปฏิบัติเกี่ยวกับกรณีใดตามที่เห็นสมควรก็ได้

ให้นำความในมาตรา ๑๓ วรรคสอง มาใช้บังคับแก่การพิจารณาอุทธรณ์ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยอนุโลม

มาตรา ๓๘ อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแต่ละสาขา วิธีพิจารณาและวินิจฉัย และองค์คณะในการพิจารณาและวินิจฉัยให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓๙ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๒ และบทกำหนดโทษที่ประกอบกับบทบัญญัติดังกล่าวมาใช้บังคับกับคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยอนุโลม

หมวด ๗ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๐ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการที่สั่งตามมาตรา ๓๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๑ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อจำกัดหรือเงื่อนไขที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกำหนดตามมาตรา ๒๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๒ บทบัญญัติตามมาตรา ๗ มาตรา ๘ และมาตรา ๙ มีให้ใช้บังคับกับข้อมูลข่าวสารของราชการที่เกิดขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้หน่วยงานของรัฐจัดพิมพ์ข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่ง หรือจัดให้มีข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่งไว้เพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการจะได้อำหนด

มาตรา ๔๓ ให้ระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๗ ให้ส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารของราชการยังคงใช้บังคับต่อไปนี้ได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา ๑๖ จะได้อำหนดเป็นอย่างอื่น

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ ในระบอบประชาธิปไตย การให้ประชาชนมีโอกาสดำเนินการในการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการต่างๆ ของรัฐเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อที่ประชาชนจะสามารถแสดงความคิดเห็นและใช้สิทธิทางการเมืองได้โดยถูกต้องกับความเป็นจริง อันเป็นการส่งเสริมให้มีความเป็นรัฐบาลโดยประชาชนมากยิ่งขึ้นสมควรกำหนดให้ประชาชนมีสิทธิได้รับข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยมีข้อยกเว้นอันไม่ต้องเปิดเผยที่แจ้งชัด และจำกัดเฉพาะข้อมูลข่าวสารที่หากเปิดเผยแล้วจะเกิดความเสียหายต่อประเทศชาติหรือต่อประโยชน์ที่สำคัญของเอกชน ทั้งนี้ เพื่อพัฒนาระบอบประชาธิปไตยให้มั่นคงและจะยังผลให้ประชาชนมีโอกาสรู้ถึงสิทธิหน้าที่ของตนอย่างเต็มที่ เพื่อที่จะปกป้องรักษาประโยชน์ของตนได้อีกประการหนึ่งด้วย ประกอบกับสมควรคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารของราชการไปพร้อมกันจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๕๑)
ออกตามความในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ
พ.ศ. ๒๕๕๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๒๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ นายกรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้มีการจัดทำบัญชีแสดงการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๕ (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) และ (๙) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ พร้อมสำเนาหนึ่งชุดซึ่งอย่างน้อยต้องมีรายการตามบัญชีแสดงการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามที่แนบท้ายกฎกระทรวงนี้ และเก็บรักษาไว้กับเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

ข้อ ๒ ให้หน่วยงานของรัฐจัดเก็บรวบรวมบัญชีหรือสำเนาบัญชีแสดงการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลให้เป็นระบบกำกับไว้กับข้อมูลข่าวสาร นั้น เพื่อความสะดวกในการเก็บรักษาของหน่วยงานของรัฐและตรวจสอบของบุคคลที่ขอตรวจดูข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตนตามมาตรา ๒๕

ข้อ ๓ กรณีที่บัญชีแสดงการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลมีส่วนที่เห็นควรไม่เปิดเผยแก่ผู้ขอตรวจดูหรือมีอยู่ด้วยหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐจะตัดรายการใดออกจากรายการในบัญชีที่จะเปิดเผยก็ได้ แต่อย่างน้อยต้องคงรายการที่แสดงลำดับที่ วัน เดือน ปี ที่ขอตรวจดูหรือขอมีไว้ และให้แสดงเหตุผลที่ไม่เปิดเผยไว้ในช่องหมายเหตุด้วย

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๑

(นายชวน หลีกภัย)

นายกรัฐมนตรี

บัญชีแสดงการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

ชื่อของข้อมูลข่าวสาร.....

ลำดับที่	วันเดือนปี ที่ขอ ตรวจสอบ หรือยื่น	วัตถุประสงค์ในการขอ ตรวจสอบ หรือยื่น	ชื่อผู้ขอตรวจสอบหรือยื่น หลักฐานแสดงตัวบุคคล	ลายมือชื่อผู้ขอ ตรวจสอบหรือยื่น	วันเดือนปี ที่คืน	ชื่อผู้คืน	ลายมือชื่อ ผู้คืน	หมายเหตุ

กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๑)
ออกตามความในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ
พ.ศ. ๒๕๔๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๒๕ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นายกรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในกรณีเจ้าของข้อมูลเป็นผู้เยาว์ ให้ผู้ใช้อำนาจปกครองมีสิทธิดำเนินการแทนตามมาตรา ๒๕ วรรคห้า

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ถ้าผู้เยาว์มีอายุไม่ต่ำกว่า ๑๕ ปี ต้องได้รับความยินยอมจากผู้เยาว์ด้วย

ข้อ ๒ ในกรณีเจ้าของข้อมูลเป็นคนที่ไร้ความสามารถ ให้ผู้อนุบาลมีสิทธิดำเนินการแทนตามมาตรา ๒๕ วรรคห้า

ข้อ ๓ ในกรณีเจ้าของข้อมูลเป็นคนที่ไร้ความสามารถไม่สามารถทำการตามมาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕ ด้วยตนเอง เพราะเหตุมีกายพิการหรือมีจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือมีเหตุอื่นทำนองเดียวกันให้ผู้พิทักษ์มีสิทธิดำเนินการแทนตามมาตรา ๒๕ วรรคห้า

ข้อ ๔ ในกรณีเจ้าของข้อมูลถึงแก่กรรม และมีได้ทำพินัยกรรมกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ให้บุคคลดังต่อไปนี้มีสิทธิดำเนินการแทนตามมาตรา ๒๔ ได้ตามลำดับก่อนหลังดังต่อไปนี้

- (๑) บุตรชอบด้วยกฎหมายหรือบุตรบุญธรรม
- (๒) คู่สมรส
- (๓) บิดาหรือมารดา
- (๔) ผู้สืบสันดาน
- (๕) พี่น้องร่วมบิดามารดา

(๖) คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

ในกรณีตามมาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๕ ให้บุคคลตามข้อ ๔ (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) มีสิทธิดำเนินการแทนได้ไม่ว่าบุคคลหนึ่งบุคคลใดจะมีความเห็นเช่นใดก็ตาม

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๑

(นายชวน หลีกภัย)

นายกรัฐมนตรี

กฎกระทรวง
ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๔๑)
ออกตามความในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ
พ.ศ. ๒๕๔๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๒๖ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ นายกรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ก่อนครบกำหนดระยะเวลาที่กำหนดในมาตรา ๒๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ ไม่น้อยกว่าสามเดือน หากหน่วยงานของรัฐเจ้าของข้อมูลข่าวสาร ประสงค์จะขอขยายระยะเวลาไม่เปิดเผยข้อมูลออกไปอีก ให้จัดทำบัญชีข้อมูลข่าวสารที่จะขอขยายระยะเวลาไม่เปิดเผยพร้อมทั้งเหตุผลยื่นต่อบุคคล ดังต่อไปนี้

(๑) ส่วนราชการที่ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีและสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ให้ยื่นต่อนายกรัฐมนตรี

(๒) สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวง หรือสำนักงานปลัดทบวง
ให้ยื่นต่อรัฐมนตรีว่าการ

(๓) กรมหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรมให้ยื่นต่อปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีหรือปลัดกระทรวง แล้วแต่กรณี

(๔) สำนักงานจังหวัด หรือสำนักงานอำเภอ ให้ยื่นต่อ ผู้ว่าราชการจังหวัด

(๕) กรุงเทพมหานคร องค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้ยื่นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

(๖) เทศบาล สุขาภิบาล ให้ยื่นต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

(๗) องค์การบริหารส่วนตำบล ให้ยื่นต่อนายอำเภอ

(๘) สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร หรือสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ให้ยื่นต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือประธานวุฒิสภา แล้วแต่กรณี

(๙) ศาล หรือศาลภาค ให้ยื่นต่ออธิบดีศาล นั้นๆ

(๑๐) รัฐวิสาหกิจ องค์การควบคุมวิชาชีพ หน่วยงานอิสระของรัฐหรือหน่วยงานอื่นของรัฐให้ยื่นต่อผู้มีอำนาจควบคุมหรือกำกับดูแล แล้วแต่กรณี

ข้อ ๒ เมื่อได้รับบัญชีข้อมูลข่าวสารที่จะขอขยายระยะเวลาไม่เปิดเผยให้มีผู้มีอำนาจพิจารณาให้ความเห็นชอบตามข้อ ๑ แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งประกอบด้วย บุคคลตามความจำเป็นแต่ต้องไม่น้อยกว่าสามคนเพื่อพิจารณาเรื่องดังกล่าว

คณะกรรมการตามวรรคแรก จะต้องประกอบด้วยบุคคลซึ่งมิได้อยู่ในสังกัดของหน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นเจ้าของข้อมูลข่าวสารดังกล่าว เป็นองค์คณะไม่น้อยกว่าสองในสาม

ข้อ ๓ การประชุมของคณะกรรมการที่ตั้งขึ้นตามข้อ ๒ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗๙ ถึงมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๔ เมื่อคณะกรรมการพิจารณาแล้วมีมติประการใด ให้หัวหน้าหน่วยงานเจ้าของข้อมูลข่าวสารปฏิบัติตามมติของคณะกรรมการ

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๑

(นายชวน หลีกภัย)

นายกรัฐมนตรี

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๒)
ออกตามความในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร
ของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

หลักการ

กำหนดระดับเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจสั่งให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๒๐ (๒)

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๒๐ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ กำหนดให้มีเจ้าหน้าที่ในระดับตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ทำหน้าที่วินิจฉัยเกี่ยวกับการเปิดเผย ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ ที่มีปัญหาต้องพิจารณาทั้งในด้านการรักษาความลับเพื่อประโยชน์ในราชการ และในด้านประโยชน์อื่นอันสำคัญที่ทำให้อาจจำเป็นต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้น ทั้งนี้เพื่อให้การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของทางราชการเกิดดุลยภาพระหว่างการรักษาความลับกับประโยชน์อื่นที่เกี่ยวข้อง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

กฎกระทรวง
ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๒)
ออกตามความในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ
พ.ศ. ๒๕๔๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๒๐ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นายกรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ออกกฎกระทรวง ไว้ดังต่อไปนี้

การมีคำสั่งให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ เป็นการทั่วไปหรือเฉพาะแก่บุคคลใด ให้เป็นอำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ดังต่อไปนี้

(๑) ข้าราชการพลเรือน ข้าราชการฝ่ายตุลาการที่เป็นข้าราชการตุลาการ ข้าราชการฝ่ายอัยการที่เป็นข้าราชการตุลาการ ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ข้าราชการครู ข้าราชการรัฐสภาสามัญหรือข้าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีหน้าที่ครอบครองหรือควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้น และเป็นผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๖ ขึ้นไป

(๒) ข้าราชการทหาร หรือข้าราชการตำรวจ ซึ่งมีหน้าที่ครอบครองหรือควบคุม ดูแลข้อมูลข่าวสารนั้น และเป็นผู้ซึ่งมีชั้นยศตั้งแต่ พันตรี นาวาตรี นาวาอากาศตรี หรือพันตำรวจตรี ขึ้นไปแล้ว แต่กรณี

(๓) ข้าราชการตุลาการซึ่งมีหน้าที่ครอบครองหรือควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้นและเป็นผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ข้าราชการตุลาการชั้น ๒ ขึ้นไป

(๔) ข้าราชการอัยการซึ่งมีหน้าที่ครอบครองหรือควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้นและเป็นผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ข้าราชการอัยการชั้น ๒ ขึ้นไป

(๕) ผู้บริหารท้องถิ่น หรือปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ปลัดเทศบาล ปลัดสุขาภิบาล

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภาตำบล หรือปลัดเมืองพัทยา ซึ่งมีหน้าที่ครอบครอง หรือควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้นแล้วแต่กรณี

(๖) บุคคลหรือคณะบุคคลซึ่งควบคุมการปฏิบัติงานของรัฐวิสาหกิจ หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ ซึ่งมีหน้าที่ครอบครองหรือควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้น และเป็นผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับหัวหน้ากองหรือเทียบเท่าขึ้นไป

(๗) บุคคลหรือคณะบุคคลซึ่งควบคุมการปฏิบัติงานของหน่วยงานอิสระของรัฐหรือผู้บริหารระดับเลขาธิการ ผู้อำนวยการ หรือตำแหน่งอื่นที่มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกันของหน่วยงานอิสระของรัฐที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารดังกล่าว ซึ่งมีหน้าที่ครอบครองหรือควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้น

(๘) บุคคลหรือคณะบุคคลซึ่งควบคุมการปฏิบัติงานขององค์กรควบคุมการประกอบวิชาชีพ หรือหัวหน้าสำนักงานขององค์กรควบคุมการประกอบวิชาชีพ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์กรควบคุมการประกอบวิชาชีพที่ได้รับมอบหมายจากบุคคลดังกล่าว ซึ่งมีหน้าที่ครอบครองหรือควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้น

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๑

(นายชวน หลีกภัย)

นายกรัฐมนตรี

ประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีการเกี่ยวกับการจัดให้มี ข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดู

ด้วยพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๙ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการกำหนด

อาศัยอำนาจในมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีสถานที่สำหรับประชาชนสามารถใช้ในการค้นหาและศึกษาข้อมูลข่าวสารของราชการ ตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้สะดวกตามสมควรตามกำลังบุคลากรและงบประมาณที่มี

ข้อ ๒ ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำดัชนีที่มีรายละเอียดเพียงพอสำหรับประชาชนสามารถค้นหาข้อมูลข่าวสารตามข้อ ๑ ได้เอง

ข้อ ๓ ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีข้อมูลข่าวสารตามข้อ ๑ ไว้ให้ประชาชนสามารถตรวจดูได้โดยสะดวก

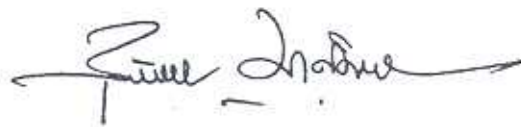
กรณีมีความจำเป็นเรื่องสถานที่ จะแยกข้อมูลข่าวสารบางส่วนไปเก็บไว้ต่างหาก หรือให้บริการ ณ สถานที่แห่งอื่นก็ได้ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความสะดวกของประชาชนผู้ขอตรวจดูข้อมูลข่าวสารประกอบด้วย

ข้อ ๔ การให้ประชาชนเข้าตรวจดูข้อมูลข่าวสาร หน่วยงานของรัฐจะกำหนดระเบียบปฏิบัติเพื่อรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยหรือความปลอดภัยก็ได้ โดยคำนึงถึงความสะดวกของประชาชนผู้ขอตรวจดูข้อมูลข่าวสารด้วย

ข้อ ๕ การดำเนินการตามข้อ ๑ ข้อ ๒ และข้อ ๓ ข้างต้น หน่วยงานของรัฐจะจัดข้อมูลข่าวสาร ไว้ที่ห้องสมุดของหน่วยงานอื่นหรือของเอกชนที่ตั้งอยู่บริเวณใกล้เคียงกับสถานที่ตั้งของ หน่วยงาน ของรัฐ ซึ่งประชาชนทั่วไปสามารถเข้าไปใช้แทนก็ได้

ข้อ ๖ หลักเกณฑ์และวิธีการนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๑

(คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์)

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

ประธานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

คำอธิบาย
ประกอบหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับ
การจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดู
ตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ
พ.ศ. ๒๕๔๐

ข้อ ๑ สถานที่ที่หน่วยงานของรัฐ จะจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๙ สำหรับประชาชนสามารถใช้ในการค้นหาและศึกษา จะต้องเป็นสถานที่สะดวกตามสมควร ตามกำลังบุคลากรและงบประมาณที่มีอยู่ เช่น ห้องสมุด หรือห้องที่เกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์ซึ่งหน่วยงานของรัฐมีอยู่แล้ว

ข้อ ๒ หน่วยงานของรัฐจะต้องจัดทำดัชนีของข้อมูลข่าวสารที่มีรายละเอียดเพียงพอ เช่น หมวดหมู่และชื่อเรื่องของข้อมูลข่าวสารเพื่อประชาชนสามารถค้นหาได้เอง

ข้อ ๓ ในกรณีมีความจำเป็นเรื่องสถานที่หน่วยงานของรัฐจะแยกข้อมูลข่าวสารบางส่วนไปเก็บไว้ต่างหากหรือให้บริการ ณ สถานที่แห่งอื่นก็ได้ แต่ต้องมีเจ้าหน้าที่ของรัฐอำนวยความสะดวกในการนำข้อมูลข่าวสารที่แยกเก็บไว้ที่อื่นมาให้ประชาชนตรวจดู

ข้อ ๔ ในการเข้าตรวจดูข้อมูลข่าวสารของประชาชน หน่วยงานของรัฐจะกำหนดระเบียบปฏิบัติเพื่อรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยหรือความปลอดภัยของหน่วยงานของรัฐก็ได้ ทั้งนี้จะต้องคำนึงถึงความสะดวกของประชาชนด้วย

ข้อ ๕ หน่วยงานของรัฐจะจัดข้อมูลข่าวสารไว้ที่ห้องสมุดของหน่วยงานอื่นหรือของเอกชนที่ตั้งอยู่บริเวณใกล้เคียงกับสถานที่ตั้งของหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจดูแทนก็ได้

ประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดพิมพ์หรือจัดให้มี
ข้อมูลข่าวสารของราชการที่เกิดขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร
ของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ใช้บังคับ

ด้วยพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๔๐ และมาตรา ๔๒ วรรคสอง กำหนดให้ หน่วยงานของรัฐจัดพิมพ์หรือจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๗ มาตรา ๘ และมาตรา ๙ ที่เกิดขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับไว้เพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะได้กำหนด

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จึงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดพิมพ์หรือจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการที่เกิดขึ้นก่อนวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๔๐ ซึ่งเป็นวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้หน่วยงานของรัฐรวบรวมข้อมูลข่าวสารของราชการ ตามมาตรา ๗ (๑) (๒) และ (๓) ที่มีใช้บังคับอยู่ และส่งลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาภายในสามเดือนนับแต่วันที่หลักเกณฑ์และวิธีการนี้ใช้บังคับ

ข้อ ๒ ให้หน่วยงานของรัฐรวบรวมข้อมูลข่าวสารของราชการ ตามมาตรา ๗ (๔) ที่มีผลใช้บังคับอยู่และส่งลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาภายในเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่หลักเกณฑ์และวิธีการนี้ใช้บังคับ

หน่วยงานของรัฐตามวรรคหนึ่ง หมายถึงหน่วยงานของรัฐผู้ตราหรือกำหนดข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๗ (๔)

ข้อ ๓ ในกรณีหน่วยงานของรัฐเห็นว่าไม่อาจดำเนินการได้ทันภายในระยะเวลาที่กำหนด

ใน ข้อ ๑ หรือข้อ ๒ ให้ขอขยายระยะเวลาในการจัดทำต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร ของราชการ
การขอขยายระยะเวลาดังกล่าวในวรรคหนึ่งให้กระทำก่อนครบกำหนดระยะเวลาตามข้อ ๑
หรือข้อ ๒ แล้วแต่กรณี

กำหนดเวลาตามข้อ ๑ หรือข้อ ๒ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะขยายระยะ
เวลาให้ได้ไม่เกินสามเดือนหรือไม่เกินหนึ่งปี แล้วแต่กรณี

ข้อ ๔ ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำแผนงานและโครงการเกี่ยวกับการจัดทำข้อมูลข่าวสารตาม
มาตรา ๙ ที่เกิดขึ้นก่อนวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๔๐ เสนอคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการภายใน
หกสิบวันนับแต่วันที่หลักเกณฑ์และวิธีการนี้ใช้บังคับ

เมื่อได้เสนอแผนงานและโครงการตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการ
ตามแผนงานและโครงการดังกล่าวต่อไปโดยไม่ชักช้าเว้นแต่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
จะมีมติให้ถือปฏิบัติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๕ หลักเกณฑ์และวิธีการนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๑

(คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์)

ประธานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

คำอธิบาย

ประกอบหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับ การจัดพิมพ์หรือจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการที่เกิดขึ้นก่อน วันที่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ใช้บังคับ

ข้อ ๑ หน่วยงานของรัฐจะต้องรวบรวมข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๗ (๑) (๒) และ (๓) ที่มีผลใช้บังคับอยู่และส่งลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาภายในสามเดือนนับแต่วันที่หลักเกณฑ์และวิธีการใช้บังคับ

ข้อ ๒ แต่ถ้าเป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๗ (๔) หน่วยงานของรัฐจะต้องส่งลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่หลักเกณฑ์และวิธีการนี้ใช้บังคับ หน่วยงานของรัฐตามข้อ ๒ นี้ หมายถึงหน่วยงานของรัฐที่เป็นผู้ตราหรือผู้กำหนดหรือผู้ออกข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๗ (๔)

ข้อ ๓ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่สามารถดำเนินการได้ทันภายในระยะเวลาที่กำหนดให้ขอขยายระยะเวลาต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ก่อนที่จะครบกำหนดระยะเวลา ซึ่งคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะขยายระยะเวลาได้ไม่เกินสามเดือนหรือหนึ่งปีแล้วแต่กรณี

ข้อ ๔ หน่วยงานของรัฐจะต้องจัดทำแผนงานและโครงการเกี่ยวกับการจัดทำข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๘ ที่เกิดขึ้นก่อนวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๔๐ เช่น การรวบรวมผลการพิจารณา หรือ คำวินิจฉัยที่มีผลโดยตรง รวมทั้งความเห็นแย้งและคำสั่งที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาวินิจฉัย ดังกล่าว จะต้องจัดทำแผนงานหรือโครงการเพื่อจัดให้มีข้อมูลข่าวสารดังกล่าวให้ประชาชนตรวจสอบ เสนอคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่หลักเกณฑ์และวิธีการนี้ใช้บังคับ โดยหน่วยงานของรัฐเมื่อได้เสนอแผนงานและโครงการดังกล่าวแล้ว หน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการตามแผนงานและโครงการต่อไปโดยไม่ชักช้า เว้นแต่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะมีมติให้ถือปฏิบัติเป็นอย่างอื่น ซึ่งการดำเนินงานตามแผนงานและโครงการนี้มีไว้ เป็นการเสนองบประมาณและบุคลากรเพิ่มแต่อย่างใด

ประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เรื่อง การเรียกค่าธรรมเนียมการขอสำเนา หรือ ขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารของราชการ

ด้วยพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๘ วรรคสาม กำหนดให้
หน่วยงานของรัฐโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ วางหลักเกณฑ์การ
เรียกค่าธรรมเนียมในการขอสำเนาหรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารของราชการ
ได้โดยให้คำนึงถึงการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยประกอบด้วย ทั้งนี้ เว้นแต่จะมีกฎหมายเฉพาะบัญญัติ
ไว้เป็นอย่างอื่น

ดังนั้นเพื่อให้การเรียกค่าธรรมเนียมการขอสำเนา หรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของ
ข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นไปด้วยความเหมาะสมและเป็นแนวทางเดียวกัน คณะกรรมการข้อมูล
ข่าวสารของราชการจึงให้ความเห็นชอบการกำหนดค่าธรรมเนียมดังกล่าวเป็นการทั่วไป ดังนี้

๑. ค่าธรรมเนียมการทำสำเนาโดยเครื่องถ่ายเอกสารที่หน่วยงานของรัฐสามารถกำหนดได้
โดยให้ถือว่าคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารได้ให้ความเป็นชอบแล้ว คือ อัตราดังต่อไปนี้

(๑) ขนาดกระดาษ เอ ๔	หน้าละไม่เกิน	๑	บาท
(๒) ขนาดกระดาษ เอฟ ๑๔	หน้าละไม่เกิน	๑.๕๐	บาท
(๓) ขนาดกระดาษ บี ๔	หน้าละไม่เกิน	๒	บาท
(๔) ขนาดกระดาษ เอ ๓	หน้าละไม่เกิน	๓	บาท
(๕) ขนาดกระดาษพิมพ์เขียว เอ ๒	หน้าละไม่เกิน	๘	บาท
(๖) ขนาดกระดาษพิมพ์เขียว เอ ๑	หน้าละไม่เกิน	๑๕	บาท
(๗) ขนาดกระดาษพิมพ์เขียว เอ ๐	หน้าละไม่เกิน	๓๐	บาท

๒. การเรียกค่าธรรมเนียมการทำสำเนาโดยเครื่องถ่ายเอกสารในขนาดกระดาษ หรือใน
อัตรา ที่เกินกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ หรือการขอสำเนาที่เป็นสื่อประเภทอื่น หน่วยงานของรัฐจะต้อง
ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เว้นแต่เป็นการเรียกค่าธรรมเนียม

ที่ไม่เกินต้นทุนที่แท้จริง

๓. การเรียกค่าธรรมเนียมการให้คำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารที่ถือว่าคณะกรรมการ
ข้อมูลข่าวสารของราชการได้ให้ความเห็นชอบ ให้คิดในอัตราค่าธรรมเนียมไม่เกิน ๕ บาท

๔. ในกรณีที่ผู้ขอสำเนา หรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้อง เป็นผู้มีรายได้น้อย หน่วยงาน
ของรัฐจะพิจารณายกเว้นค่าธรรมเนียม หรือลดอัตราค่าธรรมเนียมให้ตามควรแก่กรณีได้

ประกาศ ณ วันที่ ๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๒

(คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์)

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

ประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
เรื่อง กำหนดให้ประกาศประกวดราคาและประกาศสอบราคา
ของหน่วยงานของรัฐที่หัวหน้าส่วนราชการลงนามแล้ว
เป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ตามมาตรา ๙ (๘)
แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ด้วยพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๙ (๘) บัญญัติให้
อำนาจคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ กำหนดข้อมูลข่าวสารของราชการที่จะต้องจัดไว้ให้
ประชาชน เข้าตรวจดูได้ เพื่อให้ประชาชนทั่วไปได้รับประโยชน์จากการเข้าตรวจดูข้อมูลข่าวสาร
ดังกล่าวนี้

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๙ (๘) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว คณะกรรมการข้อมูล
ข่าวสารของราชการ จึงกำหนดให้ ประกาศประกวดราคาและประกาศสอบราคาของหน่วยงานของ
รัฐที่หัวหน้าส่วนราชการลงนามแล้ว เป็นข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดไว้ให้ประชาชน
เข้าตรวจดูได้ตามมาตรา ๙ ทั้งนี้ มีกำหนดระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปี นับแต่วันประกาศ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๒

(คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์)

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

ระเบียบคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
ว่าด้วย อำนาจหน้าที่ วิธีพิจารณาและองค์คณะในการพิจารณาและวินิจฉัย
ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
พ.ศ. ๒๕๔๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ว่าด้วยอำนาจหน้าที่ วิธีพิจารณา และองค์คณะในการพิจารณาและวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. ๒๕๔๒”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในกรณีที่ระเบียบนี้ไม่ได้กำหนดไว้ ให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาใช้ดุลพินิจพิจารณาดำเนินการไปตามที่เห็นสมควร เพื่อให้การพิจารณาและวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาเป็นไปโดยรวดเร็วและเที่ยงธรรม

หมวด ๑
อำนาจหน้าที่และองค์คณะ

ข้อ ๔ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขามีหน้าที่พิจารณาและวินิจฉัยอุทธรณ์ตามที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมอบหมาย

ข้อ ๕ ในกรณีที่เห็นสมควรหากเป็นข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับความชำนาญเฉพาะด้านหลายสาขา คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะแต่งตั้งกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจากหลายสาขาเป็นองค์คณะพิเศษพิจารณาเป็นรายกรณีก็ได้

ข้อ ๖ ให้ประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาจัดให้มืองค์คณะในการพิจารณาคำอุทธรณ์ขึ้นมากคนหนึ่งหรือหลายคน เพื่อพิจารณาคำอุทธรณ์

เมื่อได้รับคำอุทธรณ์ไว้พิจารณาแล้วให้ประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาที่รับพิจารณาคำอุทธรณ์มอบหมายให้องค์คณะใดองค์คณะหนึ่งเป็นผู้พิจารณาเรื่องนั้น และแจ้งให้ ผู้อุทธรณ์ทราบด้วยว่ามอบหมายให้องค์คณะใด ประกอบด้วยบุคคลใดบ้างเป็นผู้พิจารณา

องค์คณะในการพิจารณาคำอุทธรณ์ประกอบด้วยกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในสาขานั้นไม่น้อยกว่าสามคน และให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ไม่น้อยกว่าสองคนเพื่อปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายเลขานุการให้แก่องค์คณะที่พิจารณาคำอุทธรณ์นั้น

การพิจารณาและวินิจฉัยอุทธรณ์ขององค์คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาใด ให้ถือว่าเป็นการพิจารณาและวินิจฉัยในนามของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขานั้น

ข้อ ๗ ให้กรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในองค์คณะที่พิจารณาคำอุทธรณ์เลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นหัวหน้าคณะและเลือกกรรมการอีกคนหนึ่งเป็นกรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

ในกรณีที่ประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั่งพิจารณาอยู่ในองค์คณะใด ให้ประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเป็นหัวหน้าคณะ

ข้อ ๘ ให้หัวหน้าคณะกำกับการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ในองค์คณะให้เป็นไปโดยเรียบร้อย

ข้อ ๙ กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์มีหน้าที่ รวบรวม และวิเคราะห์ปัญหาข้อเท็จจริง และข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์ อาจมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาดูแลรับผิดชอบการดำเนินงานทางธุรการหรืองานอื่นๆ ได้

ข้อ ๑๐ ให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการแต่งตั้งฝ่ายเลขานุการตามที่ได้เห็นว่าเหมาะสมกับเรื่องที่พิจารณา ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งไม่จำเป็นต้องเป็นเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ แต่ต้องมีการสอบประวัติและพฤติกรรมเพื่อให้ได้รับความไว้วางใจในการเข้าถึงชั้นความลับได้

ข้อ ๑๑ การประชุมพิจารณาขององค์คณะที่พิจารณาคำอุทธรณ์ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการที่มีอยู่ แต่ต้องไม่น้อยกว่าสามคนจึงเป็นองค์ประชุม

ให้หัวหน้าคณะเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าหัวหน้าคณะไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติ

หน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

ข้อ ๑๒ ในกรณีที่องค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์เห็นว่า การพิจารณาและวินิจฉัยอุทธรณ์มีประเด็นที่มีข้อยุ่งยากและเป็นสาระสำคัญ องค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์อาจขอให้ประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาที่รับพิจารณาคำอุทธรณ์จัดให้มีการประชุมใหญ่ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาเพื่อทำการพิจารณาและวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าวได้

ที่ประชุมใหญ่ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาประกอบด้วย กรรมการทุกคนในสาขานั้น แต่ต้องมีกรรมการมาประชุมเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการที่มีอยู่จึงจะเป็นองค์ประชุม

ข้อ ๑๓ การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน

ข้อ ๑๔ ให้ประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาทุกสาขาประชุมร่วมกันจัดให้มีระเบียบว่าด้วยการเก็บรักษาสำนวนของเรื่องที่พิจารณาเพื่อความสะดวกในการค้นหาและรักษาความลับมิให้รั่วไหล ในกรณีที่จำเป็น ระเบียบดังกล่าวอาจกำหนดให้เก็บข้อมูลข่าวสารที่เป็นความลับของราชการไว้ในสำนวนนั้น หรือให้จัดทำสำเนาข้อมูลข่าวสารดังกล่าวไว้ก่อนคืนไปยังหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐก็ได้

หมวด ๒

การพิจารณาและวินิจฉัย

ข้อ ๑๕ ในการพิจารณาอุทธรณ์ให้หัวหน้าคณะและกรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์คำนึงถึงความเร่งด่วนของเรื่องที่พิจารณาประกอบด้วย

ข้อ ๑๖ ให้กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์แจ้งให้หน่วยงานของรัฐที่ถูกอุทธรณ์จัดส่งข้อมูลข่าวสารไปยังองค์คณะภายในระยะเวลาที่กำหนด

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์จะเชิญบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริงหรือความเห็นหรือขอความร่วมมือให้จัดส่งเอกสาร วัตถุ หรือพยานหลักฐานมาประกอบการพิจารณา หรือขอไปตรวจดูเอกสาร วัตถุ หรือพยานหลักฐานก็ได้ แต่ต้องแจ้งให้หัวหน้าคณะที่พิจารณาอุทธรณ์ทราบก่อน

ในกรณีที่กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์เห็นว่าบุคคลที่เกี่ยวข้องจะไม่ให้ความร่วมมือตามวรรคสองหรือบุคคลดังกล่าวปฏิเสธที่จะให้ความร่วมมือ หากจำเป็นให้รายงานองค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์เพื่อพิจารณาใช้อำนาจตามกฎหมายที่จะเรียกให้บุคคลดังกล่าวมาให้ถ้อยคำ หรือ

จัดส่งวัตถุเอกสารหรือพยานหลักฐานให้ต่อไป

ข้อ ๑๗ ให้หน่วยงานของรัฐที่ถูกอุทธรณ์จัดส่งข้อมูลข่าวสารไปยังองค์คณะพิจารณาอุทธรณ์ โดยถือปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ และระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการโดยเคร่งครัด

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐนั้นไม่อาจจัดส่งข้อมูลข่าวสารให้ได้หน่วยงานของรัฐนั้นต้องชี้แจงเหตุผลเป็นหนังสือให้องค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์ทราบภายในเวลาที่กำหนดตามข้อ ๑๖ และเสนอให้มีการตรวจสอบข้อมูลข่าวสารนั้นด้วยวิธีการอื่น

ข้อ ๑๘ ในกรณีที่มีอุทธรณ์หลายรายในเรื่องเดียวกันหรือเกี่ยวเนื่องกันอยู่ในการพิจารณาขององค์คณะเดียวกัน หากองค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์เห็นเอง หรือผู้อุทธรณ์ร้องขอขององค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์นั้นอาจมีคำสั่งให้รวมการพิจารณาอุทธรณ์เหล่านั้นและวินิจฉัยไปพร้อมกันก็ได้

การรวมพิจารณาอุทธรณ์ที่อยู่ในการพิจารณาขององค์คณะต่างองค์คณะกันแต่อยู่สาขาเดียวกันให้เสนอต่อประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาพิจารณา

ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นต้องรวมเรื่องที่อยู่ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่างสาขากัน ให้เสนอต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณา

ข้อ ๑๙ ในระหว่างการพิจารณาหากผู้อุทธรณ์ขอถอนคำอุทธรณ์หรือหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ปฏิบัติตามคำขอของผู้อุทธรณ์แล้วให้องค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์มีมติให้ยุติเรื่องที่พิจารณานั้น

ข้อ ๒๐ ในระหว่างการพิจารณา ถ้าผู้อุทธรณ์ได้รับหนังสือจากองค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์ให้มาให้อภัยคำหรือแสดงพยานหลักฐานแล้ว ไม่ดำเนินการตามหนังสือนั้นภายในระยะเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุอันสมควร องค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์อาจมีคำสั่งให้จำหน่ายอุทธรณ์นั้นก็ได้

อุทธรณ์ที่ได้จำหน่ายตามวรรคหนึ่งแล้ว องค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์อาจยกอุทธรณ์ขึ้นพิจารณาใหม่ก็ได้หากเห็นว่าการที่ไม่ปฏิบัติตามหนังสือนั้นเป็นเพราะเหตุสุดวิสัยหรือมีเหตุอันสมควรอย่างอื่น

ข้อ ๒๑ ในระหว่างการพิจารณา หากองค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์นั้น เห็นว่าผลของการพิจารณาและวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าวกระทบกระเทือนสิทธิ หรืออาจกระทบกระเทือนสิทธิของบุคคลอื่นโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ องค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์นั้นอาจแจ้งให้บุคคลดังกล่าวเข้ามาในการพิจารณาอุทธรณ์เรื่องนั้นก็ได้

ข้อ ๒๒ เมื่อกรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์เห็นว่าได้รับข้อเท็จจริงเพียงพอแก่การวินิจฉัยแล้ว ให้จัดทำสรุปข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายเบื้องต้นเสนอต่อองค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์

เพื่อดำเนินการพิจารณาต่อไป

ข้อ ๒๓ ผู้อุทธรณ์และหน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ถูกอุทธรณ์อาจเสนอความเห็นของตนเป็นหนังสือยื่นต่อองค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์เพื่อประกอบการพิจารณาก่อนมีคำวินิจฉัยได้

ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์เขียนหนังสือไม่ได้ ผู้อุทธรณ์อาจเสนอความเห็นด้วยวาจาก็ได้ ในการนี้ ให้เจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมีหน้าที่จดบันทึกความเห็นของผู้อุทธรณ์โดยให้ผู้อุทธรณ์ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานเพื่อประกอบการพิจารณา

ข้อ ๒๔ การพิจารณาขององค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์ต้องระมัดระวังมิให้มีการเปิดเผยความลับของทางราชการ

ข้อ ๒๕ ในระหว่างการพิจารณา องค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์อาจอนุญาตให้บุคคลดังต่อไปนี้อยู่ในห้องพิจารณาได้

- (๑) ผู้อุทธรณ์
- (๒) ผู้แทนหน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ถูกอุทธรณ์
- (๓) ผู้เชี่ยวชาญ
- (๔) บุคคลอื่นที่ได้รับอนุญาตจากองค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์

ข้อ ๒๖ ในระหว่างการพิจารณา องค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์ อาจเรียกให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้อุทธรณ์มาให้ข้อเท็จจริงเพิ่มเติมโดยให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นผู้ชี้แจงก่อนเว้นแต่องค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์จะเห็นสมควรให้ผู้อุทธรณ์เป็นผู้ชี้แจงก่อน

ในระหว่างการชี้แจงด้วยวาจา องค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์จะซักถามข้อเท็จจริงเพิ่มเติมด้วยก็ได้

ข้อ ๒๗ คำวินิจฉัยอุทธรณ์ต้องประกอบด้วยข้อเท็จจริงข้อกฎหมายและเหตุผลในการวินิจฉัย

ในกรณีที่มีคำวินิจฉัยเห็นชอบกับคำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐคำวินิจฉัยต้องไม่เป็นการเปิดเผยความลับของราชการ

ข้อ ๒๘ คำวินิจฉัยให้ทำเป็นหนังสือและลงลายมือชื่อของกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นองค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์นั้น

ถ้ากรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในองค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์คนใดมีความเห็นแย้งให้มีสิทธิทำความเห็นแย้งของตนรวมไว้ในคำวินิจฉัยได้แต่การเขียนความเห็นแย้งต้องไม่เป็นการเปิดเผยความลับของราชการ

ให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในองค์คณะที่พิจารณา

อุทธรณ์นั้น ส่งคำวินิจฉัยให้ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการทราบ และแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ให้คู่กรณีทราบภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๗ วรรคสาม ประกอบกับ มาตรา ๑๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ข้อ ๒๙ การคัดค้านกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่นั่งเป็นองค์คณะในสาขาใดให้ผู้อุทธรณ์ยื่นคำคัดค้านเป็นหนังสือต่อหัวหน้าคณะพิจารณาอุทธรณ์นั้นภายในกำหนดสิบวันทำการนับแต่วันทราบเหตุคัดค้านนั้น แต่ต้องก่อนมีคำวินิจฉัย

ให้องค์คณะที่พิจารณาคำอุทธรณ์ประชุมพิจารณาว่ามีเหตุตามที่คัดค้านหรือไม่ ถ้าเห็นว่ามีเหตุตามที่คัดค้านให้มีมติสั่งให้กรรมการที่ถูกคัดค้านหยุดการพิจารณา และให้ประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสาขามอบหมายกรรมการผู้อื่นในสาขานั้นทำหน้าที่แทน ในกรณีที่เป็้องค์คณะพิเศษ ให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการปรับปรุงองค์คณะที่พิจารณาใหม่

ในกรณีที่เห็นว่าไม่มีเหตุตามที่คัดค้านก็ให้กรรมการผู้นั้นทำการพิจารณาอุทธรณ์ต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๒

(คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์)

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

ที่ นร ๐๒๐๕/๒๑๙

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กท. ๑๐๓๐๐

๓๐ ธันวาคม ๒๕๔๑

เรื่อง รายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๑๓๑๑/๔๗ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๑

ด้วยรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์) ประธานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้ขอให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบผลการดำเนินงานในปี พ.ศ. ๒๕๔๑ ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และให้ความเห็นชอบแนวทางดำเนินการเพื่อให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๑ รับทราบและเห็นชอบตามที่รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์) ประธานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิษณุ เครืองาม)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักบริหารการประชุมคณะรัฐมนตรี

โทร. ๒๕๐๐๓๙๑

โทรสาร ๒๕๑๐๖๒๗

ที่ นร ๑๓๑๑/๔๗

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๑๕ ธันวาคม ๒๕๔๑

เรื่อง รายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย สรุปผลการดำเนินงานในปี พ.ศ. ๒๕๔๑

ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๘ กำหนดให้มีคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ มีอำนาจหน้าที่ สอดส่องดูแล ให้คำแนะนำและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานของรัฐในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฯ เสนอแนะในการตราพระราชกฤษฎีกาและการออกกฎกระทรวง หรือกฎระเบียบของคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติฯ และพิจารณาให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนของบุคคล กรณีกล่าวโทษหน่วยงานของรัฐไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฯ โดยให้คณะกรรมการฯ จัดทำรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้เสนอคณะรัฐมนตรีเป็นครั้งคราวตามความเหมาะสม แต่อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง นั้น

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้ปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่นับตั้งแต่วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๔๐ เป็นต้นมา โดยมีสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นหน่วยงานสนับสนุนทางธุรการและวิชาการ ขอรายงานผลการดำเนินงานในปี พ.ศ. ๒๕๔๑ ในด้านต่างๆ ปัญหาในการปฏิบัติงานและข้อเสนอแนะ ปรากฏตามรายละเอียดในสรุปผลการดำเนินงานในปี พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่ส่งมาพร้อมนี้ โดยปัญหาการปฏิบัติงาน ในภาพรวม

ที่เกี่ยวข้องกับส่วนราชการ หรือหน่วยงานของรัฐ พบว่าพระราชบัญญัติฉบับนี้มีบทบัญญัติต่างๆ เพื่อขยายสิทธิของบุคคลในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ เพิ่มมากขึ้นจากอดีตที่ผ่านมา โดยผลของกฎหมายทำให้ประชาชน คนไทย มีสิทธิรับรู้ สิทธิตรวจสอบ ขอสำเนา และขอคำรับรองสำเนา ข้อมูลข่าวสารราชการได้ กรณีหน่วยงานของรัฐไม่ดำเนินการ มีสิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการ ข้อมูลข่าวสารของราชการ กรณีหน่วยงานของรัฐปฏิเสธ มีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัย การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารและยังสามารถใช้สิทธิตามกฎหมายอื่นได้อีก สิทธิที่เพิ่มมากขึ้นเหล่านี้ ได้ก่อให้เกิดหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐมากขึ้นในขณะที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ยังเป็นกฎหมายใหม่ ที่ผู้เกี่ยวข้องยังไม่คุ้นเคย หรือเคยชิน จึงอาจเกิดปัญหาทางปฏิบัติของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของ รัฐได้ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จึงเห็นสมควรกำหนดให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการ ดังนี้

๑. ให้หน่วยงานของรัฐในระดับ กระทรวง ทบวง กรม ถือเป็นนโยบายสำคัญ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๒-๒๕๔๓ ที่จะต้องเร่งรัดปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดผลอย่างจริงจัง โดยจะต้องจัดให้มี โครงการประชุมสัมมนา หรือฝึกอบรม เพื่อให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานมีความรู้ความเข้าใจในการ ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฉบับนี้อย่างจริงจังและต่อเนื่อง ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูล ข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีสนับสนุนทางวิชาการและวิทยากร

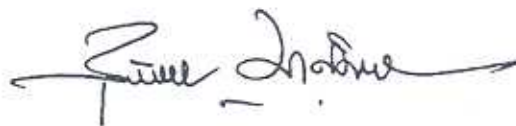
๒. ให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ เป็นการเฉพาะหรืออาจแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการประจำหน่วยงานเพื่อบริหารงานหรือกำกับดูแลการ ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ของหน่วยงานหรือ ส่วนราชการใน สังกัด ให้สามารถจัดวางระบบการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการให้เป็นรูปธรรมได้อย่างชัดเจน ภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๒

๓. ให้หน่วยงานของรัฐระดับกระทรวง ทบวง คัดเลือกส่วนราชการ หรือรัฐวิสาหกิจใน สังกัดอย่างน้อย ๑ แห่ง เพื่อเป็นหน่วยงานตัวอย่างในการปฏิบัติหน้าที่ให้บริการข้อมูลข่าวสารต่อ ประชาชน ตามพระราชบัญญัติฯ โดยจะต้องจัดทำให้สำเร็จเป็นรูปธรรมภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๒ สำหรับหน่วยราชการที่ไม่ได้รับการคัดเลือกเห็นควรให้ข้าราชการในระดับรองปลัดกระทรวง และรองอธิบดี ให้ความสนใจเป็นผู้ดูแล กำกับควบคุมและประสานงาน เพื่อเร่งรัดพัฒนาให้การ บริการด้านข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานเป็นไปโดยมีประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับของประชาชน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบและให้ความเห็นชอบแนวทาง

ดำเนินการเพื่อให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์)

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

ประธานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

โทร. ๒๘๑๘๕๕๒-๓ โทรสาร ๒๘๑๘๕๕๓

ที่ นร ๑๓๑๑/๑๖๐๓

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล ดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

เรื่อง การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการ

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการ ที่ นร ๐๒๐๕/๑๓๐๒ ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒
สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานผลการปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูล
ข่าวสารสาขาต่างๆ

ตามที่แจ้งให้ทราบมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๒ รับทราบรายงานสรุปการ
วินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยและเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่างๆ ซึ่งรัฐมนตรีประจำสำนัก
นายกรัฐมนตรี (คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์) ประธานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเสนอ
และโดยที่คณะรัฐมนตรีเห็นว่าคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่างๆ ได้มีมติ
เป็นคำวินิจฉัยจำนวนหลายเรื่องแล้ว บางเรื่องยังไม่มีปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการฯ
จึงให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ รายงานแนวทางและขั้นตอนในการบังคับ
การให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการฯ ให้คณะรัฐมนตรีทราบด้วย นั้น

ขอเรียนว่า แม้จะมีกฎหมายกำหนดให้คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผย
ข้อมูลข่าวสารให้เป็นที่สุด (มาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ) และย่อมผูก
พันหน่วยงานของรัฐทั้งราชการบริหารส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ ส่วนราชการ
สังกัดรัฐสภา ศาล (เฉพาะส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดี) องค์กรควบคุมการประกอบ
วิชาชีพ หน่วยงานอิสระของรัฐ และหน่วยงานอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๔ แห่งพระราช
บัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ) ก็ยังปรากฏว่าหน่วยงานของรัฐยังมีความสับสนในการปฏิบัติ
การให้เป็นไปตามกฎหมาย หรือปฏิบัติล่าช้าเป็นเหตุให้เสื่อมเสียแก่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารของ

ประชาชน เสื่อมเสียประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายและอาจเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องรับผิดชอบเป็นส่วนตัวทางวินัย ทางแพ่ง (มาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งฯ) หรือทางอาญา (มาตรา ๑๖๕ แห่งประมวลกฎหมายอาญาฯ) ได้ ดังนั้นเพื่อเร่งรัดให้หน่วยงานของรัฐปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจะพยายามใช้มาตรการประสานงานโดยเสนอให้รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีในฐานะประธานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ หรือปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีประสานไปยังรัฐมนตรีหรือปลัดกระทรวงเจ้าสังกัดแล้วแต่กรณี เพื่อใช้อำนาจบริหาร สั่งการให้หน่วยงานของรัฐในกำกับดูแล ได้ถือปฏิบัติต่อไป สำหรับผลการปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการฯ ที่ได้รายงานต่อคณะรัฐมนตรีแล้ว จำนวน ๖ เรื่อง บัดนี้หน่วยงานต่างๆ ได้รายงานว่าได้ดำเนินการตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการฯ เรียบร้อยแล้ว ปรากฏตาม รายงานผลการปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่างๆ ที่ส่งมาพร้อมนี้

อย่างไรก็ดี ยังคงมีปัญหาการปฏิบัติงานตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยปรากฏว่าหน่วยงานของรัฐบางหน่วยงานมิได้เร่งรัดดำเนินการตามคำวินิจฉัยในเวลาอันควร และยังมีปัญหาอุปสรรคที่อาจส่งผลให้การปฏิบัติไม่ประสบผลสำเร็จตามความมุ่งหมายของกฎหมายได้ที่สำคัญอีกสองกรณีได้แก่กรณีหน่วยงานของรัฐ บางแห่งมิได้เร่งรัดดำเนินการตามความเห็นของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการและกรณีหน่วยงานของรัฐ บางแห่งมิได้เร่งรัดในการให้ข้อเท็จจริงแก่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเพื่อเสนอคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ประกอบการพิจารณาให้ความเห็นเรื่องร้องเรียน หรือเสนอคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการสาขาต่างๆ ประกอบการพิจารณาคำอุทธรณ์ของผู้ยื่นขออุทธรณ์คำสั่งของหน่วยงานของรัฐ

ดังนั้น เพื่อสนับสนุนการบังคับใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพจึงเห็นสมควรเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติกำหนดให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่งถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. เมื่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๒๘ ได้สอดส่องดูแลพบปัญหาทางปฏิบัติและให้คำปรึกษา แนะนำ หรือพิจารณาให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนต่อเจ้าหน้าที่ หรือหน่วยงานของรัฐแล้ว ให้เจ้าหน้าที่และหน่วยงานของรัฐ ถือปฏิบัติตามอย่างเคร่ง

ลรััด โดยให้เร่งรัดดำเนินการเป็นกรณีด่วนที่สุด

๒. เมื่อสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้ประสานขอความร่วมมือในการขอเอกสารหรือขอทราบข้อเท็จจริงประกอบการดำเนินการเรื่องร้องเรียนหรืออุทธรณ์ ให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่ง ให้ความสำคัญและให้ความร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ในการเร่งรัดจัดส่งเอกสาร หรือให้ข้อเท็จจริง ตามที่ได้รับการประสานขอความร่วมมือ

๓. เมื่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ได้มีคำวินิจฉัยและแจ้งให้หน่วยงานของรัฐทราบแล้วให้หน่วยงานของรัฐที่ได้รับแจ้งถือปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยเคร่งครัดภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับทราบคำวินิจฉัย

๔. หากหน่วยงานของรัฐแห่งใด มีปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติตามความเห็นของคณะกรรมการ ข้อมูลข่าวสารของราชการ หรือการให้ความร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของ ราชการ และการปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่างๆ หรือไม่สามารถดำเนินการได้ภายในกำหนดเวลา ให้แจ้งเหตุผลให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูล ข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีทราบโดยเร็ว หากปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใด ไม่ปฏิบัติตามความเห็นของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ หรือไม่ให้ความร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการหรือไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่างๆโดยไม่มีเหตุผลที่สมควรให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการพิจารณาลงโทษทางวินัยทุกกรณี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบและให้ความเห็นชอบแนวทางดำเนินการเพื่อให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์)

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

ประธานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

โทร. ๒๘๑๘๕๖๒, ๒๘๑๘๕๕๒, ๒๘๑๘๕๕๓

โทรสาร ๒๘๑๘๕๕๓

ที่ นร ๐๒๐๖/ว ๕๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กท. ๑๐๓๐๐

๑๑ มีนาคม ๒๕๕๒

เรื่อง การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๑๕ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๑
สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๑๓๑๑/๑๖๐๓ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

ตามที่ได้ยืนยันมติคณะรัฐมนตรีเห็นชอบแนวทางดำเนินการเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราช
บัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาเพื่อถือปฏิบัติต่อไป ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์) ประธานคณะกรรมการ
ข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้ขอให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบรายงานผลการปฏิบัติของหน่วยงาน
ของรัฐตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่างๆ รวม ๖ เรื่อง
และให้ความเห็นชอบแนวทางดำเนินการในการบังคับใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ
พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติรวม ๕ ข้อ ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือ
ที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๒ ลงมติรับทราบและเห็นชอบ
แนวทางการดำเนินการในการบังคับใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ตามที่
รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์) ประธานคณะกรรมการข้อมูล
ข่าวสารของราชการเสนอ และให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และถือปฏิบัติต่อไป และขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการและ
รัฐวิสาหกิจในสังกัดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิษณุ เครืองาม)

เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สำนักบริหารงานสารสนเทศ

โทร. ๒๘๐๑๔๔๕ โทรสาร ๒๘๐๑๔๔๖

ที่ นร ๑๓๑๑/๑๐๖๓๔

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๒

เรื่อง การติดตามผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๑๙ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๔๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบรายงานการติดตามประเมินผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูล
ข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

๒. สำเนาหนังสือสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๑๓๑๑/๑๐๑๑๗
ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๒

ตามที่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๒๘ ได้กำหนดให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมีอำนาจหน้าที่สอดส่อง ดูแล และให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานของรัฐในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว และโดยที่พระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดหน้าที่หน่วยงานของรัฐจะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย ประกอบกับคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติตามกฎหมาย ซึ่งตามหนังสือที่อ้างถึง คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๑ เห็นชอบแนวทางดำเนินการตามที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเสนอเพื่อให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติด้วยแล้ว นั้น

เพื่อให้การปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้โดยหน่วยงานของรัฐ เป็นการตอบสนองเจตนารมณ์ของกฎหมายที่รับรองสิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารราชการของประชาชน คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงเห็นสมควรกำหนดวิธีติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฯ โดยหน่วยงานของรัฐ ดังนี้

๑. ให้มีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๑ และหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๑๓๑๑/ว ๕๒๘๘ ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๔๑ โดยขอ

ความร่วมมือให้กระทรวง ทบวง กรม รายงานผลการติดตาม ให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการทราบปีละ ๒ ครั้ง ภายในเดือนเมษายนและตุลาคม โดยใช้แบบรายงานที่สำนักนายกรัฐมนตรีกำหนดเป็นกรอบการติดตามและประเมินผล ดังปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

๒. ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นหน่วยงานหลักในการเร่งรัดและติดตามประเมินผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ ของหน่วยงานของรัฐ โดยให้กำหนดเป็นประเด็นการตรวจราชการในแผนการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี

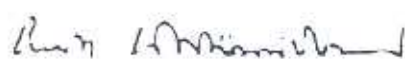
๓. ให้กระทรวง ทบวง กรม ถือเป็นนโยบายสำคัญในการเร่งรัด และติดตามประเมินผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ ของหน่วยงานในสังกัด โดยให้พิจารณามอบหมายผู้ตรวจราชการของส่วนราชการระดับกระทรวง และผู้ตรวจราชการของส่วนราชการระดับกรม เป็นผู้รับผิดชอบ

๔. ให้ผู้ตรวจราชการกรมการปกครองเป็นผู้รับผิดชอบการติดตามประเมินผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ ของหน่วยงานในราชการบริหารส่วนท้องถิ่น

ทั้งนี้สำนักนายกรัฐมนตรีได้นำเรื่องนี้เรียนรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์) พิจารณาแล้ว เห็นชอบให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแนวทางดำเนินการเพื่อให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางผาณิต นิตินันท์ประภาศ)

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

โทร. ๒๘๑๘๕๕๓, ๒๘๑๘๕๓๙

โทรสาร ๒๘๑๘๕๕๓

แบบรายงานการติดตามประเมินผลการปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐ

ใบการปฏิบัติตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐

หน่วยงานที่รายงาน.....

วันที่.....

รายละเอียดการปฏิบัติและผลการดำเนินงาน

การปฏิบัติ	ดำเนินการเมื่อ	ยังไม่ได้ดำเนินการ จะดำเนินการเมื่อ	รายละเอียดเพิ่มเติม (ถ้ามี)
๑. การกำหนดเป็นนโยบายสำคัญของหน่วยงาน			
๒. การจัดโครงการประชุม มีกอบรมสัมมนาเพื่อเผยแพร่ ความรู้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารฯ			
๓. การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่หรือกรรมการประจำหน่วยงาน ผู้รับผิดชอบตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารฯ			
๔. การคัดเลือกหน่วยงานตัวอย่าง			
๕. การส่งข้อมูลตามมาตรา ๘ (๑) (๒) และ (๓) ลงพิมพ์ ในราชกิจจานุเบกษา			
๖. การจัดข้อมูลตามมาตรา ๘ (๑) (๒) (๓) และ (๔) ไว้เผยแพร่หน่วยงาน			
๗. การจัดทำแผนงานและโครงการเกี่ยวกับการจัดทำข้อมูล ข่าวสารตามมาตรา ๕ ที่เกิดก่อนวันที่ ๕ ธ.ค. ๔๐			
๘. การจัดสถานที่สำหรับประชาชนได้ค้นหาและศึกษาข้อมูล ตามมาตรา ๕			
๙. การจัดทำวรรณคดีสำหรับค้นหาข้อมูลตามมาตรา ๕			
๑๐. การจัดให้มีข้อมูลตามมาตรา ๕ ไว้ให้ประชาชนสามารถ ตรวจสอบโดยสะดวก			
๑๑. การจัดระบบข้อมูลการจัดทำบัญชีแยกประเภทข้อมูลที่ สามารถเปิดเผยได้ ข้อมูลที่เปิดเผยไม่ได้ตามมาตรา ๑๔ และ ข้อมูลที่อาจมีคำสั่งไม่เปิดเผยตาม มาตรา ๑๕			
๑๒. การสำรวจเพื่อแยกประเภทข้อมูลที่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะ นำส่งไปเก็บรักษา ณ หอจดหมายเหตุแห่งชาติ (เอกสารประวัติศาสตร์ตามมาตรา ๒๖)			
๑๓. จัดพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาสำหรับข้อมูลส่วนบุคคล ตามมาตรา ๒๓ (๓) และตรวจสอบแก้ไขให้ถูกต้องอยู่เสมอ			
๑๔. จัดทำบัญชีแสดงการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล และจัดเก็บให้เป็นระบบกำกับไว้กับข้อมูลข่าวสารนั้น (มาตรา ๒๔)			
๑๕. การใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดเก็บ จัดระบบแยกประเภท ข้อมูลข่าวสารและจัดทำวรรณคดีเพื่อการค้นคว้า			
๑๖. การเชื่อมโยงระบบข้อมูลข่าวสารกับฐานข้อมูลของ หน่วยงานอื่น ๆ ภายในกระทรวง ภายในหน่วยงาน หรือ กับหน่วยงานอื่น ๆ			

การให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน

ประเด็น/กิจกรรม	จำนวน		ให้บริการ		ปฏิเสธการให้ข้อมูลเนื่องจากเป็นข้อมูลตาม พ.ร.บ. ๑๔, ๑๕		หมายเหตุ
	ราย	เรื่อง	ราย	เรื่อง	ราย	เรื่อง	
ประชาชนมาใช้บริการตรวจดู ค้นคว้าข้อมูลข่าวสาร ณ สถานที่ที่จัดไว้ให้บริการ							
ขอตรวจดู/ขอสำเนาข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๗							
ขอตรวจดู/ขอสำเนาข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๘							
ขอตรวจดู/ขอสำเนาข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๑							
การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการที่อาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของผู้อื่น หน่วยงานได้แจ้งให้ผู้ยื่นเสนอคำคัดค้านก่อน							
ขอตรวจดู/สำเนาข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๕							
ขอให้แก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือลบข้อมูลตามมาตรา ๒๕							
เปิดเผยโดยได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากเจ้าของข้อมูล (มาตรา ๒๔)							
เปิดเผยข้อมูลตามมาตรา ๒๔ (๑)-(๔) (ไม่ต้องได้รับความยินยอม)							
เปิดเผยโดยแจ้งให้เจ้าของข้อมูลทราบกรณีการจัดส่งข้อมูลข่าวสาร เป็นผลให้บุคคลทั่วไปทราบข้อมูลข่าวสาร (ม.๒๓)							

การประชาสัมพันธ์

มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบว่าได้จัดให้มีการให้บริการข้อมูลข่าวสารตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารฯ โดยสื่อ/วิธีการต่าง ๆ			
สื่อ / วิธีการ	จำนวน (ฉบับ/ครั้ง/เรื่อง)	สื่อ / วิธีการ	จำนวน (ฉบับ/ครั้ง/เรื่อง)
จัดพิมพ์ พ.ร.บ. เผยแพร่แจกจ่าย		รายการวิทยุ	
โปสเตอร์		สโปดโทรทัศน์	
แผ่นป้าย (Cut out)		รายการโทรทัศน์	
แผ่นผ้า		ประชาสัมพันธ์ใน น.ส.พ.	
ใบปลิว		บทความใน น.ส.พ.	
แผ่นพับ		วารสาร/จดหมายข่าว/สิ่งพิมพ์	
สโปดวิทยุ		อื่น ๆ (ระบุ).....	

ความต้องการการสนับสนุนจากคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

ปัญหาอุปสรรคของหน่วยงานในการดำเนินการ

ข้อเสนอแนะของหน่วยงาน

ลงชื่อ.....ผู้รายงาน
(.....)

ตำแหน่ง.....

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ โทร. ๒๘๑-๘๕๕๒-๓
ที่ นร ๑๓๑๑/๑๐๑๑๗ วันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

เรื่อง การติดตามผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ของหน่วยงานของรัฐ

เรียน รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์)
ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๐ ได้กำหนดภารกิจให้หน่วยงานของรัฐให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารต่อประชาชนหลายประการตามลักษณะข้อมูลข่าวสาร และวิธีการเผยแพร่ หรือเปิดเผยตามที่กฎหมายกำหนด

๑.๒ นายกรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบตามข้อเสนอของรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์) ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ให้หน่วยงานของรัฐแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานด้านข้อมูลข่าวสารของราชการในระดับรองปลัดกระทรวงและรองอธิบดีหรือเทียบเท่า เพื่อดูแลและรับผิดชอบการให้บริการประชาชนในเรื่องข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานให้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ (เอกสาร ๑)

๑.๓ คณะรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๑ เห็นชอบแนวทางดำเนินการตามข้อเสนอของรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์) เพื่อให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติ ๓ ประการคือ

(๑) ให้กระทรวง ทบวง กรม ถือเป็นนโยบายสำคัญ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒-๒๕๕๓ ที่จะต้องเร่งรัดปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดผลอย่างจริงจัง โดยจะต้องให้มีโครงการประชุมสัมมนา หรือฝึกอบรม เพื่อให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฉบับนี้อย่างจริงจัง และต่อเนื่อง

(๒) ให้แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นการเฉพาะ หรืออาจแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการประจำหน่วยงานเพื่อบริหารงานหรือกำกับดูแลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฯ ของหน่วยงาน หรือส่วนราชการในสังกัด ให้สามารถจัดวางระบบการเปิดเผย

ข้อมูลข่าวสารของราชการให้เป็นรูปธรรมได้ชัดเจนภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๒

(๓) ให้กระทรวง ทบวง จัดเลือกส่วนราชการ หรือรัฐวิสาหกิจในสังกัดอย่างน้อย ๑ แห่ง เพื่อเป็นหน่วยงานตัวอย่างในการปฏิบัติหน้าที่ให้บริการข้อมูลข่าวสารต่อประชาชน ตามพระราชบัญญัติฯ โดยจะต้องจัดทำใหสำเร็จเป็นรูปธรรมภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๒ (เอกสาร ๒)

๑.๔ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้พิจารณาในการประชุมเมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๔๒ และได้มีมติเห็นชอบแนวทางและวิธีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฯ ของหน่วยงานของรัฐ ดังนี้

(๑) การใช้กลไกที่เกี่ยวข้อง คือ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการหรือตั้งคณะกรรมการขึ้นมาเป็นการเฉพาะเพื่อดำเนินการติดตามและประเมินผลโดยยึดแนวทางตามมติคณะรัฐมนตรีและหนังสือสั่งการสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นกรอบในการดำเนินการ

(๒) กำหนดกรอบแนวทาง ขั้นตอน ตามแนวทางในคู่มือปฏิบัติงานที่จะได้กำหนดให้ปฏิบัติ

(๓) กำหนดให้ผู้แทนคณะกรรมการผู้รับผิดชอบของหน่วยงาน รายงานผลการปฏิบัติตามแบบฟอร์มที่จะได้กำหนดต่อไป ทุกระยะ ๓ หรือ ๖ เดือน

(๔) ขอความร่วมมือจากผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี และทุกกระทรวง ตลอดจนผู้ตรวจราชการกรมการปกครองซึ่งกำกับดูแลราชการส่วนท้องถิ่น ในการตรวจติดตามประเมินผลโดยมีแบบฟอร์มตามที่จะได้กำหนดขึ้น

(๕) ขอความร่วมมือให้มีการประเมินผลโดยที่ปรึกษาหรือบุคคลภายนอก เช่น สถาบันการศึกษาหรือองค์กรภาคเอกชน (NGOs) (เอกสาร ๓)

๒. ข้อพิจารณา

๒.๑ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้พิจารณาเห็นว่า การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฯ โดยหน่วยงานของรัฐมีความสำคัญอย่างยิ่งในการให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน ทั้งในด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายและเป็นการรับรองสิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารราชการของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นการตอบสนองเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติฯ ที่เป็นการสนับสนุนให้ประชาชนสามารถใช้สิทธิทางการเมืองในการแสดงความคิดเห็นต่อนโยบายและการดำเนินงานของรัฐ นอกจากนี้ยังเป็นกลไกสำคัญที่จะนำไปสู่กระบวนการสร้างความโปร่งใสของรัฐและนโยบายปฏิรูปการเมือง จึงเห็นควรกำหนดวิธีติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฯ โดยหน่วยงานของรัฐ ดังนี้

(๑) ให้มีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๑ และหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรีที่ นร ๑๓๑๑/๕๒๘๘ ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๑ โดยให้รายงานผลการติดตามให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการทราบ ปีละ ๒ ครั้ง ภายในเดือนเมษายนและตุลาคม

(๒) ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นหน่วยงานหลักในการเร่งรัดและติดตามประเมินผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฯ ของหน่วยงานของรัฐ โดยให้กำหนดเป็นประเด็นการตรวจราชการในแผนการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี

(๓) ให้กระทรวง ทบวง กรม ถือเป็นนโยบายสำคัญในการเร่งรัด และติดตามประเมินผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฯ ของหน่วยงานในสังกัด โดยให้พิจารณาอบหมายผู้ตรวจราชการของส่วนราชการระดับกระทรวง และผู้ตรวจราชการของส่วนราชการระดับกรมเป็นผู้รับผิดชอบ

(๔) ให้ผู้ตรวจราชการกรมการปกครองเป็นผู้รับผิดชอบการติดตามประเมินผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฯ ของหน่วยงานในราชการบริหารส่วนท้องถิ่น

๒.๒ ขอความร่วมมือให้กระทรวง ทบวง กรม โดยเจ้าหน้าที่หรือคณะกรรมการผู้รับผิดชอบการปฏิบัติพระราชบัญญัติฯ ประจำหน่วยงาน รายงานผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฯ ให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการทราบโดยใช้แบบรายงานตามที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีกำหนด (เอกสาร ๔) ซึ่งได้นำแบบรายงานนี้ไปทดลองให้ผู้เข้ารับการอบรมในโครงการอบรมสัมมนาที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการดำเนินการที่จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชลบุรี จังหวัดอุบลราชธานี และจังหวัดสุโขทัย ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เห็นว่าแบบรายงานมีเนื้อหาที่สามารถทำความเข้าใจได้ในระดับปานกลางถึงระดับดีมาก รวมทั้งสามารถใช้ติดตามประเมินผลและใช้เป็นรายการตรวจสอบ (Check list) ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฯ ได้เป็นอย่างดี (เอกสาร ๕)

๒.๓ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้ขอความเห็นจากผู้แทนกระทรวงมหาดไทยในคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งเห็นชอบด้วยกับแนวทางตาม that สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเสนอ และมีความเห็นเพิ่มเติมว่าเมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว ควรจะได้จัดให้มีการสัมมนาผู้ตรวจราชการกระทรวง เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการเรื่องนี้โดยกระทรวงมหาดไทยพร้อมที่จะให้ความร่วมมือในการจัดสัมมนาและติดตามประเมินผลตามแนวทางที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะได้นำเสนอ คณะรัฐมนตรีครั้งนี้ และได้ประสานงานเบื้องต้นกับกรมการปกครองแล้วไม่ขัดข้องและยินดีให้

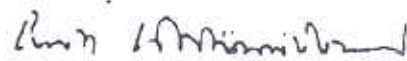
ความร่วมมือในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติของหน่วยงานท้องถิ่นด้วยเช่นกัน

๒.๔ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้นำแนวทางการดำเนินงาน พร้อมทั้งแบบรายงานการติดตามประเมินผลเสนอคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการในการประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๔๒ เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๔๒ ซึ่งที่ประชุมได้ให้ความเห็นชอบแล้ว

๓. ข้อเสนอ

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี พิจารณาแล้วเห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบมาตรการตาม ข้อ ๒.๑ และให้กระทรวง ทบวง กรม จังหวัด รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐและหน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยราชการบริหารส่วนท้องถิ่นให้ความร่วมมือในการรายงานผลการปฏิบัติให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการทราบตามข้อ ๒.๒

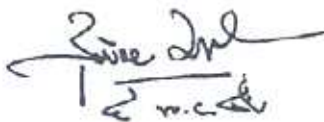
จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาตามข้อ ๓ หากเห็นชอบด้วย สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจักได้ส่งเรื่องให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

(นางผณิต นิติตันท์ประภาศ)

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

เนียรอบกมลชัย

๑๔ ม.ค. ๕๕

(คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์)

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๑๘๔

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กท ๑๐๓๐๐

๒ ธันวาคม ๒๕๔๒

เรื่อง การติดตามผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๑๙ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๔๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๑๓๑๑/๑๐๖๓๔

ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๒

ตามที่ได้ยื่นยันมติคณะรัฐมนตรีเห็นชอบแนวทางการดำเนินการเพื่อให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ตามที่รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์) ประธานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเสนอ มาเพื่อทราบ ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้ขอให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบแนวทางการกำหนดวิธีติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติ ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมา ด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ เห็นชอบตามที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิชณุ เครืองาม)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักบริหารการประชุมคณะรัฐมนตรี

โทร. ๒๘๐๐๓๑๙

โทรสาร ๒๘๑๐๖๒๗

ที่ นร ๐๒๐๕/๑๖๘๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กท ๑๐๓๐๐

๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓

เรื่อง รายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

เรียน รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์) ประธานกรรมการ
ข้อมูลข่าวสารของราชการ

อ้างถึง หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๑๓๑๑/๙๙ ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๔๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือสำนักงบประมาณ ด่วนมาก ที่ นร ๐๔๐๓/๗๔๒๒ ลงวันที่ ๒๔
มกราคม ๒๕๔๓

๒. สำเนาหนังสือสำนักงาน ก.พ. ด่วนมาก ที่ นร ๐๗๐๓/๑๒๒ ลงวันที่ ๓๑
มกราคม ๒๕๔๓

ตามที่ได้ขอให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราช
บัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๒ และพิจารณาให้หน่วยงานของ
รัฐถือปฏิบัติตามแนวทางข้อเสนอของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ รวม ๕ ข้อ ความ
ละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงบประมาณ และสำนักงาน ก.พ. ได้เสนอความเห็นมา เพื่อประกอบการพิจารณาของ
คณะรัฐมนตรีด้วยความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษา เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ ลงมติทราบรายงานเกี่ยว
กับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๒ และ
เห็นชอบให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติตามแนวทางข้อเสนอของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของ
ราชการทั้ง ๕ ข้อ โดยในข้อ ๒ ให้ตัดข้อความว่า “ตามที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
ได้ให้ความเห็นชอบ” ออก

จึงเรียนยืนยันมา ได้แจ้งให้กระทรวง ทบวง กรม ทราบและถือปฏิบัติต่อไปด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิษณุ เครืองาม)

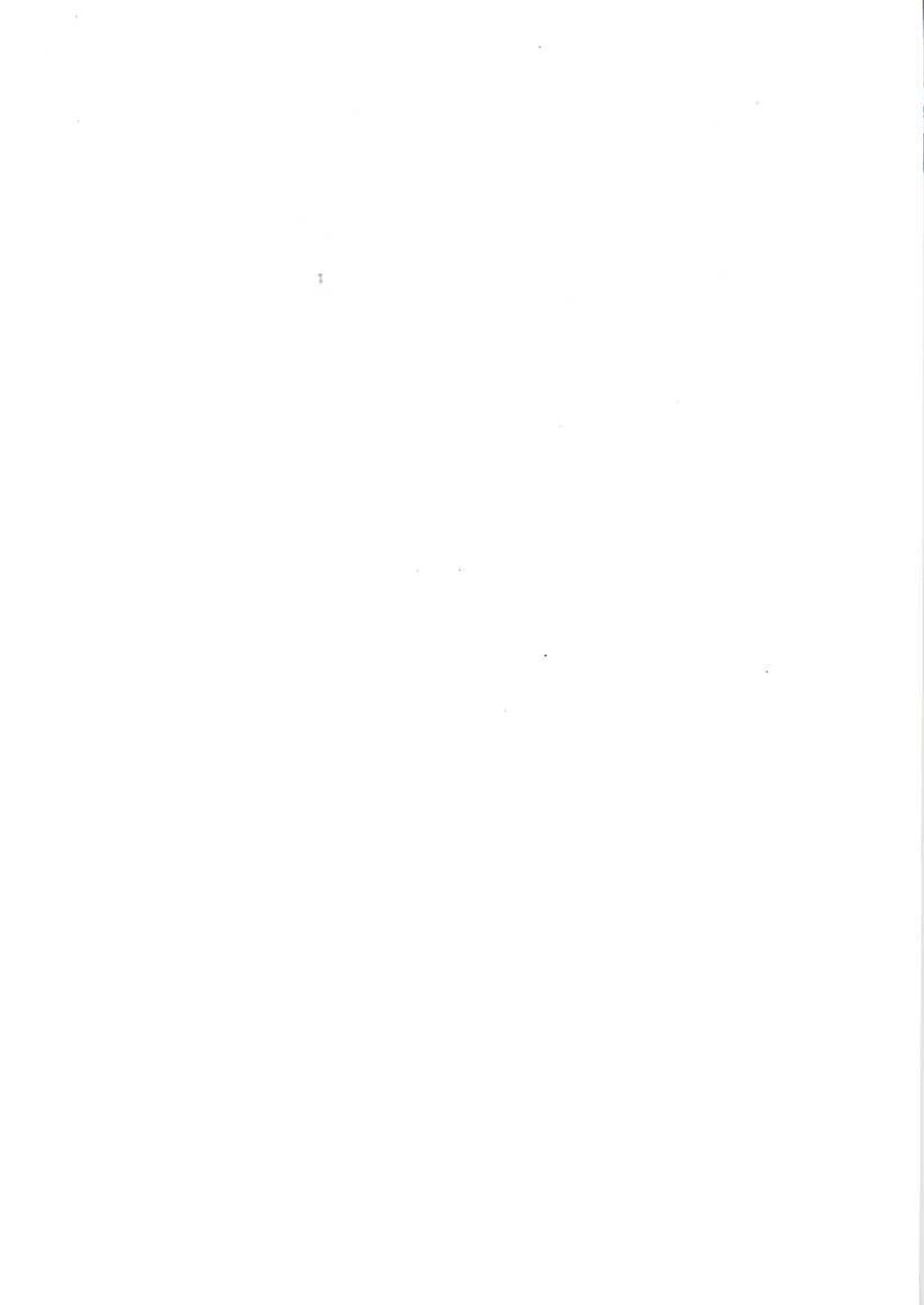
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักบริหารการประชุมคณะรัฐมนตรี

โทร. ๒๘๐๐๓๙๑

โทรสาร ๒๘๑๐๖๒๗

รายงานสรุป
การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร
ของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๒

รายงานสรุป การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร ของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๒

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ตามมาตรา ๒๘ ในการสอดส่องดูแลให้คำแนะนำและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานของรัฐในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฯ การเสนอแนะในการตราพระราชกฤษฎีกาและการออกกฎกระทรวง หรือกฎระเบียบของคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติฯ การพิจารณาให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนของบุคคลแก่กล่าวโทษหน่วยงานของรัฐว่าไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฯ และการพิจารณาส่งคำอุทธรณ์ให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแต่ละสาขา โดยให้คณะกรรมการฯ จัดทำรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้เสนอคณะรัฐมนตรีเป็นครั้งคราวตามความเหมาะสมแต่อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงได้จัดทำรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อรายงานให้คณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ ดังนี้

๑. การดำเนินงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

ในปี พ.ศ. ๒๕๔๒ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งมีหน้าที่สำคัญตามมาตรา ๒๘ ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ หลายประการ ได้ปฏิบัติหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำพิจารณาเรื่องร้องเรียน และการเสนอแนะในการตราพระราชกฤษฎีกาและการออกกฎกระทรวง รวมตลอดถึงการสอดส่องดูแลให้หน่วยงานของรัฐ ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฯ อย่างจริงจัง ทั้งนี้ การปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติฯ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยหน่วยงานของรัฐ มีจุดเริ่มต้นที่สำคัญจากมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๑ ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐในระดับกระทรวง ทบวง กรม ถือเป็นนโยบายสำคัญในปีงบประมาณ ๒๕๔๒-๒๕๔๓ ที่จะต้องเร่งรัดการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดผลอย่างจริงจัง โดยจะต้องจัดให้มีโครงการประชุม สัมมนา หรือฝึกอบรม เพื่อให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานมีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฯ อย่างต่อเนื่อง รวมถึงการให้แต่งตั้งผู้รับผิดชอบการปฏิบัติในหน่วยงานให้ชัดเจน และเร่งรัดพัฒนาให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานให้เป็นไปโดยมีประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับของประชาชน มติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวได้ส่งผลให้หน่วยงานของรัฐเร่งสร้างความรู้ความเข้าใจกับเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานอย่าง

กว้างขวาง เพื่อเป็นจุดเริ่มต้นของการปฏิบัติโดยครบถ้วน ถูกต้องตามกฎหมาย การดำเนินงานในปี ๒๕๔๒ ในภาพรวมจึงถือเป็นปีแห่งการขยายฐานการรับรู้กฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการทั้งในภาครัฐและประชาชน ซึ่งสามารถสรุปผลการดำเนินงานได้ดังนี้

๑.๑ การกำหนดแนวทางในการดำเนินการสำหรับหน่วยงานของรัฐ ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

จากการติดตามผลการดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๑ และการดำเนินงานทั่วไปในภาพรวมแล้ว พบว่าภายหลังที่มีคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารออกไปแล้ว หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องหลายแห่งมิได้เร่งรัดดำเนินการตามคำวินิจฉัยในเวลาอันควร และยังมีปัญหากรณีหน่วยงานของรัฐบางแห่งมิได้เร่งรัดดำเนินการตามความเห็นของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการและการให้ข้อเท็จจริงแก่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเพื่อเสนอคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการประกอบการพิจารณาให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนหรือเสนอคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ สาขาต่าง ๆ ประกอบการพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งของหน่วยงานของรัฐ เป็นเหตุให้การบังคับใช้กฎหมายไม่บรรลุผลดีเท่าที่ควร ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อสิทธิการรับรู้ข่าวสารของประชาชน ที่ถือเป็นหัวใจสำคัญของการรักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติฯ นี้ได้ เพื่อเป็นการป้องกันรักษาสิทธิของประชาชนไม่ให้ถูกกระทบ และให้หน่วยงานต่าง ๆ ได้ยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติเป็นแบบแผนเดียวกัน คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จึงได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการสำหรับหน่วยงานของรัฐเพื่อถือปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๒ เห็นชอบเพื่อให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติดังนี้

(๑) เมื่อคณะกรรมการฯ ซึ่งมีอำนาจตามมาตรา ๒๔ ได้สอดส่องดูแล พบปัญหาในทางปฏิบัติและให้คำปรึกษา แนะนำ หรือให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนต่อเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานของรัฐแล้ว ต้องถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด โดยเร่งรัดดำเนินการเป็นกรณีด่วนที่สุด

(๒) เมื่อสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (สขร.) ขอความร่วมมือให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่งให้ความสำคัญและให้ความร่วมมือ ในการเร่งรัดจัดส่งเอกสาร หรือให้ข้อเท็จจริง

(๓) เมื่อมีคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ และแจ้งให้หน่วยงานของรัฐทราบแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติตามคำวินิจฉัยโดยเคร่งครัดภายใน ๗ วันนับแต่วันที่ได้รับทราบ

(๔) หากหน่วยงานของรัฐมีปัญหอุปสรรคในการปฏิบัติตามความเห็นของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร หรือการให้ความร่วมมือกับสำนักงานฯ หรือ การปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ให้แจ้งเหตุผลต่อสำนักงานฯ โดยเร็ว หากไม่ปฏิบัติตามและไม่มีเหตุผลที่สมควรให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาลงโทษทางวินัยทุกกรณี

๑.๒ การพิจารณาเรื่องร้องเรียน

มีเรื่องร้องเรียนมายังสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (ณ สิ้นเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๒) รวม ๑๑๓ เรื่อง ยุติแล้ว ๘๐ เรื่อง อยู่ระหว่างการดำเนินการของสำนักงานฯ ๓๓ เรื่อง ทั้งนี้ เรื่องที่ร้องเรียนมักจะเป็นเรื่องที่มีปัญหาในการปฏิบัติ เช่น มีความไม่ชัดเจนในแนวทางปฏิบัติ ยากต่อการตัดสินใจของหน่วยงานของรัฐว่าจะจัดหาให้ประชาชนผู้ร้องขอได้อย่างไรหรือไม่ โดยเรื่องร้องเรียนทั้งหมดร้อยละ ๘๘ เป็นการร้องเรียนเกี่ยวกับการที่หน่วยงานของรัฐไม่อำนวยความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของประชาชน และการไม่จัดหาข้อมูลให้ตามที่ร้องขอ และร้อยละ ๑๒ เป็นการร้องขอความเป็นธรรม ซึ่งเป็นการร้องเรียนที่ไม่เข้าข่ายของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ

หน่วยงานของรัฐที่ถูกร้องเรียนมากที่สุด สามอันดับแรก คือ หน่วยงานราชการในส่วนภูมิภาค จำนวนร้อยละ ๒๔ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นหน่วยงานสังกัดกระทรวงมหาดไทย และกระทรวงศึกษาธิการ รองลงมาได้แก่หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นจำนวนร้อยละ ๑๗ ซึ่งได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล และสุขาภิบาล และทบวงมหาวิทยาลัยจำนวนร้อยละ ๑๗

๑.๓ การตราพระราชกฤษฎีกาและการออกกฎกระทรวง ในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ คณะกรรมการฯ ได้ออกประกาศระเบียบและกฎกระทรวงตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ จำนวน ๔ ฉบับ คือ

(๑) กฎกระทรวงฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๕๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อกำหนดระดับเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจสั่งให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๒๐ (๒) ซึ่งจะทำให้เกิดความชัดเจนในเรื่องของผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕

(๒) ประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร เรื่อง การเรียกค่าธรรมเนียมการขอสำเนาหรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารของราชการ ตามที่กำหนดในมาตรา ๘ วรรคสาม เพื่อให้การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมดังกล่าวเป็นไปด้วยความเหมาะสมและเป็นแนวทางเดียวกัน

(๓) ระเบียบคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการว่าด้วยอำนาจหน้าที่วิธีพิจารณาและองค์คณะในการพิจารณาและวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูล

ข่าวสาร พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งเป็นการดำเนินการตามมาตรา ๓๘

(๔) ร่างระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. (อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการฯ เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบต่อไป) ระเบียบดังกล่าวจะช่วยให้การพิจารณาตัดสินใจของหน่วยงานของรัฐในการเปิดเผยหรือไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนทำได้โดยมีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนและง่ายต่อการตัดสินใจมากขึ้น ตามมาตรา ๑๖

๒. การดำเนินงานคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

๒.๑ คณะกรรมการวินิจฉัยฯ ซึ่งแต่งตั้งโดยคณะรัฐมนตรีมีทั้งหมดจำนวน ๕ คณะ ได้แก่ คณะกรรมการวินิจฉัยฯ ด้านต่างประเทศและความมั่นคงของประเทศ คณะกรรมการวินิจฉัยฯ ด้านเศรษฐกิจและการคลังของประเทศ คณะกรรมการวินิจฉัยฯ ด้านสังคมการบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับกฎหมาย คณะกรรมการวินิจฉัยฯ ด้านการแพทย์และสาธารณสุข และคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี อุตสาหกรรมและการเกษตร แต่ในทางปฏิบัติมีเพียง ๒ คณะที่มีเรื่องอุทธรณ์นำเสนอเพื่อวินิจฉัย คือ คณะกรรมการวินิจฉัยฯ สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินฯ และคณะกรรมการวินิจฉัยฯ สาขาเศรษฐกิจและการคลังของประเทศ และเนื่องจากการพิจารณาเพื่อวินิจฉัยเรื่องอุทธรณ์แต่ละเรื่องมีข้อมูลจำนวนมากตลอดจนต้องรับฟังข้อเท็จจริงจากผู้ที่เกี่ยวข้องด้วยทำให้คณะกรรมการวินิจฉัยฯ ต้องมีภารกิจในการพิจารณามากดังนั้นคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จึงได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารด้านสังคมการบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับกฎหมายเพิ่มเติมจำนวน ๔ คน และคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารด้านเศรษฐกิจและการคลังของประเทศเพิ่มเติมจำนวน ๔ คน โดยคณะกรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติมนี้ได้คัดเลือกจากคณะกรรมการวินิจฉัยฯ อีก ๓ สาขา ที่ยังมีภารกิจไม่มากนัก ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๔๒ ทั้งนี้มีเรื่องอุทธรณ์มายังสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร (ณ สิ้นเดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๒) รวม ๗๘ เรื่อง ในจำนวนนี้ จำนวนร้อยละ ๘๐ เป็นเรื่องเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดิน และจำนวนร้อยละ ๑๐ เป็นเรื่องเกี่ยวกับเศรษฐกิจ หน่วยงานของรัฐที่ถูกอุทธรณ์มากที่สุดสามอันดับแรก คือ หน่วยงานในสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี จำนวนร้อยละ ๒๔ ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ รองลงมาคือหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น จำนวนร้อยละ ๒๐ และหน่วยงานอิสระ จำนวนร้อยละ ๒๐ ได้แก่ ธนาคารแห่งประเทศไทย องค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน

๒.๒ เรื่องอุทธรณ์ทั้งหมดจำนวน ๗๘ เรื่อง ได้มีการนำเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ แล้วจำนวน ๕๗ เรื่อง แยกเป็นเรื่องที่เข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินฯ จำนวน ๔๔ เรื่อง และคณะกรรมการวินิจฉัยข้อมูลข่าวสารสาขาเศรษฐกิจและการคลังของประเทศ จำนวน ๘ เรื่อง โดยเรื่องอุทธรณ์ที่นำเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ นี้ จำนวนร้อยละ ๕๖ เป็นการอุทธรณ์เกี่ยวกับการขอข้อมูลผลการสอบสวนทางวินัย ร้อยละ ๒๓ เป็นการขอข้อมูลในเรื่องที่อยู่ในความสนใจของประชาชนในขณะนั้น ๆ เช่น ผลการสอบสวนการทุจริตในการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุข การประมูลซื้อขายสินทรัพย์ของ ปรส. เป็นต้น ร้อยละ ๒๑ เป็นการขอข้อมูลอื่น ๆ เช่น สัญญาสัมปทาน และรายงานการประชุม ฯลฯ โดยเรื่องอุทธรณ์ที่เข้าสู่คณะกรรมการวินิจฉัยฯ ทั้ง ๕๗ เรื่อง คณะกรรมการฯ ได้ดำเนินการพิจารณาวินิจฉัยแล้ว ๓๔ เรื่อง มีมติยุติเรื่อง ๖ เรื่อง เนื่องจากผู้ร้องได้ขอถอนเรื่องหรือนำเรื่องส่งฟ้องศาลแล้ว และอยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ จำนวน ๑๓ เรื่อง สำหรับเรื่องอุทธรณ์อีกจำนวน ๒๑ เรื่อง ขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการเกี่ยวกับเอกสาร และการเตรียมข้อเท็จจริงต่าง ๆ ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งทำหน้าที่เนรจ่ายเลขานุการก่อนนำเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ

๒.๓ กรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ซึ่งเป็นกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งโดยคณะรัฐมนตรีได้ปฏิบัติงานด้วยความเสียสละตั้งใจเป็นอย่างยิ่ง แม้จะไม่ได้รับค่าตอบแทนหรือได้รับค่าตอบแทนเป็นค่าเบี้ยประชุมในอัตราที่ต่ำเมื่อเทียบกับความรับผิดชอบก็ตามเพราะการพิจารณาวินิจฉัยต้องดำเนินการโดยบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถสูง และต้องทำด้วยความระมัดระวังเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นองค์กรที่ทำหน้าที่เป็นเสมือนองค์กรตุลาการ คำวินิจฉัยมีผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะและประโยชน์ได้เสียของบุคคลต่าง ๆ มาก

๒.๔ ผลการวินิจฉัย เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย ที่เน้น “การเปิดเผยเป็นหลักปกปิดเป็นข้อยกเว้น” ตลอดจนวิสัยทัศน์ของรัฐบาลที่ว่า “รัฐรู้อะไร ประชาชนรู้สิ่งนั้น” เป็นอย่างดี กล่าวคือ เรื่องอุทธรณ์ที่มีคำวินิจฉัยแล้วจำนวน ๓๔ เรื่อง ได้มีข้อวินิจฉัยให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่มีผู้ร้องอุทธรณ์จำนวน ๓๔ เรื่อง คิดเป็นประมาณร้อยละ ๘๐ ของเรื่องที่มีคำวินิจฉัยแล้วทั้งหมด เนื่องจากเหตุผลการปฏิเสธไม่เปิดเผยข้อมูลของหน่วยงานของรัฐส่วนใหญ่ เป็นการปฏิเสธที่ไม่เข้าลักษณะของข้อยกเว้นของกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ และในบางครั้งคณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาแล้วพบว่าเหตุผลของหน่วยงานของรัฐที่ว่า การเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวจะก่อให้เกิดผลกระทบหรือความเสียหายต่อบุคคลอื่นหรือประเทศชาติโดยส่วนรวมนั้นไม่มีเหตุผลที่น่าเชื่อพอ

ทั้งนี้ อาจเนื่องจากหน่วยงานของรัฐยังไม่เข้าใจกฎหมายข้อมูลข่าวสาร อย่างชัดเจนเพียงพอ อีกทั้งเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ยังอาจยึดติดกับความคิดเดิม ๆ ที่ว่าข้อมูลข่าวสารของราชการไม่จำเป็นที่ต้องให้ประชาชนได้รู้ หรือการเปิดเผยข้อมูลจะเป็นความเสี่ยงต่อตำแหน่งหน้าที่การงานของตน

๒.๕ ในการดำเนินงานของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ที่ผ่านมา มีกรณีศึกษาที่สำคัญที่เป็นเรื่องที่มีปัญหาในการปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ และเป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจของประชาชนอย่างมาก ๓ กรณี ดังนี้

กรณีที่ ๑ กรณีอุทธรณ์ของผู้ปกครองที่ขอให้เปิดเผยคะแนนและกระดาษคำตอบของนักเรียนที่สอบเข้าโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กรณีนี้ข้อมูลที่ขอให้เปิดเผยเป็นเรื่องที่สถาบันการศึกษาต่าง ๆ ไม่เคยมีการเปิดเผยมาก่อน และคณะกรรมการได้มีคำวินิจฉัยให้โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เปิดเผยข้อมูลให้แก่ผู้ปกครองนักเรียนตามที่ร้องขอ ซึ่งในการปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ นั้น โรงเรียนสาธิตฯ ได้พยายามตีความมติของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ จึงเปิดเผยข้อมูลในลักษณะที่จำกัดและสร้างเงื่อนไขจนเป็นเหตุให้มีการร้องเรียนเพิ่มเติมเข้ามาสู่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารและคณะกรรมการวินิจฉัยฯ อีกโดยไม่จำเป็น กรณีดังกล่าวสะท้อนให้เห็นปัญหา ๒ ประการคือ

(๑) หน่วยงานของรัฐยังไม่พร้อมที่จะให้มีการเปิดเผยข้อมูลต่อประชาชนซึ่งเป็นสิทธิและเจตนารมณ์ตามรัฐธรรมนูญ กรณีนี้จึงเป็นบทเรียนสำคัญของการทำงานของหน่วยงานของรัฐที่จะต้องเรียนรู้การปฏิบัติงานตามข้อบัญญัติของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการให้ถูกต้องครบถ้วนและต้องตระหนักถึงความสำคัญของการดำเนินงานที่ต้องเป็นไปอย่างโปร่งใสพร้อมที่จะให้ประชาชนตรวจสอบได้ตลอดเวลา

(๒) เนื่องจากมติของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ในเรื่องดังกล่าว จะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงแนวทางปฏิบัติงานและบรรทัดฐานในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลคะแนนและกระดาษคำตอบการสอบแข่งขันของสถาบันการศึกษานั้นๆ ในอนาคต ดังนั้น การพิจารณาวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ จึงจำเป็นที่จะต้องมีความละเอียดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเพียงพอ เพื่อให้สามารถพิจารณาและมีข้อวินิจฉัยที่ชัดเจน เพื่อให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติ

กรณีที่ ๒ กรณีเปิดเผยข้อมูลการสอบสวนของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ (ป.ป.ป.) เกี่ยวกับการทุจริตการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ในกระทรวงสาธารณสุข มติของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ กำหนดให้ ป.ป.ป. เปิดเผยข้อมูลแก่ผู้ขอทั้งหมด นั้นได้มีคำวินิจฉัยชี้แจงถึงความเหมาะสมและผลกระทบที่มีต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องมาก โดยเฉพาะพยานบุคคลที่คณะกรรมการ ป.ป.ป. ได้กล่าวอ้างถึงในผลการสอบสวน รวมทั้งความขัดแย้งระหว่าง

กฎหมาย ๒ ฉบับ คือ กฎหมายของ ป.ป.ป. และกฎหมายข้อมูลข่าวสาร ปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นมีประเด็นที่ต้องพิจารณาเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาดังกล่าวขึ้นอีกในอนาคต กล่าวคือ

(๑) สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการซึ่งทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ต้องมีการประสานและหารือกันอย่างใกล้ชิดกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับลักษณะของข้อมูลและผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูล เพื่อสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะได้ประมวลข้อเท็จจริงและความเห็นเสนอคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาได้อย่างรอบด้านและครบถ้วน

(๒) การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต้องมีรายละเอียดและขั้นตอนที่ชัดเจนมากขึ้น เพื่อให้คณะกรรมการสามารถพิจารณาเรื่องได้รอบคอบและถี่ถ้วน โดยเฉพาะในส่วน of ข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาจำเป็นต้องมีมากพอ และมีกระบวนการพิจารณาเรื่องที่จะมีผลกระทบต่อบุคคลอื่นอย่างชัดเจนเพื่อป้องกันความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้น

กรณีที่ ๓ กรณีการให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสำเนาสัญญาซื้อขายสินค้าเชื่อธุรกิจที่ทำขึ้น ระหว่างองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ปรส.) กับบริษัท โกลด์แมนซาคส์ (เอเซีย) จำกัด ตามคำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารด้านเศรษฐกิจและการคลังของประเทศ แต่ ปรส. ยังคงมิได้ดำเนินการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยอ้างถึงสัญญาที่ทำไว้กับบริษัท โกลด์แมนซาคส์ (เอเซีย) จำกัด ว่าการเปิดเผยจะต้องได้รับความยินยอมจากคู่สัญญาก่อน ในกรณีนี้จึงมีประเด็นที่ต้องพิจารณาดำเนินการต่อไป คือ

(๑) การหามาตรการในการบังคับการให้หน่วยงานของรัฐปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

(๒) การให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาทบทวนแนวทางการจัดทำสัญญาต่างๆ เพื่อให้สามารถเปิดเผยให้สาธารณชนทราบเป็นการแสดงถึงความมีประสิทธิภาพและความโปร่งใสของการดำเนินการ

(๓) ระบบข้อมูลและการวิเคราะห์ของเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการต้องละเอียดรอบคอบถูกต้อง และมีความชัดเจนเพียงพอสำหรับประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัย ดังนั้นการพัฒนาเจ้าหน้าที่ของสำนักงานฯ ให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการจึงเป็นสิ่งจำเป็นเร่งด่วนเพื่อให้มีความสามารถที่จะสนับสนุนการทำงานของคณะกรรมการวินิจฉัยได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๓. การดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร ภายใต้ แนวนโยบายของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

๓.๑ การสัมมนาและฝึกอบรม สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้มีการประสานกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งในภาครัฐและเอกชนเพื่อจัดให้มีโครงการสัมมนาและฝึกอบรมเพื่อเผยแพร่ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยจัดให้มีการดำเนินการในโครงการต่างๆ คือ โครงการประชุมชี้แจง การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฯ ต่อผู้นำท้องถิ่น โครงการสัมมนานุเคราะห์ในหน่วยงานของรัฐ โครงการฝึกอบรมนิติกรประจำหน่วยงานของรัฐ โครงการสัมมนาในส่วนภูมิภาคสำหรับผู้บริหารและผู้บริหาร และโครงการพัฒนานุเคราะห์ของสำนักงาน นอกจากนี้ยังจัดหาวิทยากรไปบรรยายให้ความรู้แก่หน่วยงานของรัฐที่ขอความร่วมมือมาด้วย

๓.๒ การประชาสัมพันธ์ ได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ให้ประชาชนมองเห็นประโยชน์ของกฎหมาย ส่งเสริมให้ประชาชนใช้สิทธิการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการตามที่กำหนดในกฎหมายโดยสื่อมวลชนทุกแขนงทั้งทางหนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์ การจัดทำจดหมายข่าว แผ่นพับ โปสเตอร์และสติ๊กเกอร์แจกจ่ายประชาสัมพันธ์เป็นการทั่วไป

นอกจากนี้ ยังได้ร่วมมือกับองค์กรพัฒนาเอกชนต่างๆ เช่น สมาคมส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของประชาชนคณะกรรมการณรงค์เพื่อประชาธิปไตย และกลุ่มสมาคม ชมรมอาชีพต่างๆ ซึ่งเป็นองค์กรที่สามารถเชื่อมโยงไปสู่การใช้สิทธิของประชาชนได้ โดยได้มีการร่วมกันจัดสัมมนา อภิปรายและแลกเปลี่ยนความเห็นระหว่างกัน อันเป็นช่องทางที่สำคัญช่องทางหนึ่งในการสร้างเครือข่ายประชาสัมพันธ์สู่ภาคประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๓ การปฏิบัติงานด้านวิชาการ มีการดำเนินการเพื่อพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและการปฏิบัติตามกฎหมายฯ อย่างต่อเนื่อง เช่น การพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมตามพระราชบัญญัติฯ เพื่อให้มีแนวทางการดำเนินงาน การบริหารหลักสูตรเนื้อหา และวิธีการนำเสนอในการฝึกอบรมที่เป็นมาตรฐานสามารถขยายผลในการให้ความรู้อย่างต่อเนื่อง การศึกษาและจัดทำร่างกฎหมายที่ต้องออกตามพระราชบัญญัติฯ และการส่งกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เข้าร่วมประชุมสัมมนานานาชาติในต่างประเทศ เป็นต้น

๓.๔ การพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารในปี ๒๕๔๑ ได้ว่าจ้างศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC) จัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศปี ๒๕๔๒-๒๕๔๔ เพื่อสร้างระบบเทคโนโลยีสารสนเทศพื้นฐานให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารให้สามารถ

ให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเพื่อให้การดำเนินการตามแผนแม่บท ที่วางไว้เป็นรูปธรรมมากขึ้น ในปี ๒๕๔๒ จึงได้ว่าจ้างบริษัทที่ปรึกษามาออกแบบระบบ Website ระบบ Internet และ E-mail ระบบบริหารงานเอกสารด้วยคอมพิวเตอร์ และระบบประชาสัมพันธ์ผ่าน เครือข่ายการสอบถามข้อมูลทางโทรศัพท์อัตโนมัติ ซึ่งจะเริ่มนำมาใช้ได้ในปี ๒๕๔๓ ซึ่งจะทำให้การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการของบุคคลทั่วไปทำได้สะดวกรวดเร็วมากขึ้น

๓.๕ การติดตามผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ของหน่วยงานของรัฐ

จากการได้ติดตามผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการฯ ของ หน่วยงานของรัฐในปี ๒๕๔๒ ปรากฏว่ามีหน่วยงานในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และรัฐวิสาหกิจ ได้รายงานผลการปฏิบัติตามยังสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการแล้วจำนวน ๒๙๗ หน่วยงาน หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๕.๓๔ ของจำนวนหน่วยงานในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและรัฐวิสาหกิจ ซึ่งมีทั้งสิ้นรวม ๑,๑๗๒ แห่ง ซึ่งยังมีได้รวมหน่วยงานในส่วนท้องถิ่นอีก ๗,๖๐๓ แห่ง ที่ยังไม่มี รายงานผลความคืบหน้าของการดำเนินงานมาให้ทราบแต่อย่างใด โดยที่การปฏิบัติตามพระราช บัญญัติฯ นี้ หน่วยงานของรัฐมีความสำคัญอย่างยิ่งในการให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนทั้งใน ด้านของการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายและเป็นการรับรองสิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารราชการของ ประชาชนเฉพาะอย่างยิ่งเป็นการตอบสนองเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติฯ ที่สนับสนุนให้ ประชาชนสามารถใช้สิทธิทางการเมืองในการแสดงความคิดเห็นต่อนโยบายและการดำเนินงานของ รัฐนอกจากนี้ยังเป็นกลไกสำคัญที่จะนำไปสู่กระบวนการสร้างความโปร่งใสของรัฐและนโยบายปฏิรูป การเมือง คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จึงได้นำเสนอแนวทางและวิธีการติดตาม ประเมินผลและการกำหนดให้มีองค์กรช่วยสนับสนุนการติดตามประเมินผลการปฏิบัติตามพระราช บัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ ต่อคณะรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ เห็นชอบตามที่เสนอโดยให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติ ดังนี้

(๑) ให้กระทรวง ทบวง กรม มีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ และรายงานโดยคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการปีละ ๒ ครั้ง ภายในเดือนเมษายนและ ตุลาคมของทุกปี

(๒) ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นหน่วยงานหลักในการเร่งรัดและติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฯ ของหน่วยงานของรัฐ โดยให้กำหนดเป็นประเด็นการ ตรวจราชการในแผนการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี

(๓) ให้กระทรวง ทบวง กรม ถือเป็นนโยบายสำคัญในการเร่งรัด และติดตาม ประเมินผล

การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฯ ของหน่วยงานในสังกัด โดยให้พิจารณามอบหมายผู้ตรวจราชการ
ของส่วนราชการระดับกระทรวง และผู้ตรวจราชการของส่วนราชการระดับกรมเป็นผู้รับผิดชอบ

(๔) ให้ผู้ตรวจราชการกรมการปกครอง เป็นผู้รับผิดชอบการติดตามประเมินผลการ
ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฯ ของหน่วยงานในราชการบริหารส่วนท้องถิ่น

การติดตามและรายงานผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ
ดังกล่าว จะเป็นมาตรการสำคัญในการติดตาม และกำกับให้หน่วยงานของรัฐตรวจสอบและเร่งรัดการ
ปฏิบัติตามกฎหมายฉบับนี้ของหน่วยงาน เพื่อให้เกิดผลในการปฏิบัติ เพื่อให้บริการข้อมูลข่าวสาร
แก่ประชาชนสมตามเจตนารมณ์ของกฎหมายในการส่งเสริมสิทธิการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ
ของประชาชนอย่างเป็นรูปธรรมในที่สุด

๔. ปัญหาในการปฏิบัติงาน

จากการรวบรวมประเด็นปัญหาข้อซักถาม ความเห็นของคณะกรรมการฯ และข้อคิดเห็น
ของนักวิชาการรวมทั้งมุมมองของสื่อมวลชนที่สะท้อนออกมาในหน้าหนังสือพิมพ์หรือสื่อต่าง ๆ
สรุปเป็นภาพรวมปัญหาการปฏิบัติงานในปี พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ ดังนี้

๔.๑ ปัญหาการขาดความรู้ความเข้าใจในสาระสำคัญและแนวทางการใช้สิทธิตาม
พระราชบัญญัติ

(๑) ในส่วนของประชาชน ประชาชนส่วนใหญ่ ยังคงขาดความรู้ในสาระสำคัญของ
กฎหมายและแนวทางปฏิบัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความรู้ความเข้าใจในการใช้สิทธิและประโยชน์ของ
กฎหมาย ขั้นตอนการใช้สิทธิในการขอข้อมูลฯ ตลอดจนสิทธิของตนเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

(๒) ในส่วนของผู้บริหารในหน่วยงานของรัฐ ยังขาดความเข้าใจที่ชัดเจนในสาระสำคัญ
ของกฎหมายและแนวทางปฏิบัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาทางปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจในการ
เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ

(๓) ในส่วนของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐ มีปัญหาด้านทัศนคติที่ยังไม่
ตระหนักถึงความสำคัญ คิดว่าเป็นภาระไม่อยากปฏิบัติหรือให้บริการ บางกรณีขาดความเข้าใจ
กลัวผลกระทบที่เกิดจากการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจึงหลีกเลี่ยงการปฏิบัติที่ถูกต้องตามขั้นตอน
ของกฎหมายรวมทั้งขาดทักษะในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะในเรื่องกระบวนการและวิธีการใช้
ดุลพินิจตามกฎหมาย

๔.๒ ปัญหาการปฏิบัติในหน่วยงานของรัฐ

(๑) การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นภารกิจใหม่ที่หน่วยงาน

ต้องปฏิบัติโดยมีข้อจำกัดในเรื่องบุคลากรและงบประมาณจึงอาจจะคาดหวังเกี่ยวกับประสิทธิภาพของหน่วยงานในการปฏิบัติในระยะแรกได้ยาก

(๒) การมอบหมายเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในหลายหน่วยงานเป็นไปอย่างไม่เหมาะสมเช่น มอบให้บุคลากรที่ด้อยประสิทธิภาพ ขาดความรู้ ความเข้าใจหรือขาดความสนใจให้เป็นผู้ปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติ ทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุเจตนารมณ์ของกฎหมาย

(๓) การมอบหมายเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติมีความหลากหลาย เช่น การมอบหมายภารกิจแก่นิติกร เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ทำให้การปฏิบัติและการใช้ดุลพินิจมีพื้นฐานวิชาชีพที่แตกต่างกันและไม่มีมาตรฐาน

๔.๓ ปัญหาการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

(๑) ปัญหาในการปฏิบัติงานด้านธุรการ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการและคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สาขาต่างๆ ยังมีอัตรากำลังบุคลากรน้อยไม่เพียงพอในการปฏิบัติงานเฉพาะอย่างยิ่ง อัตรากำลังในฝ่าย เลขานุการคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่างๆ ที่ต้องใช้เวลาในการจัดเตรียม ข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก ต้องติดต่อประสานกับหน่วยงานของรัฐที่ถูกอุทธรณ์และผู้อุทธรณ์ รวมทั้งต้องจัดทำความเห็นทางวิชาการ ข้อกฎหมาย เสนอเพื่อประกอบการพิจารณา ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ส่งผลให้การพิจารณาวินิจฉัยในบางกรณี เป็นไปด้วยความล่าช้า ไม่สามารถตอบสนองความต้องการหรือความจำเป็นของผู้อุทธรณ์หรือผู้ร้องเรียนได้รวดเร็วเท่าที่ควร

(๒) ปัญหาในการปฏิบัติงานด้านวิชาการเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการและคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่างๆ ยังเป็นไปในลักษณะเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฯ เช่น การพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรม การศึกษากร่างประกาศกฎกระทรวง ที่จะต้องออกตามที่กฎหมายกำหนด แต่การศึกษาสาระสำคัญของกฎหมายในแง่มุมต่างๆ อย่างรอบด้าน การทำวิจัย การศึกษาระบบกฎหมายหรือแนวทางปฏิบัติเปรียบเทียบกับต่างประเทศ ในเรื่องสำคัญเฉพาะเรื่อง เช่น เรื่องการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ยังไม่ได้รับการหยิบยกขึ้นมาเป็นกรณีศึกษาอย่างจริงจัง ทั้งนี้ เนื่องจากข้อจำกัดในเรื่องกำลังบุคลากรและข้อจำกัดเกี่ยวกับเวดวงนักวิชาการ นักกฎหมายมหาชนที่สนใจในเรื่องเฉพาะต่างๆ ยังมีน้อยและประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นจริงทางปฏิบัติที่เป็นเรื่องกระตุ้นให้ผู้เกี่ยวข้องให้ความสนใจยังมีน้อยไม่ชัดเจน

(๓) ปัญหาในการปฏิบัติงานด้านการประชาสัมพันธ์และการเผยแพร่ความรู้เนื่องจาก

จำนวนบุคลากรมีความจำกัดในการดำเนินงาน ทำให้การดำเนินงานยังไม่สามารถขยายหรือพัฒนาได้ในอัตราที่รวดเร็ว

(๔) ปัญหาการประสานงานหน่วยงานของรัฐที่มีจำนวนมากถึงประมาณ ๘,๗๗๕ แห่ง และมีลักษณะงานในความรับผิดชอบแตกต่างกันต้องประสานกับสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการที่เป็นหน่วยงานศูนย์กลางการปฏิบัติในทุกด้าน ระดับของหน่วยงานเป็นหน่วยงานระดับกอง มีอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ทั้งสำนักงานเพียง ๑๙ อัตรา อาจไม่เหมาะสม และไม่สอดคล้องกับปริมาณงาน

๕. การแก้ไขปัญหา และแนวทางดำเนินงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ในปี ๒๕๔๓

๕.๑ การเร่งส่งเสริมและพัฒนาด้านความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับสาระสำคัญ ประโยชน์และแนวทางการใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติ

(๑) การประสานให้หน่วยงานของรัฐจัดการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มความรู้ ความเข้าใจ ปรับเปลี่ยนทัศนคติและทักษะ โดยเน้นสาระสำคัญในแต่ละกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจน เช่น กลุ่มผู้บริหารงานในหน่วยงาน นิติกร เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติ และผู้นำองค์กรปกครองท้องถิ่น เฉพาะอย่างยิ่งควรกระตุ้นให้ผู้บริหารในทุกองค์กรให้ความสนใจและมีความรู้ในเรื่องพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ อย่างลึกซึ้ง โดยเฉพาะให้เกิดความรู้สึกว่าการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของหน่วยงานและต่อประเทศชาติโดยรวม

(๒) การกำหนดนโยบายให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการประชาสัมพันธ์เปิดตัวในแนวราบมากขึ้นเพื่อให้ประชาชนทั่วไปเข้าใจถึงสาระสำคัญจุดมุ่งหมายของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยการจัดทำหนังสือเผยแพร่อธิบายสาระสำคัญของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นเรื่องๆ ให้ประชาชนเข้าใจได้ง่าย

(๓) การดำเนินงานในการขยายฐานความรู้จะต้องมีการเพิ่มวิทยากรให้มากขึ้น โดยให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารฯ ดำเนินการให้เกิดการขยายตัวของวิทยากรในองค์กรทั่วไปอย่างกว้างขวางมากขึ้นและสร้างวิทยากรประจำหน่วยงานให้ได้

(๔) การให้ความสำคัญในการให้ความรู้และข้อมูลข่าวสารแก่สื่อมวลชนให้มากขึ้น โดยเฉพาะการดำเนินงานด้านประชาสัมพันธ์ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งแม้ว่าที่ผ่านมาจะมีปัญหาว่าเคยจัดสัมมนาแล้วแต่สื่อมวลชนไม่ค่อยให้ความสนใจมากนัก ก็จำเป็นที่จะต้องกระตุ้นต่อไป รวมทั้งจะได้ดำเนินการในแนวทางอื่นๆ ที่ทำได้ในส่วน of คณะ

กรรมการข้อมูลข่าวสาร เช่น การให้สัมภาษณ์สื่อมวลชนทุกครั้งผู้ให้สัมภาษณ์ต้องอธิบาย เหตุผล ตามกฎหมายประกอบด้วย ซึ่งจะเป็นการให้การศึกษาในทางอ้อมแก่สื่อมวลชนนั้นๆ การเน้นย้ำ อย่างสม่ำเสมอจะช่วยกระตุ้นสื่อมวลชนได้ดี

(๕) การรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนเป็นเรื่องใหญ่และสำคัญ เพราะเป็นบันได ขั้นแรกของการเกิดประชาธิปไตยอย่างแท้จริง จึงน่าจะสอดแทรกความรู้เรื่องนี้นำไปไว้ในหลักสูตร การพัฒนาของข้าราชการทุกระดับ เฉพาะอย่างยิ่งข้าราชการที่จะได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้บริหาร จำเป็น ต้องเข้าใจการปฏิบัติงานในฐานะเจ้าหน้าที่ของรัฐและสามารถบริหารหน่วยงานให้เป็นไปตาม กฎหมายได้

๕.๒ ด้านการปรับปรุงระบบการดำเนินงานและการติดตามประเมินผลของ หน่วยงานของรัฐ

(๑) ดำเนินการให้มีการปฏิรูประบบงานสารบรรณของหน่วยราชการต่างๆ ให้เป็นระบบ และอ้างอิงทั่วถึงกันได้ทั่วประเทศให้เอื้อต่อการปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ สำหรับในหน่วยงานแต่ละแห่งอาจจัดประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกันเพื่อดูว่าข้อมูลใดที่เจ้าหน้าที่ สามารถเปิดเผยได้เลยโดยไม่ต้องขอความเห็นชอบ ข้อมูลประเภทไหน จำนวนเท่าใดที่ต้องเสนอ ผู้มีอำนาจในการพิจารณา ก่อนเปิดเผย ฯลฯ

(๒) ให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจัดทำมาตรฐานคู่มือการ ปฏิบัติงานเพื่อช่วยในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐและเป็นมาตรฐานแนวทาง ปฏิบัติที่ชัดเจน

(๓) ให้มีการกำหนดขั้นตอน วิธีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานในหน่วยงานของ รัฐทุกองค์กรที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้การติดตามประเมินผลให้ประเมินผลทั้งจากภายในองค์กร และจาก ภายนอก เช่น ความเข้าใจ และความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานตาม พ.ร.บ.ของเจ้าหน้าที่ตลอดจน ความพึงพอใจหรือปัญหาในการใช้บริการของประชาชน ฯลฯ และให้ทุกหน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติ จะช่วยให้ผู้เกี่ยวข้องทราบถึงข้อเท็จจริงการดำเนินการไปเป็นพื้นฐานในการปรับแก้ ปรับปรุงการ ปฏิบัติงานให้มุ่งไปสู่ความสำเร็จตามเจตนารมณ์ของกฎหมายได้ดียิ่งขึ้นต่อไป

(๔) คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะต้องวางแผนทางพัฒนาระบบสอดส่อง ดูแล การออกตรวจและการรายงานการบริการ การเปิดเผยและการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ ข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานของรัฐมายังคณะกรรมการให้ชัดเจน กำหนดแนวทางประสานงานกับ ผู้ตรวจราชการ และกำหนดให้ผู้ตรวจราชการให้ความร่วมมือในการสอดส่องดูแลการปฏิบัติตาม กฎหมาย

๕.๓ ด้านการปรับปรุงและการพัฒนาการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการในสังกัดสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี จำเป็นต้องเป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพสูง จึงจะสามารถปฏิบัติงานตอบสนองเจตนารมณ์ของกฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพท่ามกลางปัญหาที่เกิดขึ้นจริง และปริมาณคุณภาพงานที่เพิ่มขึ้นควรได้รับการสนับสนุนงบประมาณและอัตรากำลังบุคลากรที่เหมาะสม รวมทั้งต้องมีการจัดทำแผนปฏิบัติงานด้านต่างๆ ของสำนักงานฯ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติงานและเป็นกรอบในการติดตามประเมินผลการทำงานด้วย ทั้งนี้สำนักงานคณะกรรมการฯ จะต้องมีการรายงานความคืบหน้าของแต่ละแผนเป็นระยะๆ ให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารทราบ เพื่อให้สามารถประเมินผลการดำเนินงานและสามารถให้ข้อเสนอแนะการปรับปรุงการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการปฏิบัติงาน

สำหรับในปี พ.ศ.๒๕๔๓ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้กำหนดทิศทางการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการให้มุ่งการ “พัฒนาศักยภาพองค์กร” ให้สามารถรองรับหรือสนองตอบต่อการดำเนินงานทุกด้านได้อย่างมีประสิทธิภาพรวมทั้งการติดตามประเมินผลและการสนับสนุนการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐ ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารอย่างใกล้ชิดเพื่อให้หน่วยงานของรัฐทุกระดับมีการปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารราชการอย่างเป็นรูปธรรม

๖. ข้อเสนอเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา

๖.๑ กำชับหน่วยงานของรัฐทุกแห่งให้เร่งรัดการปฏิบัติตามบทบัญญัติของกฎหมายและการให้บริการข้อมูลข่าวสารของราชการต่อประชาชนตามแนวทางมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๑ โดยเคร่งครัด

๖.๒ เพื่อให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เป็นองค์กรที่สามารถปฏิบัติงานตอบสนองเจตนารมณ์ของกฎหมายได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพในทุกๆ ด้านอย่างแท้จริง จึงขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาสนับสนุนงบประมาณ อัตราค่าจ้าง และการพัฒนาบุคลากรที่เหมาะสม ตามที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ให้ความเห็นชอบเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการปฏิบัติงาน

๖.๓ ให้กรรมการผู้แทนส่วนราชการในคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ที่ได้รับมอบหมายจากผู้แทนโดยตำแหน่งถูกต้องตามกฎหมายปฏิบัติงานในฐานะกรรมการอย่างต่อเนื่องเป็น

ระยะเวลาอย่างน้อย ๒ ปี เพื่อให้การดำเนินงานในหน่วยงานของรัฐเกิดผลในทางปฏิบัติอย่างจริงจัง

๖.๔ เพื่อให้การพัฒนางานข้อมูลข่าวสารดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง ให้สำนักนายกรัฐมนตรีและหน่วยงานของรัฐทุกแห่ง พิจารณากำหนดแนวทางการพัฒนางานบริหารข้อมูลข่าวสารงานสารบรรณให้เป็นระบบและอ้างอิงทั่วถึงกันได้ทั่วประเทศ

๖.๕ ให้คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนวางระบบการประเมินผลงานเพื่อเลื่อนขั้นเลื่อนระดับเจ้าหน้าที่ของรัฐตั้งแต่ระดับ ๗ ขึ้นไปโดยให้คำนึงถึงการพัฒนาความรู้และความสามารถด้านการบริหารงานให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง และให้คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนพิจารณาหลักเกณฑ์การสอบแข่งขันบุคคลเข้ารับราชการในตำแหน่งนิติกรต้องผ่านการทดสอบความรู้วิชากฎหมายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง และพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ ในฐานะเป็นวิชาบังคับควบคู่กับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการแผ่นดินด้วย

๗. มติคณะรัฐมนตรี

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ ลงมติรับทราบรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๒ และเห็นชอบให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติตามแนวทางข้อเสนอของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการทั้ง ๕ ข้อ (ข้อ ๖.๑-๖.๕) โดยในข้อ ๒ (ข้อ ๖.๒) ให้ตัดข้อความว่า “ตามที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ให้ความเห็นชอบ” ออก

๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๑

เรื่อง การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐
เรียน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ด้วยสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ขอให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาเกี่ยวกับการส่งข้อมูลข่าวสารของราชการไปลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ รวม ๒ ประการ ดังนี้

๑. รูปแบบของเรื่องที่หน่วยงานของรัฐส่งมาลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา

๑.๑ ข้อมูลข่าวสารของราชการที่เป็นโครงสร้างและการจัดองค์กรในการดำเนินงานสรุปอำนาจหน้าที่ที่สำคัญ และวิธีการดำเนินงาน สถานที่ติดต่อเพื่อขอรับข้อมูลข่าวสารหรือคำแนะนำในการติดต่อกับหน่วยงานของรัฐ ตามมาตรา ๗ (๑)-(๓) สมควรให้จัดทำเป็นประกาศของหน่วยงานเว้นแต่หน่วยงานใดมีกฎหมายหรือข้อกำหนดที่ระบุไว้เป็นอย่างอื่นเป็นรูปแบบเฉพาะอยู่แล้ว เช่น ให้จัดทำเป็นข้อบังคับ ก็ให้จัดทำเป็นรูปแบบเฉพาะของหน่วยงานนั้น

๑.๒ ข้อมูลข่าวสารที่เป็นกฎ มติคณะรัฐมนตรี ข้อบังคับ คำสั่ง หนังสือเวียน ระเบียบแบบแผน นโยบาย หรือการตีความ ตามมาตรา ๗ (๔) สมควรให้จัดทำเป็นรูปแบบที่หน่วยงานปฏิบัติ โดยเฉพาะ ข้อบังคับ คำสั่ง หนังสือเวียน และระเบียบ ให้จัดทำเป็นรูปแบบตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ.๒๕๒๖ สำหรับหนังสือเวียน หากมีข้อความยาวหรือมีเรื่องอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องรวมอยู่ด้วยและไม่จำเป็น ก็ให้สรุปและจัดทำเป็นรูปประกาศของหน่วยงานสรุปเนื้อหาที่กระชับและชัดเจน ในส่วนที่มีผลกระทบกับเอกชน

๒. หน่วยงานของรัฐที่จะต้องส่งข้อมูลข่าวสารของราชการมาลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว หน่วยงานของรัฐ หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจ เป็นต้น มีประเด็นการพิจารณาว่าหน่วยงานใดจะต้องส่งข้อมูล ข่าวสารมาลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีแจ้งว่า คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้พิจารณา เรื่องดังกล่าวแล้วเห็นว่า

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเห็นชอบตามรูปแบบที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอเกี่ยวกับเรื่องที่หน่วยงานของรัฐส่งมาลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา

สำหรับการพิจารณาว่าหน่วยงานของรัฐใดจะต้องส่งข้อมูลข่าวสารมาลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา นั้นมีความเห็น ดังนี้

ราชการส่วนกลาง

- ให้กรมหรือหน่วยงานเทียบเท่า ซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคลเป็นผู้รับผิดชอบในการส่งข้อมูลข่าวสาร ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษามาตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

- ในส่วนกระทรวงหรือทบวงก็ให้สำนักงานปลัดกระทรวงหรือทบวงซึ่งมีฐานะเทียบเท่ากรม เป็นผู้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการดังกล่าว

ราชการส่วนภูมิภาค

- เห็นควรให้จังหวัด ซึ่งมีฐานะเทียบเท่ากรมเป็นผู้รวบรวม และจัดส่งข้อมูลข่าวสารมาลงพิมพ์ใน ราชกิจจานุเบกษา ในกรณีที่ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวมีบางส่วนได้ถูกราชการส่วนกลางส่งมาลงพิมพ์แล้วรวมอยู่ด้วยคณะกรรมการฯ เห็นว่าเพื่อให้เกิดความเข้าใจในภาพรวมของโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนภูมิภาค ทั้งที่เป็นโครงสร้างและอำนาจหน้าที่โดยตรง หรือโดยอ้อม จึงเห็นควรให้จังหวัด รวบรวมข้อมูลข่าวสารดังกล่าวส่งมาลงพิมพ์อีก และหากเป็นไปได้ถ้าจังหวัดจะเป็นผู้ช่วยเหลือและรวบรวม ข้อมูลข่าวสารของราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล และส่งมาลงพิมพ์ใน ราชกิจจานุเบกษาก็จะเป็นประโยชน์ต่อการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของราชการตามเจตนารมณ์ของกฎหมายอีกด้วย ในการนี้จังหวัดจะแจ้งให้กระทรวงมหาดไทย ซึ่งมีหน้าที่ กำกับดูแลทราบด้วยก็ได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้หน่วยงานของรัฐในกำกับดูแลของท่านทราบด้วยจัก
ขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิษณุ เครืองาม)

เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สำนักนิติธรรม

ส่วนงานราชกิจจานุเบกษา

โทร. ๒๘๑๒๒๔๙

โทรสาร. ๒๘๒๙๖๘๗, ๒๘๒๘๕๑๕

**คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการตาม
พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ มาตรา ๒๗**

๑. รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี	ประธาน
๒. ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	กรรมการ
๓. ปลัดกระทรวงกลาโหม	กรรมการ
๔. ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
๕. ปลัดกระทรวงการคลัง	กรรมการ
๖. ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ	กรรมการ
๗. ปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
๘. ปลัดกระทรวงพาณิชย์	กรรมการ
๙. เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา	กรรมการ
๑๐. เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน	กรรมการ
๑๑. เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ	กรรมการ
๑๒. เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร	กรรมการ
๑๓. ผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ	กรรมการ
๑๔. ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	กรรมการ
๑๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์กิตติศักดิ์ ปรกิติ	กรรมการ
๑๖. ศาสตราจารย์บรรลือศักดิ์ อูวรรณโณ	กรรมการ
๑๗. นายชูชัย ศุภวงศ์	กรรมการ
๑๘. นางบัญญัติ ทศนียะเวช	กรรมการ
๑๙. นายธีรชัย ณ นคร	กรรมการ
๒๐. ศาสตราจารย์ดร.ชิต มาลัยวงศ์	กรรมการ
๒๑. นายมารค ตามไท	กรรมการ
๒๒. นายเรือง สุขสวัสดิ์	กรรมการ
๒๓. รองศาสตราจารย์กาญจนา แก้วเทพ	กรรมการ
๒๔. รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ที่รับผิดชอบ การปฏิบัติราชการของสำนักงาน คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ	เลขานุการ
๒๕. ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการ ข้อมูลข่าวสารของราชการ	ผู้ช่วยเลขานุการ
๒๖. หัวหน้ากลุ่มงานวิชาการ สำนักงาน คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ	ผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารด้านการแพทย์และสาธารณสุข
ประกอบด้วย

๑. ศาสตราจารย์วิฑูรย์ อึ้งประพันธ์	ประธานกรรมการ
๒. ศาสตราจารย์จรัส สุวรรณเวลา	กรรมการ
๓. รองศาสตราจารย์แสวง บุญเฉลิมวิภาส	กรรมการ
๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิทยา ดันสุวรรณนนท์	กรรมการ

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารด้านต่างประเทศและความมั่นคง
ของประเทศ ประกอบด้วย

๑. ศาสตราจารย์อรุณ ภาณุพงศ์	ประธานกรรมการ
๒. ศาสตราจารย์วิเชียร วัฒนคุณ	กรรมการ
๓. ศาสตราจารย์วิทิต มันทาภรณ์	กรรมการ
๔. รองศาสตราจารย์วรพจน์ วิศรุตพิชญ์	กรรมการ
๕. รองศาสตราจารย์สุรชาติ บำรุงสุข	กรรมการ
๖. พลเอกสุพิทย์ วรอุทัย	กรรมการ

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี
อุตสาหกรรมและการเกษตร ประกอบด้วย

๑. ศาสตราจารย์สิปปนนท์ เกตุทัต	ประธานกรรมการ
๒. ศาสตราจารย์ระวี ภาวิไล	กรรมการ
๓. รองศาสตราจารย์ครรชิต มาลัยวงศ์	กรรมการ
๔. พลเอกวินิต เทศวิศาล	กรรมการ

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารด้านเศรษฐกิจและการคลังของ
ประเทศ ประกอบด้วย

๑. ศาสตราจารย์โกวิท โฆษยานนท์	ประธานกรรมการ
๒. รองศาสตราจารย์สมภพ มานะรังสรรค์	กรรมการ
๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิพนธ์ พัวพงศกร	กรรมการ
๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สหธร รัตนไพจิตร	กรรมการ
๕. รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ โฉมิไถกุล	กรรมการ
๖. รองศาสตราจารย์รังสรรค์ ธนะพรพันธุ์	กรรมการ
๗. ศาสตราจารย์เสาวนีย์ อัสวโรจน์	กรรมการ

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารด้านสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย ประกอบด้วย

องค์คณะที่ ๑

๑. นายอนันต์ อนันตกุล	ประธานกรรมการ
และหัวหน้าองค์คณะที่ ๑
๒. นายชูเชิด รักตะบุตร	กรรมการ
๓. ศาสตราจารย์วิเชียร วัฒนคุณ	กรรมการ
๔. นายสมชาย หอมลออ	กรรมการ
๕. นายฤทัย หงส์ศิริ	กรรมการ

องค์คณะที่ ๒

๑. นายประจักษ์ พุทธิสมบัติ	ประธานกรรมการ
และหัวหน้าองค์คณะที่ ๒
๒. พลเอกสุพิทย์ วรอุทัย	กรรมการ
๓. รองศาสตราจารย์แสวง บุญเฉลิมวิภาส	กรรมการ
๔. รองศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์	กรรมการ
๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิทยา ดันสุวรรณนนท์	กรรมการ

องค์คณะที่ ๓

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมยศ เชื้อไทย	ประธานกรรมการ
และหัวหน้าองค์คณะที่ ๓
๒. ศาสตราจารย์ปรีดี เกษมทรัพย์	กรรมการ
๓. ศาสตราจารย์จรัส สุวรรณเวลา	กรรมการ
๔. นายวัฒนา รัตนวิจิตร	กรรมการ
๕. รองศาสตราจารย์วรพจน์ วิศรุตพิชญ์	กรรมการ

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารด้านต่าง ๆ มีคณะเลขานุการ ดังนี้

๑. ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เลขานุการ
๒. เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ๒ คน ผู้ช่วยเลขานุการ

**คณะอนุกรรมการตราพระราชกฤษฎีกา
กฎกระทรวงหรือระเบียบ ซึ่งออกตาม
พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐**

๑. นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนสถานต์	ประธานอนุกรรมการ
๒. รองศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์	อนุกรรมการ
๓. นายสมชัย วัฒนการุณ	อนุกรรมการ
๔. ผู้แทนสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๕. ผู้แทนสำนักข่าวกรองแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๖. ผู้แทนกระทรวงกลาโหม	อนุกรรมการ
๗. ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย	อนุกรรมการ
๘. ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ	อนุกรรมการ
๙. ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์	อนุกรรมการ
๑๐. ผู้แทนหอจดหมายเหตุแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๑๑. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	อนุกรรมการ และเลขานุการ
๑๒. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	อนุกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ
๑๓. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ	อนุกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. ตรวจสอบพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ระเบียบหรือหลักเกณฑ์และวิธีการตลอดจนเรื่องที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะต้องกำหนด ซึ่งจะออกตามความในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ เสนอคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการทราบ

๒. ศึกษา เสนอแนะ และพิจารณาร่างพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ระเบียบหรือหลักเกณฑ์ และวิธีการ ตลอดจนเรื่องที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะต้องกำหนด ซึ่งจะออกตามความในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ เสนอคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณา เพื่อตรารองรับพระราชบัญญัติดังกล่าว ตามลำดับความสำคัญจำเป็นหรือเร่งด่วน

๓. แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร

๔. ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมอบหมาย

คณะอนุกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียน

๑. นายอภิรมย์ สิมะเสถียร รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	ประธานอนุกรรมการ
๒. นายสุริ สุทธิสมบุรณ์ รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร	อนุกรรมการ
๓. นายวราภักษ์ ชันสามารถ ที่ปรึกษากฎหมายกระทรวงพาณิชย์	อนุกรรมการ
๔. นางบัญญัติ ทศนียะเวช สภากาหนดังสื่อพิมพ์แห่งชาติ	อนุกรรมการ
๕. ผู้อำนวยการกองตรวจราชการและเรื่องราวร้องทุกข์ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย	อนุกรรมการ
๖. ผู้อำนวยการสำนักวิจัยสภาพสังคมและหลักทรัพย์ของรัฐ กรมบัญชีกลาง	อนุกรรมการ
๗. ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด	อนุกรรมการ
๘. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	อนุกรรมการ
๙. ผู้แทนสมาคมบัณฑิตสตรีทางกฎหมาย แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชินูปถัมภ์	อนุกรรมการ
๑๐. นางสาวสารี อ๋องสมหวัง ผู้จัดการมูลนิธิเพื่อผู้บริโภค	อนุกรรมการ
๑๑. นายชฤทธิ์ มีสิทธิ์ กรรมการสมาคมสิทธิเสรีภาพประชาชน	อนุกรรมการ
๑๒. นายสฤติย์ ลิ้มพงศ์พันธ์ ที่ปรึกษากฎหมายกระทรวงการคลัง	อนุกรรมการ
๑๓. นายฤทัย หงส์ศิริ อัยการจังหวัดประจำกรม สำนักงานอัยการสูงสุด	อนุกรรมการ
๑๔. ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการ ข้อมูลข่าวสารของราชการ	อนุกรรมการ และเลขานุการ
๑๕. เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการ ข้อมูลข่าวสารของราชการ	อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ
๑๖. เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการ ข้อมูลข่าวสารของราชการ	อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. กรอง และตรวจสอบเรื่องร้องเรียน
๒. พิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนเสนอคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
๓. มีหนังสือเรียกบุคคลใด ๆ มาชี้แจงให้ถ้อยคำหรือส่งวัตถุเอกสารหรือพยานหลักฐานมาประกอบการพิจารณาได้
๔. แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร
๕. ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมอบหมาย

คณะอนุกรรมการส่งเสริม ศึกษาวิจัย และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ข้อมูลข่าวสารของราชการ

๑. ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีหรือผู้แทน	อนุกรรมการที่ปรึกษา
๒. เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาหรือผู้แทน	อนุกรรมการที่ปรึกษา
๓. เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนหรือผู้แทน	อนุกรรมการที่ปรึกษา
๔. เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติหรือผู้แทน	อนุกรรมการที่ปรึกษา
๕. ปลัดกระทรวงพาณิชย์หรือผู้แทน	อนุกรรมการที่ปรึกษา
๖. ปลัดกระทรวงมหาดไทยหรือผู้แทน	อนุกรรมการที่ปรึกษา
๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์กิตติศักดิ์ ปรกิติ	ประธานอนุกรรมการ
๘. นายกรรชิต มัลลียงศ์	อนุกรรมการ
๙. นายชูชัย ศุภวงศ์	อนุกรรมการ
๑๐. นายเขียรชัย ณ นคร	อนุกรรมการ
๑๑. รองศาสตราจารย์อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์	อนุกรรมการ
๑๒. นายสมชัย วัฒนการุณ	อนุกรรมการ
๑๓. ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการ ข้อมูลข่าวสารของราชการ	อนุกรรมการ และเลขานุการ
๑๔. เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการ ข้อมูลข่าวสารของราชการ	อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ
๑๕. เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการ ข้อมูลข่าวสารของราชการ	อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. จัดทำคู่มือการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐
๒. ส่งเสริมให้มีการจัดประชุมชี้แจง หรือสัมมนาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ
ข้อมูล ข่าวสารของราชการ รวมทั้งการรับฟังข้อคิดเห็นและปัญหาในการดำเนินงาน
ตามพระราชบัญญัตินี้
๓. ส่งเสริมและพัฒนางานวิชาการและเผยแพร่งานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร ของ
ราชการ และสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

๔. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานของรัฐและเอกชน ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐
๕. เสนอโครงการและแผนงานการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐
๖. รายงานผลการปฏิบัติงานให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการทราบอย่างน้อยปีละครั้ง
๗. แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อช่วยดำเนินงานตามที่เห็นสมควร
๘. ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมอบหมาย

**คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจตอบข้อหารือ
และวิทยาการบรรยายเกี่ยวกับการปฏิบัติตาม
พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐**

๑. นายเจริญชัย ณ นคร	ประธานอนุกรรมการ
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์กิตติศักดิ์ ปรกิติ	อนุกรรมการ
๓. นายमारค ตามไท	อนุกรรมการ
๔. นายเรือง สุขสวัสดิ์	อนุกรรมการ
๕. นายรังสิกร อุปพงษ์	อนุกรรมการ
๖. นายสนิท ชมชาญ	อนุกรรมการ
๗. นายสมชัย วัฒนการุณ	อนุกรรมการ
๘. ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการ ข้อมูลข่าวสารของราชการ	อนุกรรมการ และเลขานุการ
๙. เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการ ข้อมูลข่าวสารของราชการ	อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ
๑๐. เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการ ข้อมูลข่าวสารของราชการ	อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

ตอบข้อหารือและเป็นวิทยาการบรรยายเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของ ราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ ที่หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนหารือหรือเชิญบรรยาย รวมทั้งรวบรวมปัญหาข้อหารือ และแนวทางการตอบข้อหารือดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นการหารือทางโทรศัพท์หรือลายลักษณ์อักษร สรุปเสนอคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเพื่อทราบเป็นครั้งคราวหรือตามที่เห็นสมควร

ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๑๘๒

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล

๑ ธันวาคม ๒๕๕๓

เรื่อง การกำหนดข้อยกเว้นเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐจะต้อง
ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐
เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

ด้วยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ) ได้ขอ
ให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณากำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่จะทำสัญญากับคู่สัญญาภายนอก
โดยในสัญญามีข้อสัญญาเกี่ยวกับการรักษาความลับของข้อมูลข่าวสาร หน่วยงานของรัฐจะต้องพิจารณา
กำหนดข้อยกเว้นเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐจะต้องปฏิบัติตามพระราช
บัญญัติข้อมูลข่าวสาร ของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ไว้ในสัญญาด้วย

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษา เมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ลงมติว่าให้หน่วยงานของ
รัฐที่จะทำสัญญาซึ่งมีข้อสัญญาเกี่ยวกับการรักษาความลับของข้อมูลข่าวสารได้เจรจากับคู่สัญญาเพื่อกำหนด
ข้อยกเว้นเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารไว้ในสัญญาว่า ให้เปิดเผยได้ในกรณี

๑. เป็นการกระทำตามหน้าที่ราชการ หรือ

๒. คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารมีคำวินิจฉัยให้เปิดเผยตามพระราช
บัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

ในกรณีคู่สัญญาไม่ยินยอมให้ระบุข้อยกเว้นหรือให้จำกัดข้อยกเว้น ให้หน่วยงานของรัฐ
พิจารณาความจำเป็น ประโยชน์ที่จะได้รับ และภาระที่จะเกิดขึ้นจากสัญญาดังกล่าวให้ต้องแท้ และ
รับผิดชอบ ในการดำเนินการตามที่เห็นว่าถูกต้องเหมาะสม

จึงเรียนยืนยัน และถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิษณุ เครืองาม)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักบริหารการประชุมคณะรัฐมนตรี

โทร. ๒๘๐๐๓๙๑

โทรสาร ๒๘๑๐๖๒๗

ที่น.ร. ๑๓๑๑/ว.๓๒๖๖

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๔ เมษายน ๒๕๔๔

เรื่อง ส่งประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๓ เรื่อง กำหนดให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้าง ของหน่วยงานของรัฐ เป็นข้อมูลข่าวสาร ที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนตรวจดูได้ตามมาตรา ๙(๘) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

เรียน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๓

ด้วยคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๙(๘) ออกประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ของหน่วยงานของรัฐเป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนตรวจดูได้ตามมาตรา ๙(๘) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยการจัดทำสรุปผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างเป็นรายเดือนทุก ๆ เดือน พร้อมรายละเอียดเกี่ยวกับงานที่จัดซื้อจัดจ้าง วงเงินงบประมาณ วิธีซื้อหรือจ้าง รายชื่อผู้เข้าเสนอราคาและราคาที่เสนอ ผู้ได้รับการคัดเลือกและราคา เหตุผลที่คัดเลือกผู้เสนอการรายนั้นโดยสรุป เพื่อเป็นกรณีสำหรับการตรวจดูของประชาชน ทั้งนี้ให้จัดทำตามแบบสขร. ๑ ที่แนบท้ายประกาศ

สำนักนายกรัฐมนตรี ของส่งสำเนาประกาศคณะกรรมการฯ ลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๓ ดังกล่าวที่ได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่ม ๑๑๘ ตอนพิเศษ ๘๖ วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ แล้ว รายละเอียดปรากฏตามที่สิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอได้กรุณาแจ้งส่วนราชการในสังกัด ให้ดำเนินการตามประกาศคณะกรรมการฯ ฉบับนี้ต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายรองพล เจริญพันธ์)

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

โทร ๒๘๑-๘๕๕๒-๓

โทรสาร ๒๘๑-๘๕๕๓

รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

เรื่อง กำหนดให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐเป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนตรวจดูได้ตามมาตรา ๙ (๘) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

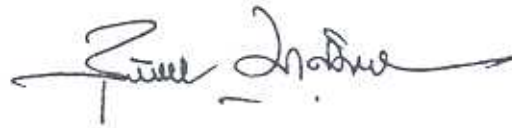
ด้วยพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๘) บัญญัติให้อำนาจคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ กำหนดข้อมูลข่าวสารอื่นที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีไว้ ให้ประชาชนเข้าตรวจดู ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการกำหนด

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๘) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จึงกำหนดให้ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐเป็นเอกสารที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๘) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

๑. ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำสรุปผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐเป็นรายเดือนทุก ๆ เดือน โดยให้มีรายละเอียดเกี่ยวกับงานที่จัดซื้อจัดจ้าง วงเงินงบประมาณ วิธีซื้อหรือจ้าง รายชื่อผู้เข้าเสนอราคาและราคาที่เสนอ ผู้ได้รับการคัดเลือกและราคา และเหตุผลที่คัดเลือกผู้เสนอราคารายนั้นโดยสรุป เพื่อเป็นกรณีสำหรับการตรวจดูของประชาชน

๒. การดำเนินการตาม ๑. ให้จัดทำตามแบบ สขร. ๑ แนบท้ายประกาศนี้
ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๔๔ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๓

(คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์)
รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

สรุปผลการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือน.....

(ชื่อหน่วยงาน).....

ลำดับที่	งานจัดซื้อจัดจ้าง	วงเงินงบประมาณ (ราคากลาง)	วิธีซื้อ/จ้าง	ผู้เสนอราคาและ ราคาที่เสนอ	ผู้ได้รับการคัดเลือก และราคา	เหตุผลที่คัดเลือก โดยสรุป
๑.						
๒.						
๓.						
๔.						
๕.						

**ระเบียบกระทรวงสาธารณสุข
ว่าด้วยการปฏิบัติงานตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ
พ.ศ. ๒๕๕๑**

เพื่อให้การบริหาร การจัดระบบ การขอ การอนุญาตและการบริการข้อมูลข่าวสารของทางราชการ ที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานปลัดกระทรวง และสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี กระทรวงสาธารณสุข เป็นไปได้ด้วยความเรียบร้อย รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบของราชการ กระทรวงสาธารณสุขจึงออกระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า ระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยการปฏิบัติงานตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๑

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๐ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“กอง” หมายความว่า กองในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข และให้หมายความรวมถึงส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น และมีฐานะเทียบเท่ากองหรือสูงกว่ากองในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี กระทรวงสาธารณสุข

“ข้อมูลข่าวสารของราชการ” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารของราชการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

“ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

ข้อ ๔ ให้กองและสำนักงานส่งข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างน้อยดังต่อไปนี้ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา

- (๑) โครงสร้างและการจัดองค์กรในการดำเนินงาน
- (๒) สรุปอำนาจหน้าที่ที่สำคัญและวิธีการดำเนินงาน
- (๓) สถานที่ติดต่อเพื่อขอรับข้อมูลข่าวสารหรือคำแนะนำในการติดต่อกับหน่วยงาน

ของรัฐ

(๔) กฎ มติคณะรัฐมนตรี ข้อบังคับ คำสั่ง หนังสือเวียน ระเบียบ แบบแผน นโยบาย หรือการตีความ ทั้งนี้ เฉพาะที่จัดให้มีขึ้นโดยมีสภาพอย่างกฎ เพื่อให้มีผลเป็นการทั่วไปต่อเอกชนที่เกี่ยวข้อง

(๕) ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการกำหนด

ข้อมูลข่าวสารใดที่ได้มีการจัดพิมพ์เพื่อให้แพร่หลายตามจำนวนพอสมควรแล้ว ถ้ามีการลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาโดยอ้างอิงถึงสิ่งพิมพ์นั้น ก็ให้ถือว่าเป็นการปฏิบัติตามวรรคหนึ่งแล้ว

ข้อ ๕ ให้กองและสำนักงาน จัดส่งข้อมูลข่าวสารของราชการตามข้อ ๔ ให้กองกลางและสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทุกจังหวัดเพื่อรวบรวมไว้เผยแพร่หรือให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้

ข้อ ๖ เมื่อประชาชนขอตรวจดูหรือขอสำเนาข้อมูลข่าวสารของราชการตามข้อ ๔ ให้ผู้อำนวยการกองกลางหรือนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด แล้วแต่กรณี เป็นผู้พิจารณาอนุมัติและอำนวยความสะดวกให้ตามสมควร

กรณีที่ประชาชนขอตรวจดูหรือขอสำเนาข้อมูลข่าวสารของราชการอื่น นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในข้อ ๔ ให้กองกลางหรือสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด แล้วแต่กรณี ประสานงานกับกองหรือสำนักงานที่รับผิดชอบในเรื่องนั้นๆ เมื่อผู้อำนวยการกองหรือหัวหน้าสำนักงานที่รับผิดชอบในเรื่องนั้นๆ ได้พิจารณาอนุมัติแล้ว ให้จัดส่งสำเนาข้อมูลข่าวสารของราชการดังกล่าวให้ กองกลางหรือสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด แล้วแต่กรณี เพื่อจัดให้ประชาชนเข้าตรวจดูหรือมอบให้ แล้วแต่กรณี

ข้อมูลข่าวสารของราชการที่ประชาชนขอตรวจดูหรือขอสำเนาตามวรรคสอง ถ้ามีส่วนที่ต้องห้ามมิให้เปิดเผยอยู่ด้วย ให้กองหรือสำนักงานที่รับผิดชอบในเรื่องนั้นๆ ลบหรือตัดทอนหรือทำโดยประการอื่นใดที่ไม่เป็นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนนั้น

ข้อ ๗ ในกรณีที่ผู้มีอำนาจพิจารณาอนุมัติตามข้อ ๖ วรรคสอง ไม่อาจวินิจฉัยได้ว่าข้อมูลข่าวสารของราชการ ที่ประชาชนขอตรวจดูหรือขอสำเนาจะเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการที่ให้ประชาชน เข้าตรวจดูหรือขอสำเนาได้หรือไม่ ให้เสนอปลัดกระทรวงสาธารณสุขพิจารณา

ข้อ ๘ ให้กองการเจ้าหน้าที่ เป็นผู้ดำเนินการ ในการเก็บข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลของสำนักงานปลัดกระทรวงและสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีกระทรวงสาธารณสุข

ข้อ ๙ วิธีปฏิบัติในการให้ประชาชนขอตรวจดูหรือขอสำเนาข้อมูลข่าวสารของราชการ
ที่ไม่ได้กำหนดไว้ในระเบียบนี้ให้ถือปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐
หรือตามที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการกำหนด

ข้อ ๑๐ ให้กองกลางและสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสรุปการขอตรวจดูหรือขอสำเนา
ข้อมูลข่าวสารของราชการตามระเบียบนี้ให้ปลัดกระทรวงสาธารณสุขทราบเป็นประจำทุกสามเดือน

ข้อ ๑๑ ให้ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๑

(นายวิช สุนทราจารย์)

รองปลัดกระทรวง

ปฏิบัติราชการแทน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง โครงสร้างและการจัดหน่วยงาน อำนาจหน้าที่และสถานที่ติดต่อ เพื่อขอรับข้อมูลข่าวสารของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

เพื่อให้ประชาชนได้มีโอกาสรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการต่าง ๆ ของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ทั้งนี้ ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๗ (๑) (๒) และ (๓) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขจึงเห็นควรประกาศ โครงสร้างและการจัดหน่วยงาน อำนาจหน้าที่และสถานที่ติดต่อเพื่อขอรับข้อมูลข่าวสารของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขมีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับราชการประจำทั่วไปของกระทรวงสาธารณสุข และราชการที่คณะรัฐมนตรีมิได้กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมใดกรมหนึ่งในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขโดยเฉพาะ รวมทั้งกำกับและเร่งรัดการปฏิบัติราชการของส่วนราชการในกระทรวงสาธารณสุขให้เป็นไปตามนโยบาย แนวทาง และแผนการปฏิบัติราชการของกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ดังกล่าวนี้ให้รวมถึง

๑.๑ การดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการประกอบโรคศิลปะ กฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

๑.๒ จัดทำแผนแม่บทด้านการสาธารณสุขและประสานแผนปฏิบัติงานรวมทั้งติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

๑.๓ เสนอแนะนโยบายของกระทรวงสาธารณสุขให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาลและนโยบายของรัฐมนตรีรวมทั้งเสนอแนะนโยบายในการตั้งและจัดสรรงบประมาณประจำปี

๑.๔ ส่งเสริม สนับสนุน กำกับดูแลและประสานการบริหารและบริการด้านการสาธารณสุข

๑.๕ พัฒนาระบบและมาตรฐานการบริหารและบริการด้านการสาธารณสุข

๑.๖ พัฒนาวิชาการ และสนับสนุนการดำเนินงานด้านระบาดวิทยาและด้านสุขศึกษา

๑.๗ การดำเนินการเกี่ยวกับการผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านการสาธารณสุขของกระทรวงสาธารณสุข

๑.๘ การดำเนินการเกี่ยวกับกฎหมายในความรับผิดชอบของกระทรวงสาธารณสุข และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งงานนิติกรรมและสัญญาเกี่ยวกับความรับผิดชอบในทางแพ่งและงานคดีที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงสาธารณสุข

๑.๙ การดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจราชการของกระทรวงสาธารณสุข

๑.๑๐ การดำเนินการเกี่ยวกับงานด้านความช่วยเหลือและความร่วมมือกับหน่วยงานต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ

๑.๑๑ ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขหรือตามที่กระทรวงสาธารณสุขหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ข้อ ๒ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขมีโครงสร้างและการจัดหน่วยงานดังต่อไปนี้

๒.๑ ราชการบริหารส่วนกลาง

๒.๑.๑ กองกลาง

๒.๑.๒ กองคลัง

๒.๑.๓ กองการเจ้าหน้าที่

๒.๑.๔ กองการประกอบโรคศิลปะ

๒.๑.๕ กองการพยาบาล

๒.๑.๖ กองการสาธารณสุขต่างประเทศ

๒.๑.๗ กองช่างบำรุง

๒.๑.๘ กองนิติการ

๒.๑.๙ กองแบบแผน

๒.๑.๑๐ กองระบาดวิทยา

๒.๑.๑๑ กองโรงพยาบาลภูมิภาค

๒.๑.๑๒ กองสาธารณสุขภูมิภาค

๒.๑.๑๓ กองสุขศึกษา

๒.๑.๑๔ สำนักงานคณะกรรมการการสาธารณสุขมูลฐาน

๒.๑.๑๕ สำนักนโยบายและแผนสาธารณสุข

๒.๑.๑๖ สถาบันพระบรมราชชนก

๒.๒ ราชการบริหารส่วนภูมิภาค

๒.๒.๑ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

๒.๒.๒ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ

ข้อ ๓ อำนาจและหน้าที่ของส่วนราชการในสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข มีดังนี้

๓.๑ ราชการบริหารส่วนกลาง

๓.๑.๑ กองกลาง มีอำนาจหน้าที่

- (๑) ปฏิบัติงานสารบรรณของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข และของกระทรวงสาธารณสุข
- (๒) ดำเนินการเกี่ยวกับงานช่วยอำนวยความสะดวกและงานเลขานุการของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
- (๓) ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่กิจกรรมของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข
- (๔) สนับสนุนงานตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุขและสาธารณสุขนิเทศก์
- (๕) บริหารงานทั่วไปของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งไม่ได้กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกองหรือส่วนราชการใดโดยเฉพาะ
- (๖) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

๓.๑.๒ กองคลัง มีอำนาจหน้าที่

- (๑) ดำเนินการเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี การงบประมาณ และการพัสดุ ของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
- (๒) ดำเนินการเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี การงบประมาณ และการพัสดุ ที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงสาธารณสุข
- (๓) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

๓.๑.๓ กองการเจ้าหน้าที่ มีอำนาจหน้าที่

- (๑) จัดระบบงานและบริหารงานบุคคลของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
- (๒) จัดระบบงานและบริหารงานบุคคลที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงสาธารณสุข

(๓) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

๓.๑.๔ กองการประกอบโรคศิลปะ มีอำนาจหน้าที่

- (๑) ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการประกอบโรคศิลปะ กฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
- (๒) ดำเนินการคุ้มครองผู้บริโภคด้านการรักษาพยาบาล
- (๓) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

๓.๑.๕ กองการพยาบาล มีอำนาจหน้าที่

- (๑) พัฒนาระบบและมาตรฐานการให้บริการและการบริหารงานทางการพยาบาล
- (๒) พัฒนาคุณภาพทางเทคนิคและวิชาการที่เกี่ยวกับการพยาบาล
- (๓) ตรวจสอบและควบคุมคุณภาพทางการพยาบาลของสถานบริการทางการแพทย์และสาธารณสุขของกระทรวงสาธารณสุข
- (๔) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

๓.๑.๖ กองการสาธารณสุขต่างประเทศ มีอำนาจหน้าที่

- (๑) ประสานงานกับองค์การหรือหน่วยงานต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศเกี่ยวกับการร่วมมือทางด้านวิชาการ และความช่วยเหลือด้านการแพทย์และสาธารณสุข
- (๒) ดำเนินงานเกี่ยวกับการติดต่อประสานงานและการประชุมสัมมนาในต่างประเทศ และจัดประชุมด้านสาธารณสุขระหว่างประเทศ
- (๓) ดำเนินงานเกี่ยวกับทุนการศึกษา ฝึกอบรมและดูงานในต่างประเทศ
- (๔) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

๓.๑.๗ กองช่างบำรุง มีอำนาจหน้าที่

- (๑) ดำเนินการผลิต พัฒนา ซ่อมและบำรุงรักษาครุภัณฑ์ทางการแพทย์และครุภัณฑ์อื่นของกระทรวงสาธารณสุข

(๒) พัฒนาระบบสื่อสารที่ใช้ในการรักษาพยาบาล

(๓) กำหนดคุณลักษณะของครุภัณฑ์บางประเภทตามที่ได้รับมอบหมาย

(๔) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

๓.๑.๘ กองนิติการ มีอำนาจหน้าที่

(๑) ดำเนินการเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบในความรับผิดชอบของกระทรวงสาธารณสุขและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๒) ดำเนินการเกี่ยวกับงานนิติกรรมและสัญญาและงานคดีที่อยู่ในอำนาจหน้าที่กระทรวงสาธารณสุข

(๓) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

๓.๑.๙ กองแบบแผน มีอำนาจหน้าที่

(๑) ดำเนินการเกี่ยวกับการวางแผน การออกแบบการประมาณราคา การควบคุมคุณภาพของงานการก่อสร้างของกระทรวงสาธารณสุข

(๒) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

๓.๑.๑๐ กองระบาดวิทยา มีอำนาจหน้าที่

(๑) เป็นศูนย์กลางในการดำเนินงาน ศึกษา และเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาของปัญหาสาธารณสุข

(๒) กำหนดมาตรฐานและแนวทางการสอบสวนทางระบาดวิทยา

(๓) ดำเนินการสอบสวนทางระบาดวิทยาในกรณีที่ต้องอาศัยความเชี่ยวชาญระดับสูงเฉพาะทาง

(๔) พัฒนาระบบการดำเนินงานทางด้านระบาดวิทยา รวมทั้งนิเทศ กำกับ ดูแล และประเมินผลการดำเนินงานทางระบาดวิทยา

(๕) ให้การศึกษาและพัฒนาบุคลากรทางด้านระบาดวิทยา

(๖) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

๓.๑.๑๑ กองโรงพยาบาลภูมิภาค มีอำนาจหน้าที่

(๑) จัดทำแผนพัฒนาการบริหารและบริการของโรงพยาบาลในระดับ
จังหวัดขึ้นไป

(๒) พัฒนามาตรฐานการบริการของโรงพยาบาลในระดับจังหวัดขึ้นไป

(๓) สนับสนุนทรัพยากรและวิชาการแก่โรงพยาบาลในระดับจังหวัด
ขึ้นไป

(๔) ให้คำปรึกษา นิเทศ กำกับ และประเมินผลการปฏิบัติงานของ โรง
พยาบาลในระดับจังหวัดขึ้นไป

(๕) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น
ที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

๓.๑.๑๒ กองสาธารณสุขภูมิภาค มีอำนาจหน้าที่

(๑) จัดทำแผนพัฒนาการบริหารและบริการด้านการสาธารณสุขใน
ระดับจังหวัด อำเภอ และหมู่บ้าน ให้สอดคล้องกับระบบบริการสาธารณสุขโดยรวม

(๒) สนับสนุนทรัพยากรและวิชาการด้านการสาธารณสุขแก่ราชการ
บริหารส่วนภูมิภาค โรงพยาบาลชุมชน สถานีอนามัย และสถานบริการสาธารณสุขชุมชน

(๓) ให้คำปรึกษา นิเทศ กำกับ และประเมินผลการปฏิบัติงานของ
ราชการบริหารส่วนภูมิภาค โรงพยาบาลชุมชน สถานีอนามัย และสถานบริการสาธารณสุขชุมชน

(๔) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงาน
อื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

๓.๑.๑๓ กองสุศึกษา มีอำนาจหน้าที่

(๑) พัฒนาวิชาการ ระบบ รูปแบบ และดำเนินงานด้านสุศึกษา รวม
ทั้งพฤติกรรมสุขภาพแก่หน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๒) เป็นศูนย์กลางในการพัฒนา ผลิต และสนับสนุนสื่อสุศึกษาและ
ประชาสัมพันธ์ แก่หน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

(๓) เผยแพร่ และสนับสนุนให้มีการเผยแพร่ความรู้ทางสุภาพและ
พฤติกรรมสุขภาพแก่ประชาชน

(๔) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น
ที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

๓.๑.๑๔ สำนักงานคณะกรรมการการสาธารณสุขมูลฐาน มีอำนาจหน้าที่

- (๑) ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการของคณะกรรมการการสาธารณสุขมูลฐานแห่งชาติ
- (๒) พัฒนาวิชาการที่เหมาะสมด้านสาธารณสุขมูลฐานรวมถึงการแพทย์แผนโบราณและสมุนไพร เพื่อเผยแพร่แก่ประชาชน
- (๓) พัฒนาระบบบริหารจัดการงานสาธารณสุขมูลฐาน สำหรับหน่วยงานทุกระดับและชุมชนทั้งในเขตเมืองและชนบท
- (๔) สรรหาและระดมทรัพยากรจากชุมชน เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานสาธารณสุขมูลฐาน
- (๕) ติดตาม สนับสนุน และเผยแพร่การดำเนินงานสาธารณสุขมูลฐาน
- (๖) เป็นศูนย์กลางในการประสานงานและการสนับสนุนงานสาธารณสุขมูลฐานของหน่วยงาน ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน
- (๗) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

๓.๑.๑๕ สำนักนโยบายและแผนสาธารณสุข มีอำนาจหน้าที่

- (๑) เสนอแนะและจัดทำนโยบายและแผนพัฒนาสาธารณสุข แผนกำลังคนด้านสาธารณสุขในระดับประเทศและระดับกระทรวงรวมทั้งจัดทำนโยบายและแผนรับความช่วยเหลือจากต่างประเทศให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และประสานแผนพัฒนาสาธารณสุขแห่งชาติกับหน่วยงานต่างๆ
- (๒) ประสานแผนปฏิบัติการและเสนอแนะนโยบายในการตั้งและจัดสรรงบประมาณประจำปีของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข
- (๓) กำกับ เร่งรัด ประสาน ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามนโยบายและแผนงานสาธารณสุขของหน่วยงานต่างๆ รวมทั้งการประเมินผลนโยบาย
- (๔) พัฒนาระบบ รูปแบบในการสำรวจ เก็บรักษาและใช้ประโยชน์ของข้อมูลด้านสาธารณสุข และเป็นศูนย์สังเคราะห์ข้อมูลด้านระบาดวิทยา และด้านอื่นที่เกี่ยวข้อง
- (๕) ศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจัยและองค์ประกอบต่างๆ ของสภาวะที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของประชาชน เพื่อการพยากรณ์การเกิดโรคและปัญหาสาธารณสุขในอนาคต
- (๖) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงาน

อื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

๓.๑.๑๖ สถาบันพระบรมราชชนก มีอำนาจหน้าที่

(๑) เสนอความเห็นในการกำหนดนโยบายและความต้องการด้านการผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านสาธารณสุข

(๒) จัดทำแผนการผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านสาธารณสุขให้สอดคล้องและตอบสนองนโยบายและความต้องการด้านกำลังคนของกระทรวงสาธารณสุข

(๓) ผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านสาธารณสุขและประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๔) พัฒนามาตรฐานการศึกษาและวิชาการด้านการศึกษาและฝึกอบรม บุคลากรด้านสาธารณสุข

(๕) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

๓.๒ ราชการบริหารส่วนภูมิภาค

๓.๒.๑ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด มีอำนาจหน้าที่

(๑) ดำเนินการและประสานงานเกี่ยวกับงานสาธารณสุขในเขตพื้นที่จังหวัด

(๒) กำกับดูแลและสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่รับผิดชอบในเขตพื้นที่จังหวัด

(๓) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

๓.๒.๒ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ มีอำนาจหน้าที่

(๑) ดำเนินการและประสานงานเกี่ยวกับงานสาธารณสุขในเขตพื้นที่อำเภอ

(๒) กำกับ ดูแล และสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่รับผิดชอบในเขตพื้นที่อำเภอ

(๓) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๔ สถานที่ติดต่อเพื่อขอรับข้อมูลข่าวสารของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

มีดังต่อไปนี้

๔.๑ ส่วนกลาง ได้แก่ กองกลาง เป็นสถานที่ติดต่อขอรับข้อมูลข่าวสารทั่วไป ให้บริการข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความรับผิดชอบ และให้คำแนะนำในการติดต่อกับสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ตั้งอยู่ที่สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ถนนติวานนท์ อำเภอเมือง จังหวัด นนทบุรี ๑๑๐๐๐ โทร. ๕๕๐๑๓๑๐

๔.๒ ส่วนภูมิภาค ได้แก่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหรือสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ เป็นสถานที่ติดต่อขอรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับงานสาธารณสุขในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๑

ธวัช สุนทราจารย์

รองปลัดกระทรวง

ปฏิบัติราชการแทน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

(ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๕ ตอนที่ ๓๘ ง วันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๔๑)

รายละเอียดการปฏิบัติตามมาตรา ๗ (๔) แห่งพระราชบัญญัติ
ข้อมูลข่าวสาร สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ที่	รายการ	ราชกิจจานุเบกษา	วันเดือนปีที่ประกาศ
๑	พระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ.๒๕๔๑	ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๑๕ ตอนที่ ๑๕ ก	๒๔ มีนาคม ๒๕๔๑
๒	กฎกระทรวง (พ.ศ.๒๕๔๓) ออกตาม ความในพระราชบัญญัติสถาน พยาบาล พ.ศ.๒๕๔๑	ฉบับประกาศทั่วไป เล่ม ๑๑๗ ตอนที่ ๔๕ ก	๒๒ ตุลาคม ๒๕๔๓
๓	กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๔๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติ สถานพยาบาล พ.ศ.๒๕๔๑	ฉบับประกาศทั่วไป เล่ม ๑๑๗ ตอนที่ ๔๕ ก	๒๒ ตุลาคม ๒๕๔๓
๔	ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๔๑) เรื่อง หลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขใน การโฆษณาสถานพยาบาล	เล่ม ๑๑๕ ตอนที่ ๑๐๓ ง	๒๔ ธันวาคม ๒๕๔๑
๕	ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ ๒/๒๕๔๑ เรื่องโรคซึ่งเป็น ลักษณะต้องห้ามในการรับใบ อนุญาตประกอบกิจการสถาน พยาบาล	ฉบับประกาศทั่วไป เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๓ ง	๑๒ มกราคม ๒๕๔๒
๖	ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๔๒) เรื่องชนิด หรือประเภทของการรักษาพยาบาล การบริการอื่นของสถานพยาบาล และสิทธิของผู้ป่วย ซึ่งผู้รับอนุญาต จะต้องแสดงตามมาตรา ๓๒ (๓)	ฉบับประกาศทั่วไป เล่ม ๑๑๖ ตอนพิเศษ ๑๐๖ ง	๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๒
๗	ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับ ที่ ๔ (พ.ศ.๒๕๔๒) เรื่องหลักเกณฑ์	ฉบับประกาศทั่วไป เล่ม ๑๑๖	๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๒

ที่	รายการ	ราชกิจจานุเบกษา	วันเดือนปีที่ประกาศ
	การยกเว้นสถานพยาบาลซึ่งไม่ต้อง อยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติ สถานพยาบาล พ.ศ.๒๕๕๑	ตอนพิเศษ ๑๐๖ ง	
๘	ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับ ที่ ๕ (พ.ศ.๒๕๕๓) เรื่องมาตรฐาน การให้บริการฟอกเลือดด้วยเครื่อง ไตเทียมในสถานพยาบาล	ฉบับประกาศทั่วไป เล่ม ๑๑๗ ตอนพิเศษ ๑๑๕ ง	๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๓
๙	ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับ ที่ ๖ (พ.ศ.๒๕๕๔) เรื่องหลักเกณฑ์ การจัดการศพในสถานพยาบาล	ฉบับประกาศทั่วไป เล่ม ๑๑๘ ตอนพิเศษ ๔๑ ง	๓ พฤษภาคม ๒๕๕๔
๑๐	พระราชบัญญัติการประกอบโรค ศิลปะ พ.ศ.๒๕๕๒	เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๓๙ ก	๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๒
๑๑	ประกาศกระทรวงสาธารณสุขฉบับ ที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๕๓) เรื่องการ อนุญาตให้บุคคลทำการประกอบ โรคศิลปะโดยอาศัยศาสตร์การ แพทย์แผนจีน	เล่ม ๑๑๗ ตอนที่ ๗๑ ง	๕ กันยายน ๒๕๕๓
๑๒	ประกาศกระทรวงสาธารณสุข (พ.ศ.๒๕๕๔) เรื่องการเพิ่มประเภท การนวดไทยในสาขาการแพทย์ แผนไทย	ฉบับประกาศทั่วไป เล่ม ๑๑๘ ตอนที่ ๒๕ ง	๒๗ มีนาคม ๒๕๕๔
๑๓	ระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่า ด้วยการประกันสุขภาพถ้วนหน้า พ.ศ.๒๕๕๔	เล่ม ๑๑๘ ตอนพิเศษ ๓๑ ง	๒ เมษายน ๒๕๕๓
๑๔	ระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่า ด้วยการรับสมัครและสอบคัดเลือก นักศึกษาของกระทรวงสาธารณสุข	ประกาศทั่วไป เล่ม ๑๑๘ ตอนพิเศษ ๒๖ ง	๒๑ มีนาคม ๒๕๕๔

รายชื่อที่ปรึกษา และผู้จัดทำหนังสือ
คู่มือการดำเนินงานตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐
ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

ที่ปรึกษา

๑. น.พ.อำพล จินดาวัฒนะ
๒. น.พ.ลือชา วรรัตน์
๓. รศ. ดร. ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ
๔. นายวิจักร อากัปกิริยา

ผู้จัดทำ

๑. นายวิจักร อากัปกิริยา
๒. นางสาวพิน กลิ่นวิชิต
๓. นางสาวอภิรดี เจริญรอด
๔. นายอภิสิทธิ์ เหมาะสมสกุล
๕. นางรุ่งนภา บุญยคันธพงษ์